

KONKURS TRWA!

SZUKAJ SWOICH
SZCZĘŚLIWYCH NUMERÓW
„Dziennik Pomorski” - str. 9

**promotor
HURTOWNIA
PŁYT WIÓROWYCH**
*siding
amerykański*
Starogard Gd.
ul. Kościuszki 114
☎ (069) 240-76 wew. 23,
250-21 wew. 148

- okna PCV i drewniane
(Wołomin)
- stolarka aluminiowa
- bramy garażowe
- siding-elewacje
- sufity podwieszane
- i wiele innych
P.H.U. LUNAR
Kwidzyn- Górkki
tel. (055) 79-63-31

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRĄBUTY, KISIELICE, RYJEWO
ROK V • NR 31/265 • TEL. 79-30-59, TEL./FAX 79-22-64 • 1.08.1996 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 95 GR / 9 500 ZŁ

Z myślą o małych pacjentach ODDZIAŁ DZIECIĘCY KWIDZYŃSKIEGO SZPITALA - czas zmian

Oddział dziecięcy kwidzyńskiego szpitala zmienia swoje oblicze. Trwa jego modernizacja. Praktycznie rozpoczęła się już w marcu malowaniem ścian. Obecnie trwa przebudowa niektórych pomieszczeń, remont sanitariatów oraz budowa dyżurki pielęgniarek. Jednak na oddziale dziecięcym nie tylko zachodzą zmiany natury budowlanej. Już od kilku miesięcy matki mogą pozostawać z dziećmi na noc. Mimo trudnych warunków personel nie czyni w tym względzie żadnych trudności. To jednak nie wszystko, gdyż lekarze i pielęgniarki postanowili, że ze względu na trudną sytuację służby zdrowia i praktycznie brak możliwości uzyskania środków finansowych muszą wziąć sprawy w swoje ręce. Mówiąc o małych pacjentach i ich specyficznych potrzebach zdołali zebrać od sponsorów 100 min st. zł. za które zakupili m. in. meble i różnego rodzaju sprzęt, np. miski, wanki, a nawet naczyń. Stare nieestetyczne, żelazne wanki zostały zastąpione nowymi. Świeżo pomalowane ściany (ostatni raz oddział dziecięcy malowano 8 lat temu) i nowy wystrój zmienił rozjaśnił oblicze oddziału dziecięcego.

Malowaniu dzieci. Przed malowaniem ścian w niektórych miejscach były pokryte grzybem, a sanitariaty sprawiły przykre wrażenie, sugerujące, że na oddziale nie dba się o czystość. Mimo złych warunków czystość była utrzymywana. Jednak wy-

Małym pacjentom tworzy się całkiem nowe warunki

glądu rozpoczynają się kuchenki, żelazki czy starych, żelaznych waniek zmienić nie można było.

Obecnie modernizacja, którą po części finansuje ZZOZ w Kwidzynie oraz sponsorzy, których lista jest dość długa, weszła w kolejny etap. Powstanie m. in. pokój dla matek karmiących, ale będzie to już pomieszczenie bardzo dobrze wyposażone, prawie

ze minihotel. Powstanie nowa, przeszklona dyżurka pielęgniarek i - rzecz bardzo ważna - inhalatorium dla dzieci z różnymi objawami alergii. Inhalatorium będzie wyposażona w nowoczesny sprzęt medyczny. Powstanie również sala odwiedzin dla dzieci starszych. Obecnie wiele prac jest zakończonych, a niektóre sale są już wyposażone w odpowiedni sprzęt. O ile pójdzie wszystko zgodnie z planem, prace zostaną zakończone na przełomie września i października. Zdaniem przełożonej pielęgniarki Teresy Sosnowskiej przydałaby się również szatnia dla odwiedzających. Zwiastuje w okresie jesienno-zimowym podczas odwiedzin była po prostu ciasno, a w dodatku ciężkiej garderoby nie ma gdzie zostawić. Być może dyrekcja szpitala pomyśli o tego typu pomieszczeniu dla odwiedzających. Na oddział będzie się wchodziło w obuwiu ochronnym czyli w czarnym rodzaju muzealnych kapci, które pamiętają mieszkańcy Kwidzyna. Jesienią i zimą po odwiedzinach podłoga bywa często zabłocona, co w szpitalu jest niedopuszczalne. Lekarze i pielęgniarki oddziału dziecięcego nie czekają jednak biernie na zakończenie prac. Wzięli się sami za malowanie szafek i upiększanie sal. Twierdzą, że obecnie innego wyjścia nie ma.

cd. na str. 4

Święto policji

Po raz pierwszy od zakończenia II wojny światowej policjanci obchodzili - 24 lipca - swoje święto. Była to 77. rocznica utworzenia policji. Z tej okazji w Komendzie Rejonowej Policji w Kwidzynie awansowano na wyższe stopnie czterdziestu pięciu funkcjonariuszy.

W uroczystości udział wzięli m. in. burmistrz Kwidzyna Jerzy Godzik, ksiądz przeoryt Wojciech Kruk, prokurator rejonowy Mirosław Andrykowski, prez.

kobieta - po awansie starszy sierżant sztabowy Bożena Górecka. Po nominacji głos zabrał przybyły goście. W mieniu władz samorządowych i mieszkańców

Komendant Wesolowski każdemu policjantowi wręczał nominację osobistą

Sądu Rejonowego Marek Szymankiewicz i przedstawiciel Zakładu Karnego, Straży Pożarnej i emerytowanych policjantów. Nominację wręczał komendant rejonowy policji w Kwidzynie podinspektor Henryk Wesolowski burmistrz Jerzy Godzik i ksiądz przeoryt Wojciech Kruk. Najwyższy stopień (podoficer) otrzymali aspiranci - Janusz Chlebowski i Lech Jakubki, którzy awansowali na stopień starszego aspiranta. Dwudziestu dwóch starszych sierżantów uzyskało stopień sierżanta sztabowego policji, trzynastu funkcjonariuszy awansowano na starszego sierżanta, pięciu na starszego sierżanta i trzech na starszego posterunkowego. Wśród czterdziestu pięciu wyróżnionych policjantów była jedna

serdeczne gratulacje złożył policjantom burmistrz Godzik. Podziękował im za ofiarną pracę i stwierdził, iż „satisfakcja, która was spotkała będzie nie tylko moralna, ale i materialna”. Ksiądz Kruk powiedział, że „jako kapelan kwidzyńskiej komendy czuję się jak jeden z was”. Podkreślił, że wracamy do wspaniałego dziedzictwa polskiej policji. Zaprosił też na niedzielną mszę poświęconą szczególnie funkcjonariuszom.

Komendant Henryk Wesolowski zaoferował pomoc emerytowym policjantom: „Komenda będzie dla was otwarta”. Policjantom zaś życzył, aby ich praca była jak najbardziej efektywna i bezpieczna w tych trudnych czasach.

cd. na str. 5

SYNAR
IMPORT - EXPORT

Tylko z nami osiągniesz wymarzony komfort!

P.P.U. „DESCO” Sp. z o.o.
Partner „EL - CENTRUM”
Kwidzyn, ul. Toruńska 28
Tel. (055) 79-42-85, fax (055) 79-70-48

oferuje:

- artykuły elektrotechniczne wraz z kablami
- grzejniki, kotły c.o. z osprzętem
- klimatyzatory-dobór, instalacja
- aktywne zabezpieczenia przeciwwybuchowe dla gazu

GOODYEAR

FIRMA USŁUGOWO - HANDLOWA KWIDZYN, ul. Toruńska 36, tel. (055) 79-21-11 wew. 7

OPONY - SERWIS

SPRZEDAŻ SZEROKI ASORTYMENT NOWE I UŻYWANE NAPRAWA MONTAŻ WYWAŻANIE

DO SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH, CIĘŻAROWYCH

Radni pod lupą - część III

To już trzeci odcinek serialu pt. „Radni pod lupą”. Jak zapowiadaliśmy przedstawiamy tylko bez komentarza obietnice przedwyborcze radnych - komentarz pozostawiamy naszym Czytelnikom - wyborcom

OKRĘG NR 7
Radnym z okręgu wyborczego nr 7, który obejmuje swoim zasięgiem ulice Józefa Bema, Drzymaly, Górna, Ogrodową, Przyrzecznej, Spacerową i Starozamkową został wybrany 95 głosami (10,3 procent) spośród 919 osobowego elektoratu, reprezentujący Kwidzyńskie Porozumienie Wyborcze Lewicy Ludowo-Demokratycznej, utożsamiane politycznie i programowo z obecnie rządzącą w naszym kraju koalicją SLD - PSL Paweł Porębný.

Radny P. Porębný obiecał przed wyborami poprawę stanu technicznego wszystkich budynków mieszkalnych oraz znaczną

poprawę stanu nawierzchni dróg i chodników, szczególnie ulic Przyrzecznej, Ogrodowej i Drzymaly. Ponadto w obliczeniach przedwyborczych znalazło się zagospodarowanie nasypu po zlikwidowanej kolekcji wąskotorowej, w miejsce którego miały powstać ciąg komunikacyjny - spacerowy z zielenią i ławkami i odpowiednim oświetleniem, a który miałby stanowić łącznik pomiędzy parkiem przy ul. J. Hallera i tzw. „Przystanią Batorego” - populinarie zwaną Batorego. Radny P. Porębný zapowiadał także poprawę i utrzymanie w „stanie należytym” parku przy ul. J. Hallera oraz pomoc władz samorządowych przy budowie sieci tele-

fonicznej w szczególności zaniedbanych pod tym względem rejonach m. in. ulic Drzymaly i Przyrzecznej.

OKRĘG WYBORCZY NR 8
W okręgu wyborczym nr 8, który swoim zasięgiem obejmuje ulice: Gdańską, Łąkową, Katedrańską, Bi Doroty, Proszą, Ślepią, Wiślaną, Zarnkową Górę, Zdunską, Żelazną oraz Żwirki i Wigury został wybrany 88 głosami spośród 1034 osobowego elektoratu czyli 8,5 procentami głosów Jerzy Jezierski, reprezentujący Kwidzyńskie Forum Prawicy.

W obietnicach przedwyborczych tego radnego znalazły się: ogłoszenie ogólnopomorskiego konkursu na projekt odbudowy kwidzyńskiego Starego Miasta, zagospodarowanie parku przy ul. Sztumskiej - Żwirki i Wigury, budowa powstać miastniamentu, a teren ten ma być miejscem wypoczynku dla mieszkańców nie tylko tej części miasta.

cd. na str. 5

ELEWATORY CZEKAJĄ NA ZBOŻE

PZZ Kwidzyn planuje skup ziób na początku sierpnia. Cześć zakupić zboże w promieniu 50 km od Kwidzyna. W tym roku nie będzie skupowany rzepak.

Przedsiębiorstwo Przemysłu Zbożowego - Młynarskiego „PZZ” w Kwidzynie jest od 7 czerwca 1995 roku spółką z o.o. z większościowym udziałem Agencji Rynku Rolnego. Fuja z ARR była zainicjowana przez PZZ Kwidzyn. W momencie przejęcia PZZ nie miał strat, ale miał pewne

zobowiązania wobec Agencji. Prezes PZZ Kwidzyn Fanciszek Karpiński nie chciał jednak ujawnić, o jakie zobowiązania chodzi.

Agencja Rynku Rolnego zapewnia środki płatnicze na zakup zboża od rolników. Pieniądże te pochodzą z rezerwy budżetowej państwa. W pierwszej kolejności PZZ został zobowiązany do skupienia na rzecz ARR. Agencja upoważniła PZZ do zawierania umów z różnymi podmiotami, które działają na terenie rejonu Kwidzyna w celu skupienia zboża.

- Chcemy skupić tyle zboża, ile będzie. Wszystko, co jest. Mamy odpowiednie środki. Chcemy

dużo kupić - zapewnia prezes Karpiński. - Możemy skupić całe zboże w promieniu 50 kilometrów.

PZZ może dziennie przyjąć około 1000 ton zboża. Pojemność elewatorów wynosi 20 tys. ton, choć prezes zaznacza, że są w stanie kupić o wiele więcej („nawet 100 tys ton”). Nie chciał zdradzić, ile zboża ma być przeznaczona dla Agencji. Nie powiedział też, ile zboża skupił PZZ w roku 1995.

Po ile zboże? Cena pszenicy 25 lipca br. wynosiła 480 zł za tonę, zaś żyta - 336 zł za tonę.

Dziś w Dzienniku Pomorskim m. in.:

- Dlaczego tyle grabusów na Pomorzu
- Szokujące 120 minut z WC Kwadrans
- Jak uniknąć rozdzimnych awantur i konfliktów pokoleni
- Jeszcze raz: Ojciec dotknął prezydenta (samego Kwaśniewskiego)

UWAGA!!!
Ogłoszenia drobne do nr 33 „Dziennika Pomorskiego”, które ukazały się w dniu 14.08.1996 r. będą przyjmowane do dnia 8.08.1996 r.

cd. na str. 3

SADLINKI

Zbudują wodociąg

Zarząd gminy Sadlinki podjął decyzję o rozpoczęciu przygotowań do ogłoszenia przetargu na wykonanie wodociągu długości 5,5 km z Sadlink do Białek Pierwsze prace, przy których mają być zatrudnieni bezrobotni, mają rozpocząć się w połowie września. Koszt tej inwestycji wyniesie ponad 350 tys. zł. Część tej kwoty będzie

pochodziła z gminnej kasy, użytkownicy przyzyski złożyli mając, a władze lokalne Sadlink liczą także na pomoc fundacji oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Poruchomieniu wodociągu wodę otrzyma ponad 60 gospodarstw domowych.

graf

Spór o metry

W Sadlinkach została wstrzymana budowa sali gimnastycznej, która miała powstać przy oddanej w tym roku do użytku Szkole Podstawowej. Przyczyną jest brak środków finansowych

Zdaniem Głównego Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki sale gimnastyczne budowane przy szkołach samorządowych, powinny mieć wymiary 44 x 22 metry. Zdaniem samorządowców, szczególnie gmin wiejskich, przepis ten jest totalnym nieporozumieniem, na wsłach sale mogą być mniejsze. Spór, który z pozoru wydaje się błaży i nieistotny, w rzeczywistości jest niezwykle poważny, gdyż metry to walca o grube pieniądze, które mogą służyć gminie, pozyskując z fundacji Totalizatora Sportowego czy, jak nazywa się to oficjalnie, z "Ramowego Programu Rozwoju Bazy Sportowej do 2006 roku". Program ten miast wspomagać inicjatywę samorządów małych miast i gmin wiejskich jest w wyniku takich, a nie innych przepisów ich największym przeciwnikiem.

"Program" dofinansowuje obiekty sportowe przy szkołach samorządowych, ale tylko o wymiarze 44 x 22 metry. Sala gimnastyczna w Sadlinkach ma wymiary 22 x 32 metry, więc samorząd nie może liczyć, wbrew wcześniejszym zapewnieniom, na jakiegokolwiek

pieniądze z Totalizatora Sportowego. Karol Czyżewski, wójt gminy Sadlinki uważa, że wyższość w tej patowej sytuacji byłoby zastosowanie wymiarów normy, do nowo budowanych czy projektowanych obiektów, a odstąpienie od jej egzekwowania w przypadkach, kiedy gminy mają już zatwierdzony plan budowy, zgromadzony materiał rozpoczęcia budowy - tak jak ma to miejsce chociażby w Sadlinkach.

W tej sprawie interpelował w Głównym Urzędzie Kultury Fizycznej i Sportu senator Stanisław Kochanowski.

Samorządy wiejskie preferują mniejsze od normatywnych sale o wymiarach 30 x 18 metrów, które ich zdaniem są znacznie tańsze w budowie oraz, co nie jest bez znaczenia także i w eksploatacji. Normy zawarte w "Programie" spowodowały, że 18 samorządów gminnych z województwa ełbińskiego, które nosiło się z zamiarem budowy sal gimnastycznych, odstąpiło od realizacji tych inwestycji, a w Sadlinkach budowa sali została wstrzymana.

graf

KISIELICE

Pomniki przyrody

W gminie Kisielice jednym z uznanych pomników przyrody jest białodrzew, który rośnie w pobliżu szkoły w miejscowości Trupel.

Opracowane w inicjatywę kisielińskiej samorządu lokalnego "Studium przyrodnicze" pokazało, że obiekt, który spełniający wymogi pomnikowe jest ponad 40

Największe skupiska potencjalnych pomników przyrody znajdują się w rejonie miejscowości: Limża, Łodygowo-aleja dębowa i Łęgowo. Pojedyncze okazy drzew pomnikowych znajdują się w

Klimach, Pławach Wielkich, Krzywcach, Ogrodziencu i Kantowie. Aby zachować obiekty w odpowiednim stanie niezbędne jest wprowadzenie przez samorząd strefy ochronnej oraz podjęcie uchwały o ustanowieniu pomników przyrody. Na terenie gminy Kisielice znajduje się 13 zawiędzionych drzew w miejscowościach: Butowo, Biskupiczki, Waldówka, Łasinka, Goryń, Łodygowo, Łęgowo, Jedrychowo, Ogrodzieniec, Limża, Pławy Wielkie, Krzywka i Kisielice.

graf

Wakacje z LZS

Rada Województwa Łódzkiego Zespołów Sportowych w Elblągu z pozyskanych na akcję letnią dotacji dofinansowuje osiem wędrownych obozów, w których uczestniczą ponad 160 dzieci i młodzieży, których organizatorem są placówki oświatowe z naszego województwa.

Wszystkie z organizowanych przy finansowej pomocy RW LZS obozów biorą udział w ogólnopolskim konkursie "Szlakiem Wiedzy i Przygód". W ubiegłorocznej edycji tego konkursu wśród laureatów znalazły się Zespół Szkół Rolniczych z Kisielic, który otrzymał nagrodę w postaci sprzętu turystycznego za kwotę 600 zł oraz Szkoła Podstawowa z Kisielic, którą nagrodzono sprzętem tury-

stycznym za kwotę 600 zł. W tym roku uczniowie kisielińskiego ZSR wędrowali na trasie Szczecin-Swinoujście-Międzyzdroje-Ozdnowo Dzieci ze Szkoły Podstawowej w Kisielicach wraz z opiekunką Rejną Domachowską wędrują natomiast podczas teroocznych wakacji na trasie Nowy Sącz-Krośnice-Zakopane.

Dzieci i młodzież podczas wędrowek pilnie notują swoje spostrzeżenia, prowadzą dokumentację obozów i kronikę fotograficzną, w której po czasie miejsce zajmują okazy przyrody i ciekawe zabytki. Po powrocie z wakacyjnych wojaży wszystko zostanie szczegółowo opracowane w postaci kroniki i wysłane na konkurs.

graf

Kisielice izolowane?

Szefostwo Północnej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowej w Gdańsku nosi się z zamiarem zawieszenia przewozów towarowych na lini kolejowej Prabuty-Kisielice.

Zdaniem Północnej DOKP linia jest nierentowna i przynosi straty. Próba wstrzymania ruchu towarowego wywołała zdecydowany sprzeciw władz samorządowych i mieszkańców gminy Kisielice. Niechęć do kierownictwa Północnej DOKP w Gdańsku nie docierają żadne racjonalne argumenty, m.in. taki, że stan lokalnych dróg krajowych i wojewódzkich w gminie jest opłakany. Decyzja władz Północnej DOKP może spowodować, że gminie Kisielice będzie grozić gospodarcza izolacja.

Przyjmujemy, że każka lat temu z powodu nierentowności zlikwidowano ruch pasażerski na trasie Prabuty-Kisielice, a jedną z pierwszych decyzji władz powojennej Polski była likwidacja linii kolejowej Kwidzyn-Kisielice-Łasin.

graf

TYDZIEŃ W KWIDZYŃCE

KRONIKA POLICYJNA

18 lipca przy ul. Targowej władowano się do samochodu Polonez o numerach rejestracyjnych KCH 88-44. Szkodę poniosł Włodzimierz M.

ki ku godzinach na ul. Orlej. Tego dnia przy ul. Spółdzielczej skradziono Dorocie G. rower górski.

19 lipca przy ul. Staszica skradziono samochód marki Polonez o numerach rejestracyjnych ELD 81-84, należący do Zbigniewa M. Po pięciu godzinach samochód odnaleziono.

22 lipca w Bronicach (gmina Susz) władowano się do sklepu spożywczego. Skradziono papierosy oraz artykuły spożywcze łączną kwotą 1000 zł.

Na skrzyżowaniu ulic Hallera z Łużycką potrącono rowerzystę, który doznał obrażeń ciała.

Tego samego dnia na parking przy ul. Polomskiego władowano się do samochodu Volkswagen Golf o numerach rejestracyjnych BO-ZS 935. Skradziono kamerę, radioodtwarzacz i odcisk na szkodę obywatela Niemiec.

W miejscowości Czarne Małe (gmina Gardeja) zanotowano nagły zgon 35-letniego Jerzego F. Męczyzna, uduł się własnymi wymiocinami.

W Dankowie władowano się do altanki Leona K. Złodzieje skradli dwie wiertarki, wykładzinę i zegarek przesy.

W nocy z 22 na 23 lipca władowano się do kiosku "Ruchu" przy ul. Orlej, skąd skradziono papierosy, gumę do żucia i inne artykuły na kwotę 800 zł.

Przy ul. Staszica władowano się do samochodu Fiat 126p o numerach rejestracyjnych ELV 77-54, z którego zabrano szaszetkę z dokumentami i czekami.

23 lipca przy ul. Żwirowej skradziono rower. Stratę poniosł Krzysztof F.

20 lipca z terenu International Paper S.A. skradziono rower "Romet". Szkodę poniosła Brygida H.

Tego dnia zatrzymano sprawcę władowania do samochodu Fiat 125p o numerach rejestracyjnych ELR 28-13.

Tego samego dnia o godz. 15.00 przy ul. Braterstwa Narodów pobito i okradziono Andrzeja P.

W Górczu władowano się do sklepu spożywczego. Straty w wysokości 4000 zł poniosła Gminna Spółdzielnia "Samopomoc" w Kwidzynie.

21 lipca przy ul. Kasprowska skradziono samochód Fiat 125p o numerach rejestracyjnych ELT 30-03 na szkodę Dominika D. 200 zł na szkodę Henryka F. Samochód odnaleziono po

25 lipca przy ul. Targowej władowano się do sklepu RTV "Efekt". Straty wyniosły 200 zł na szkodę Henryka F.

Śladem „zielonej” interwencji

Do naszej redakcji dotarli zbulwersowani mieszkańcy ulic: Półdunowej/Koło, którzy poinformowali nas o rosnących na tych ulicach obrzydliwych zielankach. Sprawdziłmy - zielanka rzeczywiście osiągała pożądaną rozmiar. W sprawie zwoliliśmy się do gospodarza miasta Jolanty Grau, która wyjaśniła, że rejon ul. Półdunowej jest w gestii Warmińskich Zakładów Przetwórstwa Owocowo - Warzywnego i to przedsiębiorstwo powinno dbać o utrzymanie trawy i estetykę tej ulicy. Natomiast na ul. Koło większość domków jest prywatna i właściciele zgodnie z rozporządzeniem powinni dbać o teren wokół swoich posesji do połowy jezdnii. Gospodarz miasta zobowiązała się jednak do skoszenia trawy na tej ulicy.

cia

Krzyże zasługi dla kwidzyńskich policjantów

25 lipca w Komendzie Wojewódzkiej w Elblągu odznaczono krzyżami zasługi trzech funkcjonariuszy kwidzyńskiej policji. Złotym Krzyżem Zasługi uhonorowano pośtomiarza Szczepana Kraszyńskiego. Srebrnym Krzyżem Zasługi komendanta rejonowego policji w Kwidzynie, podinspektora Henryka

Wasiołowskiego zaś Brązowym Krzyżem Zasługi - aspiranta stabowego Piotra Truskawke.

W Elblągu awansowano na wyższy stopień oficerski komisarza Lecha Stawickiego, który od 25 lipca będzie miał stopień nadkomisarza policji.

ab

KALININGRAD LITWA

Przyjmujemy ogłoszenia do gazet z Kaliningradu, Kłajpedy, Kowna, Wilna.

Redakcja „Kuriera Kwidzyńskiego” 82-500 Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46 tel. (055) 79-30-59; tel./fax 79-22-64

„WALMAR” HURTOWNIA

GLAZURA, TERAKOTA • KLEJE • ELEWACJE, GRESY • ARMATURA ŁAZIENKOWA • MEBLE OGRODOWE •

PUNKTY SPRZEDAŻY Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22 (teren byłej Jednostki Wojskowej), tel. (055) 79-62-39, 79-39-55 wew. 26 Baldram 27 k. Kwidzyna, tel. (055) 79-24-26

Przedsiębiorstwo Prywatne

Główny Kępowo 82-500 Kwidzyn, ul. Owczó 37 tel. (055) 79-48-48 (czynny całą dobę)

USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE

ROBOTY ZIEMNE

Samochodami ciężarowymi marki Kamaz z przyczepami skrzyniowymi z przyczepą, 20-tonową oraz F.A. DROMA L-200

Przewożą materiałowy sypkich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

HANDEL * ZAMIANA * OBRÓT NIERUCHOMOŚCI UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE T.U. Fenix S.A.

FIRMA „G & C”

Spółka z o.o. w Kwidzynie ul. Chopina 21, tel./fax (055) 79-40-32

Redakcja Kuriera Kwidzyńskiego 82-500 Kwidzyn ul. Braterstwa Narodów 46 tel. (055) 79-30-59 przyjmuje reklamy i ogłoszenia do dziennika

RZECZPOSPOLITA

URZĄD STANU CYWILNEGO

URODZENIA ogółem w USC w Kwidzynie zarejestrowano 27 dzieci, w tym 11 dziewczynki i 16 chłopców. ŚLUBY: w minionym tygodniu zanotowano 7 ślubów. ZGONY: zmarli następujące osoby:

Nietubyc Władysław Kuczyńska Irena Cabaj Henryk Makowski Onufry Szul Tadeusz Spaczyńska Aleksandra Styczyńska Władysława

SKLEP EFEKT

TELEWIZORY
MAGNETOWIDY
KAMERY WIDEO
WIEŻE
RADIA SAMOCHODOWE

AUTORYZOWANY SPRZEDAWCA

SONY

Kwidzyn, ul. Targowa 10, tel. 33-52 W OKRESIE WAKACJI SPRZEDAŻ PROMOCYJNA!

FEROX

ul. Broniewskiego 8/R Kwidzyn, tel./fax 79-72-54

WYKRYWACZE GAZÓW
SYSTEMY ALARMOWE
SYGNALIZACJA POŻARÓW
TELEWIZJA DOZOROWA
CENTRALE TELEF. FAXY
CB RADIO+ AKCESORIA
AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA
ATESTY * CERTYFIKATY *

Ocenili kąpieliska

W ostatnim czasie przeprowadzono kontrolę w 8 kąpieliskach naszego regionu. Kontrola wykazała, że organizatorzy kąpielisk nie przestrzegają generalnie przepisów. Części wydaje się, że wystarczy zatrudnić ratownika, aby kąpielisko spełniało specjalne wymogi

Bez żadnych zastrzeżeń przyjęto kąpieliska w ośrodku Klońskiach w Brachlewie oraz kąpielisko w Gardel, uruchomione w tym roku ponownie po kilkunastu latach przez Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji. Obydwa kąpieliska, zdaniem kontrolujących, są wzorowo urządzone i wyposażone w sprzęt ratunkowy i pomocniczy. Wysoko oceniono także kwa-

lifykacje zatrudnionych na tych obiektach ratowników. Nieco gorzej wypadła kontrola w ośrodku ZEM "Polmo" w Kłasztorku, ośrodku rekreacyjno-wypoczynkowym "Balaton" w Morawcach gmie Gierzej oraz w dwóch kąpieliskach Zakładu Budżetowego w gminie Prabuty. Zaważone tam braki w wyposażeniu można jednak bardzo

szybko uzupełnić. Zdecydowanie najgorzej wypadło kąpielisko miejskie nad jeziorem Suskim w Suszu. Kontrola ujawniła szereg braków w wyposażeniu w sprzęt ratowniczy, pomocniczy i medyczny. Kąpielisko to kwalifikuje się do natychmiastowego zamknięcia, gdyż nie spełnia warunków bezpieczeństwa.

graf

BURMISTRZ W OPLU

W ostatnim czasie Urząd Miejski w Kwidzynie zakupił nowy samochód Opla Vectrę 1600. Zakup ten został uwzględniony w tegorocznym budżecie. Koszt nowego samochodu, łącznie z opłatami za ubezpieczenie i podatkiem VAT

wyniósł około 70,8 tys. zł. Jak poinformował burmistrz Kwidzyna Jerzy Godzik, polonez, który był dotychczas na utrzymaniu Urzędu Miasta miał wyjeżdżone ponad 100 tys. km. To m.in. powodowało, że był bardzo nieekonomiczny. Dotychczasowy

polonez UM oraz polonez użytkowany przez Straż Miejską ze względu na koszty utrzymania zostaną wystawione na sprzedaż. Za pozyskane pieniądze zostanie zakupiony dla Straży Miejskiej nowy polonez.

cia

Tak okazało prezentację się nowy samochód Urzędu Miasta

Pięćciolecie „Kuriera”

ZAPROSILIŚMY DLA WAS „GOLDEN LIFE”

Z okazji pięćciolecia „Kuriera Kwidzyńskiego” nasza redakcja, Kwidzyńskie Centrum Kultury i Kwidzyński Centrum Sportu i Rekreacji zapraszają na festyn w dniu 15 sierpnia. Obchody pięćciolecia gazety zostaną połączone z corocznym świętem „Cudu nad Wisłą” i odbędą się w Korzeniewie.

formie. Nie zabraknie konkursu o „Kuriera” i „kolporterskiej” konkurencji - wyścigów z gazetami. Z haczykiem w herbie i zbyśmi Sitko zapraszają do konkursu wędkarskich (zrzuć za pomocą spinningu, konkurencje rodzinne, itp.).

Zapraszamy wędzarkę i nie tylko

Jak co roku obchody święta rozpoczyna się mszą świętą o godz. 13.00, a potem zapraszamy na szereg koncertów i konkursów z atrakcyjnymi nagrodami fundowanymi przez „Kuriera”.

Wędzarkę i nie tylko. Wędzarkom proponujemy udział w konkursie na najzgrabiejsze nogi. Do wygrania atrakcyjne nagrody. Szczególny rodzaj konkursu - "Mam 5 lat" proponujemy naszym rówieśnikom. Do 9 sierpnia czekamy na rodziców, którzy przedstawiają metrykę, na której jako data urodzenia ich dziecka

czekają bardzo atrakcyjne nagrody.

W trakcie festynu zapraszamy na liczne koncerty, zapytajcie: „Zayzay”, Ula Kapala, „Gaid”, „Bohema”, „Bobo Dance”.

Kurier Kwidzyński specjalnie dla swoich Czytelników zaprosił zespół „Golden Life”, który wystąpi z koncertem około godziny 16.00.

Na wisłanym nabrzeżu nie zabraknie stoisk gastronomicznych i handlowych. Organizatorzy zapewniają także odpowiednie zaplecze sanitarne i dojazd na miejsce autobusami PKS.

Pomóżmy naszym Czytelnikom o twój wspaniały Wielki Konkursie z okazji pięćciolecia Wydawnictwa Pomorskiego. Co

tydzień w „Dzienniku Pomorskim” (wkładka do „Kuriera”) ukazują się zwycięskie numery kart konkursowych. Jeśli znalazłeś swój numer - zgłoś się do naszej redakcji osobiście lub telefonicznie do poniedziałku. Równocześnie wycinaj z „Dziennika Pomorskiego” kupon i naklejaj na swoją kartę. UWAGA! Nie musisz naklejać kuponu z „Tygodnika Trójmiasto” - wystarczą 4 kopony z „Dziennika”. Kartę z kuponami po zakończeniu Konkursu przesyłaj na adres Wydawnictwa Pomorskiego.

Możesz wygrać telewizor, zagraniczną wycieczkę i wiele innych atrakcyjnych nagród. Zapraszamy do zabawy! Redakcja

Ciężkie czasy dla makulatury

Ostatnio można zauważyć na rynku papierniczym dekoninację. Na taką sytuację fabryki papiernicze zareagowały obniżeniem produkcji. Spowodowało to znacznie mniejsze niż jeszcze pół roku temu zapotrzebowanie na makulaturę. Z trzech czynników do niedawna kwidzyńskich skupów makulatury skupuje jeszcze tylko jeden - skup surowców wtórnych przy ul. Kopernika.

Trudno jednak powiedzieć jak długo jeszcze. Skup zawalony jest dosłownie brzozi makulaturą. Obecnie na placu zgromadzone jest ponad 50 ton kartonu i ponad 30 ton makulatury mieszannej. Zakładom makulatury gazetowej skup placu 12 groszy (wgrudniu placil

jeszcze 25 groszy). Za 1 kg kartonu można dostać raptem 11 groszy, a za makulaturę mieszaną IP przynajmniej 12 groszy. Są to i tak ceny o wiele wyższe, niż np. w Elblągu czy Gdańsku, gdzie kilogram „gazetówki” kosztuje 6 gr, a kartonu 8 gr. Mimo takich cen ludzie nie rezygnują ze zbiórki makulatury. Do skupu przy ul. Kopernika tzw. wózkarsze dostarczają miesięcznie około 7-8 ton makulatury. Łącznie, skup miesięcznie przyjmuje około 40 ton, a jest to makulatura pozyskiwana nie tylko w Kwidzynie, ale również w Malborku, Suszu, Szturmie, Nowym Stawie i Dzierzgoniu.

Makulatury nie ma gdzie sprzedać. International Paper Kwidzyn SA przyjmuje słodkie losy tylko z tzw. gazetówką, a płacąc po 18 gr za kg, a jeszcze w grudniu ubiegłego roku cena wynosiła w IP SA 42 gr za 1 kg. IP przyjmuje makulaturę tylko od dostawców, z którymi ma podpisane wieloletnie umowy i więcej surowca niż ustalonego nie przyjmuje. Kwidzyńska „celulozowa”, wychodząc z ekonomicznego punktu widzenia, uważa, że skoro na rynku jest nadwyżka towaru, a w tym wypadku tym towarem jest makulatura, to ceny są rzeczywiście spadać. W Niemczech ceny makulatury spadły 4-5 - krotnie. IP Kwidzyn SA obniżyło je maksymalnie o około 30 procent. Gdyby IP obniżyło je bardziej, to najprawdopodobniej 75 procent skupów surowców wtórnych musiałyby ogłosić plaję. Makulatury nie chcą też

ajc

ELEWATORY CZEKAJĄ NA ZBOŻE

Będzie to cena obowiązująca w chwili rozpoczęcia skupu. Ceny obu zboża są ostatnimi dniami i mogą zmniejszać w zależności od sytuacji na rynku. Tymczasem cena rynekowa z 25 lipca z gieldy towarowej w Poznaniu wynosiła za tonę pszenicy od 650 do 730 zł, zaś żyta - 477 zł za tonę. Zdaniem Franciszka Karpiskiego Agencja działa tak, aby zapewnić dochód rolnikowi, gdyż podniosła cenę skupu o 20 proc. w stosunku do roku ubiegłego.

Decydującym czynnikiem wpływającym na cenę zboża będzie dopowiadająca w czasie żniw pogoda. Jeśli będzie mokro, to zboże będzie wilgotne i może się okazać, że za 480 zł za tonę to może być cena maksymalna. Jeśli zaś będzie sucho, to cena będzie wyższa niż 480 zł. Cena skupu kształtować się będzie w zależności od cen na poludniu Polski, gdzie zaczyna się żniwa - uważa prez.

W Olsztynie. Na takim dowodzie opisane będą parametry dostarczonego zboża (wilgotność, zanieczyszczenie). Agencja zabezpiecza się w ten sposób przed oszustwami, podsyżającymi się pod ARR, którzy brali od rolników zboże i nie płacili im. Rolnicy zgłaszali się później do PZZ z żądaniem wypłaty pieniędzy.

Rolnicy będą otrzymywać zapłatę w ciągu trzech, czterech dni, najpóźniej w oggu tygodnia. Rolnik, który dostarczy zboże, otrzyma dowód zapłaty stempiowany przez Regionalną Agencję Rynku Rolnego

W tym roku PZZ Kwidzyn nie będzie skupować rzepaku. Zdaniem Franciszka Karpiskiego plony rzepaku będą zbyt małe, aby przysparzały to było efektywne. Nie podjęwano więc umowy z Zakładami Tłuszczowymi w Kuszycy. Jednak w przyszłym roku planuje się skup rzepaku w Prabutach.

Kwidzyńska mąka trafia do Gdańska. PZZ skupuje również na własne potrzeby, tj. na produkcję i przemiał we własnych młynach. PZZ produkuje mąkę pszenianą i żytnią, kaszę jęczmienną i nowo wprowadzonej - zarodki pszenne. Kłóre są bogate w witaminy B i E (jest to zarówno produkt spożywczy, jak i składnik używany w produkcji kosmetyków). Mąka trafia w większości na rynek gdański, nieco mniej na elbląski.

Obiekt z certyfikatem

Tylko kryta pływalnia w Kwidzynie i stadion Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Gardel kwalifikują się bez najmniejszych zastrzeżeń w województwie elbląskim do otrzymania certyfikatu bezpieczeństwa.

Przez ponad cztery miesiące cztery zespoły kontrolne powołane przez województwo elbląskie badały stan obiektów sportowych w naszym województwie, zwracając szczególną uwagę na bezpieczeństwo widzów i uczestników sportowych zmagañ oraz możliwości utrzymania porządku przed, w trakcie i po zakończeniu imprezy.

Akcja to wynik zaleceń Komitetu Społeczno-Politycznego Rady Ministrów, który w grudniu roku ubiegłego zwrócił uwagę na konieczność skontrolowania obiektów będących miejscem zgromadzeń ludności.

Komisje, w składzie których znaleźli się m.in. przedstawiciele policji, straży pożarnej, sanepidu i nadzoru budowlanego skontrolowały 42 obiekty sportowe województwa elbląskiego. Według ich oceny tylko dwa obiekty sportowe

Gmina Kwidzyn KANALIZUJĄ I BUDUJĄ

W gminie Kwidzyn końca dobiegł etap kanalizacji wsi Tychnowy. Koszt tej inwestycji został zamknięty kwotą 220 tys. zł - do kanalizacji zostało podłączonych 25 gospodarstw. Bliski zakończenia jest II etap kanalizacji Marezy. Wartość tej inwestycji przekroczy 40 tys. zł, a z kanalizacji będzie mogło korzystać 28 gospodarstw domowych. W lipcu odbyły się także przetargi na wykonanie kompleksowej kanalizacji Korzeniewia i gazy-

fikacji Rakowca. Prace w tych inwestycjach mają ruszyć jeszcze w tym roku. Kontynuowaniem jest natomiast drugi etap budowy Szkoły Podstawowej w Liczu, gdzie pod koniec ubiegłego roku do użytku przekazano salę gimnastyczną. Aktualnie trwa budowa zaplecza sanitarnego oraz dwóch izb lekcyjnych. Koszt tej inwestycji wyniesie ponad 380 tys. zł.

graf

- POKRYCIA DACHOWE -
BLACHODACHÓWKI I TRAPEZ T18-T20-T35-T55
MOŻESZ KUPIĆ W HURTOWNI STALI
„STAL BUD” sp. z o.o.
KWIDZYN, UL. TORUŃSKA 36, TEL. 21-11 WEW.24

- okna PCV i drewniane (Wotolin)
- drzwi tłoczone
- stolarka aluminiowa
- bramy garażowe
- rolety i rolazastony
- siding - elewacje
- sufity podwieszane
- panele boazeryjne
- podłogi szwedzkie

P.H.U. LUNAR
Kwidzyn - Górkki, tel. (055) 79-63-31

PPHU „ZATORZE” ZAPRASZA DO DEPOZYTOWEGO PUNKTU SPRZEDAŻY WĘGLA

KOPALNI „PIAST”
- CENY PROMOCYJNE
- SPRZEDAŻ RATALNA
KWIDZYN, ul. Mostowa 2
tel. 26-31 wew. 360

Dawny skład opału na kolei
Czynne w godz. 8.00-16.00

Zapewniamy transport

PPHU „PRODOM” KWIDZYN-MAREZA ul. BRZDGA 6 tel. (055) 79-49-63

SPRZEDAŻ I MONTAŻ

- OKNA PCV
- DRZWI Z DREWNA
- BRAMY GARAŻOWE
- „HÖRMANN”
- SCHODY
- ŻALUZJE I ROLETY

SPRZEDAŻ RATALNA ZAPRASZAMY OD 8.00 DO 17.00

AS AUTO CZĘŚCI

YMAZARZANIE
DO NOWO OTRZYMANO EGLEPEU
PRZY UL. BRZDZAWIA W ARKADÓW 45
(ul. Słoneczna 25, 22 C1C)

**DUŻY WYBÓR
NISZKIE CENY
FACHOWA OBSŁUGA**

• 1-36 p
• Ciągniaczko
• Polonez • F20
tel. 25-72

Z myślą o małych pacjentach ODDZIAŁ DZIECIĘCY KWIDZYŃSKIEGO SZPITALA - czas zmiany

Matka z dzieckiem może już zostać na noc w szpitalu

Dzieci z opieką całodobową

Rzecz chyba najważniejsza, gdyż dotycząca samych pacjentów oddziału dziecięcego. Obiegowe opinie na temat szpitala w Kwidzynie były różne. Nie ulega jednak wątpliwości, że od kilku lat zmieniły się gruntownie sprawy dotyczące praw pacjenta, chociaż szpital w Kwidzynie nie należał do placówek zamkniętych i utrudniających odwiedzin.

To samo dotyczy oddziału dziecięcego. Od kilku miesięcy jedna osoba, matka lub babcia, a także inna bliska osoba, może

zostać z chorym dzieckiem na noc. W jednej sali spotykamy matkę, która cierpliwie znosząc wszelkie niewygody pozostawała z dzieckiem przez trzy dni i noce. Nie wszystkie jednak matki chcą zostać w szpitalu ze swoimi dziećmi. Bywa i tak że dziecko pozostaje zapominane przez matkę. Szpital wysłał telegram, aby po zakończeniu leczenia matka zabrała swoje dziecko do domu. Dotyczy to głównie rodzin ubogich i wielodzietnych. Przypadki tego typu nie należą do rzadkości. Niemniej utrudnień w odwiedzaniu lub całodobowej opiece matki czy innej bliskiej osoby nad dzieckiem na oddziale dziecięcym nie ma.

Przełożona pielęgniarek Teresa Sosnowska ma nadzieję, że po modernizacji poprawią się znacznie warunki pracy i hospitalizacji

Oddział po zmianach

Nie ulega wątpliwości, że oddział dziecięcy w Kwidzynie będzie na wskroś nowoczesny. Obecnie - i to się nie zmienia - dysponuje 42 łóżkami. Jednak dzieci, co zauważa ordynator oddziału lek. med Bronisława Tomicka, chorują sezonowo.

okolicznych gmin, a także z Prabut, Susza czy Kisielic. Wielu obywatelom sprostać musi dwóch lekarzy i 16 pielęgniarek. W dniach, w których oddział jest przepełniony nie jest to łatwe. Pracę ułatwia nowoczesny sprzęt. Fundacja Dobro Chorego wyposażyła oddział w nowoczesny kardiomonitor. B. Tomicka twierdzi, że obecnie wyposażenie w sprzęt medyczny jest dobre, zaś inhalatoria jeszcze bardziej przyczyni się do lepszego funkcjonowania oddziału dziecięcego w Kwidzynie. Nie ulega wątpliwości, że dużo jeszcze

pracy środków finansowych będzie trzeba włożyć, aby oddział spełniał oczekiwania personelu i pacjentów, a zwłaszcza ich rodziców. Dzieci to pacjenci szczególnego rodzaju. Trafiają do szpitala od kochających rodziców i spotykają się z zupełnie obcymi ludźmi i odmiennymi od domowych warunkami. Trudno jest zwłaszcza tym najmniejszym pacjentom wytlumaczyć, że pobyt w szpitalu jest koniecznością, a nie karą. Lekarze i cały personel oddziału dziecięcego szpitala w Kwidzynie wiedzą o tym wysili im naprzeciw, zmniejszając wiele mimo trudności. Podczas odwiedzin widać było,

Więcej łóżek zajętych jest w okresie jesienno-zimowym czy

Tutaj powstanie przeszklona dyżurka pielęgniarek

wiosennym. Bywa, że na oddziale jest tylko kilkoro dzieci, a zdarza

Sale zostały pomalowane i wyposażone w nowy sprzęt

się, że oddział jest zapelniony i nierzadko trzeba dostawiać łóżka.

Na oddział przywożone są dzieci nie tylko z Kwidzyna, ale z

ze zadowolone są zarówno dzieci jak i ich matki. Świadczyć może o tym fakt, że dobrze czuł się nawet mały pacjent, który miał zaledwie kilka miesięcy i nawet nie zapłakał widząc reportera i jego aparat fotograficzny. Być może ciepły i kolorowy wystrój sal oraz ciepło personelu daje poczucie bezpieczeństwa. Zabiegi i starania wszystkich pracujących na oddziale dziecięcym przyczynią się być może do zmiany wielu obiegowych opinii na temat funkcjonowania szpitala.

Po odwiedzeniu oddziału dziecięcego możemy przynajmniej, że myśli się tam o pacjentach.

Jacek Kluczkowski

Praca od 8.00 do 12.00

Każdego roku przed wyjazdem na wczasy znaczną część urlopowiczów, spragnionych letniej kankiuli weteru ogłoszenia firm oferujących szkolenie i okratowanie balkonów, instalujących antywłamaniowe drzwi oraz zamki z alarmami. Wszystko po to, aby z dala od domów, we wczesnych pielskach można było spać w spokoju. Nie od dzisiaj wszak wiadomo, że złodzieje nie biorą urlopów i nie korzystają z wakacji, a statystyki policyjne dowodzą, że najwięcej włamań do mieszkań jest w mieszkaniach letnich.

Policia twierdzi, że w wielu wypadkach ludzie sami "zapraszają" złodziejską bród do swoich domów, czy mieszkań. Jedni zostawiają uchylone lub niedomknięte okna, inni wszem i wobec rozpowiadają o swoich atrakcyjnych wakacyjnych planach. Włamywacz "bez pudła" typuje puste mieszkanie chociażby po usychających na balkonie kwiatkach czy wiesznie zgaszonych światłach. "Rzadko kiedy się myli" - podkreśla rezydentysta od lat w złodziejskim fachu, z którym udało nam się porozmawiać. Najczęściej "lu-

ka" (patrz - dop. aut.) w szczytowe okna w cztero- lub pięciopiętrowym bloku i typuje miejsce do "pracy" chociażby po oknach zamkniętych na cztery spusty, na wszelki wypadek, żeby deszcz nie zalał dywanów. Zazwyczaj decydują się na metodę "puk-puk". Sprawdzam w ten sposób czy drzwi mają zamknięte, zawsze puszcza. Jeśli ktoś otworzy, zawsze sprzedaje jakiś "tajem", pytam o kolegę, który mieszka w tym bloku lub mówię, że nagrywam lodówki lub jestem z firmy ubezpieczeniowej. Kiedy ktoś zobaczy moją "fajadę" (twarz - dop. aut.) wycofuje się z danej klatki i idę gdzie indziej, po co ryzykować. Niezwykle mój pracodawca nie jest domofon, raz, że drzwi do bloków są ze względu na rozcięcia, którzy mają dosyć dzieci wciąż naciskających przyciski otwarte, a po drugie, domofon jest niezbędny gdy pracujemy w dole, a ja zabieram się za drzwi na ostatnim piętrze. Może się zdarzyć, że w międzyczasie wólc lokator, wówczas wólcownik naciska przycisk domofonu dając mi sygnał do odwrotu. Pakuję do

wóra, co mam pod ręką - zwykle magnetowid, trochę złota, wódkę z borku i... już mnie nie ma. Mijam się z właścicielem na drugim piętrze i smarkam nos w chusteczkę, żeby nie widział mojej twarzy. Nie mogę powiedzieć, ostatnio szczęście mi sprzyjało i na jednym piętrze miałem puste dwa mieszkania, zatem dwóch lokatorów był ukaranych.

Najlepiej moim, starożytnym z dziećmi zdaniem brać się do pracy pomiędzy godziną 8.00, a 12.00. Za parter zabieram się sporadycznie stosując metodę "na lipko" czyli podważając okna. Robię to najczęściej nocną porą.

Obecnie z każdego mieszkania można coś wynieść, bo wszędzie są pieniądze i wartościowe rzeczy, które potem można bez trudu "ozenić" (sprzedać - dop. aut.) u pasera. Kiedys elementem rozpoznawczym rodzin średniozamożnych, tych co stać tylko na mieszkanie w bloku była zastawiana przy oknie antena satelitarna. Jednak dzisiaj za ten przywilej wiaływacz nie zwraca na nią specjalnej uwagi.

Złodziej to nie bandyta, jeżeli

chata jest naleziecy bezbezpieczona nienigdy nie robię na siłę i idę gdzie indziej. Zdecydowanie utrudniają nam życie drzwi stalowe, antywłamaniowe, nie przypadamy też za zamkami z alarmem, chociaż dobry fachman i najlepszą "gerde" potrafi obejść. Zdarzają się jeszcze w naszym fachu kamicade schodzący z dachu po linie do wybranych okien. Ale takich jest coraz mniej. Niezwykle pomocne w złodziejstwie są kraty montowane na balkonach. To zadne zabezpieczenie, a w dodatku świetna drabina do sąsiadów. Gdybym miał inny zawód, to poradziłbym ludziom aby przed urlopem nie zabierali z sąsiadami. Ich czujność jest najlepszym zabezpieczeniem mieszkania. Znam takich owianków, którzy zamontowali swój dzwonek u zaprzyjaźnionej rodziny, ich nie było w domu, a zawsze ktoś reagował na domofon. Mają ludzka pomysł. Więcej szczegółów mego fachu nie zdradzę, bo przecież trzeba z czegoś żyć.

rozmawiał ciał

Prabuty na numerycznej

Prabuty jako pierwszy mniejszy ośrodek w województwie elbląskim otrzymał mapę numeryczną.

Mapa numeryczna dla Prabut została wykonana przez pracowników Wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Elblągu w ciągu 8 miesięcy. Opracowanie to kosztowało 100 tys. zł.

Mapa numeryczna zdaniem specjalistów to ogromny postęp w sprawach związanych z kreśleniem map, projektowaniem przyszłej zabudowy, remontami i naprawą instalacji podziemnych, stosowaniem różnego rodzaju obiektów w przypadku wystąpienia awarii itp.

Staniszewski uważa, że warunkiem aby taka mapa była zawsze aktualna jest niemalże ciągłe nanoszenie zmian związanych np. z budową nowych obiektów, kanalizacją, siecią wodociagową, elektryczną czy jak w przypadku Prabut z ciągle rozwijającą się telefonizacją.

Marek Staniszewski twierdzi, że najlepszym wręcz idealnym rozwiązaniem byłoby zastosowanie połączenia nowoczesnego, w którym znalazłyby się wszystkie urzędy miast i gmin rejonu kwidzyńskiego, co pozwoliłoby na znaczne przyspieszenie procesu wydawania pozwoleń na budowę czy innych spraw związanych z geodezją.

Burmistrz Prabut Marek

graf

APEL

Parafia Rzymskokatolicka w KOSTOPOLU na WOLYNIU rozpoczyna budowę kościoła. Byli mieszkańcy miasta i powiatu, chcąc wesprzeć w tym szlachetnym dziele garstkę mieszkających tam Rodaków, powołali przy Parafii Miłosierdzia Bożego w Kwidzynie Społeczny Komitet Pomocy Parafii Rzymskokatolickiej w Kostopolu.

Celem Komitetu jest zorganizowanie pomocy dla polskiej wspólnoty dwujęzycznej z popiołów wiarę katolicką, mowę polską i polskie tradycje na tamtych ziemiach.

Zwracamy się więc z uprzejmą prośbą o ofiary, które można wpłacać na konto Komitetu: PKO Bank Państwowy, Oddział Kwidzyn: NR 17620-90144-132

Apel nasz kierujemy w szczególności do byłych kostopolań i Wołyńiaków. Za zaodroczytnienie naszej prośbie składamy serdeczne BÓG ZAPŁAĆ.

Kwidzyn, 24.06.1996
Przewodniczący Komitetu Stanisław Dubieniecki

Lepiej późno niż wcale

Kilka tygodni czekał nie tylko motoryzowani mieszkańcy Kwidzyna na pojawienie się na ulicach: Sztumskiej i Hallera pracowników, asfaltu i walca drogowego. Az 20 dni było potrzebne na ponowne przywrócenie tych ulic do stanu "jezdnego". Niektórzy mieszkańcy obawiali się, że po zdjęciu asfaltu czyli srefozowaniu tych ulic będą wykonywane na nich prace archeologiczno-odkrywkowe i dlatego samorząd lokalny zwiaka z natężeniem asfaltu. Co bardziej dociekliwi twierdzili, że to miejski konserwator zabytków w trosce o

nabranie przez odkryte ulice historycznych wartości nie wyraża zgody na przeprowadzenie prac. W końcu jednak nie bez naszej interwencji na ulicach pojawiły się walce drogowe, lepiej późno niż wcale.

A tak naprawdę co było przyczyną tego, że ponad trzy tygodnie ulice były niezwykle uciążliwe dla mieszkańców? Tego nie potrafili nam wyjaśnić pracownicy inwestycji Urzędu Miejskiego w Kwidzynie - tłumacząc się urlopem inspektora ds. drog.

Jakość, na którą się stać -

MICHELIN CLASSIC

SPRZEDAŻ OPON
STOMIL - OLSZTYN TC DEBICA MATADOR
MICHELIN - GOODYEAR - SEMPERIT

- MONTAŻ zakupionych opon za darmo
- wulkanizacja, pogłębianie bieżnika
- komputerowe wyważanie kół

Skład ogumienia, Kwidzyn, ul. Żwirowa 4
☎ (055) 79-26-08 czynny do 20.00

MICHELIN

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

Jeśli chcesz kupić bardzo dobry

WĘGIEL

po konkurencyjnych cenach
przyjedź lub zadzwoń
do depozytowego
składu kopalni
"PIAST"

SADLINKI
RYJEWO - wyładownie PKP

Zapewniamy transport i załadunek.
TEL. (055) 79-75-61

BOGLASS

82-500 Kwidzyn

ul. Owcza 4

tel. (055) 79-45-23

oferuje:

- okna, drzwi z PCV i aluminium w cenach fabrycznych,
- demontaż, montaż stolarki,
- rolety antywłamaniowe, okna dachowe.

Lombard

w Kwidzynie
pożyczki pod zastaw RTV,
złoto, samochody itp.
Najniższe odsetki,
najwyższe ceny
Kwidzyn
ul. Braterswa Narodów 46
tel. (055) 79-22-75
czynny 9.00-18.00, soboty 9.00-14.00

ABC Gamma

SKLEPY „DOMATOR”

- WYSTROJ WNETRZ ● ARTYKUŁY GOSPODARSTWA DOMOWEGO ● KOSMETYKI ● BIELIŻNA ●
  - KLIMATYZATORY ● WANNY NARÓŻNE, KABINY ●
  - BOAZERIA PCV I DREWNOPODOBNA ●
- PUNKTY SPRZEDAŻY:
ul. Szkolna 3
ul. Krańcowa, pawilon 12, tel. 62-39

ŚWIĘTO POLICJI

Po uroczystości zastępa komendanta, nadinspektor Piotr Mateusiak chciał za pośrednictwem "Kuriera" podziękować instytucjom osobom związanym ze stowarzyszeniem "Bezpieczny Kwidzyn" za to, iż trud w zapewnieniu bezpieczeństwa nie spoczywa tylko na policji. Ze swej strony zapewnił, że policjanci zobowiązali się do rzetelnej pracy na rzecz miasta i naszego rejonu.

25 lipca zaprzysiężono również trzech nowych przysiężonych do pracy policjantów, którzy złożyli ślubowanie.

ab

Komendant Henryk Wasolowski oraz burnistarski Jerzy Godzik wręczają nominację aspirantowi JANUSZOWI CHLEBOWSKIEMU

Trzej nowo przyjęci do pracy policjanci

Podziękowania składa przedstawiciel emerytów

ZABYTKI DO RENOWACJI

Wojewódzki Konserwator Zabytków w Elblągu finansuje renowację obiektów zabytkowych na terenie województwa elbląskiego. W rejonie kwidzyńskim pieniądze zostały przeznaczone na prace konserwatorskie w kościele w Łagowie gm. Susz, oraz na renowację dwóch XVIII-wiecznych konfesjonałów znajdujących się w kwidzyńskiej katedrze

Kościół w Łagowie został wybudowany z inicjatywy rodziny von Polenz - ówczesnych właścicieli tej miejscowości w latach 1601-1604, dla parafii ewangelickiej, w stylu manierystycznym i został wyposażony przez tę rodzinę na przestrzeni wieków w szereg przedmiotów o dużej wartości historycznej.

Niezwykle interesującym jest fryz belkowy z malowanymi herbami ródów niemieckich i konsolami, oraz strop o ramowym podziale, w którym znajdują się szereg pochodzących z lat 1599-1604 obrazów.

Podobnie ciekawym zabytkiem jest ołtarz pochodzący

z 1601 roku, ambona, chrzcielnica z dekoracją snycerską oraz 2 skrzydłowa empora.

Natomiast w kwidzyńskiej katedrze niezbędnym zabiegiem renowacyjnym zostaną poddane dwa późnobarokowe konfesjonały. Jeden z nich był przeznaczony dla archidjako- na-pobrocza, wykonany z drewna, bogato polichromowany, rzeźbiony i złociony.

Fundatorką tego konfesjonału była w 1715 roku Barbara Charlotta Blackhall, a wykonawcą znany w ówczesnych czasach stolarz Józef Kraus, który wykonywał podobne dzieła w Królewcu, Gdańsku i Słobachach.

cia

W szuwarach

Do naszej redakcji dotarł zdenerwowany czytelnik, mieszkaniec Kwidzyna, który 3 czerwca w godzinach popołudniowych na drodze Kwidzyna - Prabuty, na wysokości leżącego Gonty został ukarany przez funkcjonariuszy policji drogowej mandatem. Niczym mieszkańca naszego miasta przysłał, że przekroczył nieznacznie prędkość i uważał, że mandat słusznemu się należał. Był jednak zbulwersowany zachowaniem policjantów, szczególnie funkcjonariusza o numerze służbowym 01276.

Samochód policjantów i policjanci byli tego dnia bardzo dokładnie zamaskowani i schowani w szuwarach tak, aby być dla zmotywowanych zupełnie niewidoczni. Na drogę wyskakowali jak zjawy w ostatniej chwili machając "lizakiem" natomiast kierowcy hamowali

zaskakując i przerażając często czy to policja, zjawia, czy spotykani ostatnio policjanci "przebierycy". Na pytanie naszego czytelnika, dlaczego policjanci chowają się po krzakach, funkcjonariusz z numerem służbowym 01276, odpowiedział, że są tam, gdzie mogą wykonywać jak najlepiej swoje zadania. Zdaniem naszego czytelnika oznacza to, że w sposób cywilizowany, spotykany na drogach całej Zachodniej Europy i nie tylko do także w Czechach, na Węgrzech gdzie funkcjonariusze "drogówki" nie ukrywają się w żadnym z dyscyplinowanych zmotywowanych, nie mogliby oni właściwie wykonywać swoich zadań?

Czytelnik twierdzi, że z zasady po krzakach ukrywają się tylko ci, którzy albo mają coś do ukrycia albo ci, którzy czegoś się wstydzą. Chowanie się po

krzakach występuje na terenie działania Komendy Rejonowej Policji w Kwidzynie, nie tylko przy drodze Kwidzyna - Prabuty, ale także przy drodze do Grudziądza, w Tychnowicach, gdzie policjanci często wypadają jak zjawy spodzień zabudowań.

Komendant Główny Policji nadinspektor Jerzy Stańczyk w programie telewizyjnym zapewnił, że policjanci nie będą się teraz w odróżnieniu od tego jak to miało miejsce w "milionach" czasach ukrywać, lecz będą zawsze widoczni na drodze udawając, że nie są "przebiierkami" i aby "wzbudzać zaufanie".

Trudno powiedzieć kogo zaufanie wzbudza policjant wyskakujący nagle z lasu, może zająca czy innego leśnego zwierza, ale na pewno nie zmotywowanego.

mm

Radni pod lupą - część III

To już trzeci odcinek senniu pt. "Radni pod lupą".

Jak zapowiadaliśmy przedstawiamy tylko bez komentarza zaobecnienie przedwyborcze radnych - komentarz pozostawiamy naszym Czytelnikom - wyborcom.

OKRĘG NR 7
Radny z okręgu wyborczego nr 7, który obejmuje swoim zasięgiem ulice: Józefa Berna, Działyńskiego, Górna, Ogrodową, Przyczekę, Spacerową i Starożytną, został wybrany 95 głosami (10,3 procent) spośród 919 osobowego elektoratu, reprezentujący Kwidzyńskie Porozumienie Wyborcze Lewicy Ludowo-Demokratycznej i użyskane politycznie i programowo z obecną radą w naszym kraju koalicja SLD - PSL Paweł Přebny.

Radny P. Přebny obiecał przed wyborami poprawę stanu technicznego wszystkich budynków mieszkalnych oraz znaczącą poprawę stanu nawierzchni dróg i chodników, szczególnie ulic: Przyczekiej, Ogrodowej i Działyńskiego. Ponadto w obietnicach przedwyborczych znalazło się: zagospodarowanie nasypu po bitwach Kabanów, kościele wagiłtorowej, w miejsce którego miały powstać ciągi komunikacyjne - spacerowy z zielenią, ławkami i odpowiednim oświetleniem, a który miałby siamowit łącznik pomiędzy parkiem przy ul. J. Hallera i tzw. "Przystanku Białego" popularnie zwaną Białonem. Radny P. Přebny zapowiadał także poprawę i utrzymanie w stanie należytym parku przy ul. J. Hallera oraz pomoc władz samorządowych przy budowie sieci telefonizacji w podziemne zamieszanych podziemnym względem rejonach m. in. ulic Działyńskiego i Przyczekiej.

OKRĘG WYBORCZY NR 8
W okręgu wyborczym nr 8, który swoim zasięgiem obejmuje ulice: Gosińska, Łąkowa, Katedrańska, Bi-

Doroty, Prosta, Ślepa, Wiśniana, Zamkowa, Górną, Zduńska, Żelazną oraz Żwirki i Wigury został wybrany 88 głosami spośród 1034 osobowego elektoratu czyli 8,5 procenta i głosów Jerzy Jeszarski, reprezentujący Kwidzyński Forum Prawicy.

W obietnicach przedwyborczych tego radnego znalazły się: ogłoszenie ogólnopolskiego konkursu na projekt budowy Kwidzyńskiego Starego Miasta, zagospodarowanie parku przy ul. Sztumskiej - Żwirki i Wigury, gdzie powstać miał mini amfiteatr, a teren ten ma być miejscem wypoczynku dla mieszkańców i tylko tej części miasta. Radny J. Jeszarski obiecał również poprawę stanu nawierzchni dróg i chodników z jednoczesną wymianą oświetlenia ulicznego na energooszczędne o wysokich walorach architektonicznych oraz wyeliminowanie ruchu samochodów ciężarowych ze Śródmieścia, a także budowę niezależnej części kanalizacji na ulicy Łąkowej.

Powojennymi punktami w programie wyborczym radnego okręgu nr 8 były sprawy związane z budową autobusowej linii komunikacji Północ - Południe oraz "Przywrócenie miastu strategicznej dla jego rozwoju komunikacji Wschód - Zachód".
Obietnice przedwyborcze J. Jeszarskiego dotyczyły również "tworzenia warunków do realizacji wszelkich inwestycji mieszkalnych", realizacji nowych centrów handlowych "za łami", tworzenia warunków do realizacji inwestycji podbudowujących walory turystyczno-rekreacyjne Kwidzyna oraz ochronie dóbr kultury - zabytków architektury i krajobrazu.

Północną, Radzyńską, Rzemieślniczą, Tęczańską, Zdrojową, Zimną, Żurawią, Żytną, Radnym z tego okręgu, wybrany 111 głosami czyli 10,5 procenta z liczącego 1054 osoby elektoratu radnego Kazimierz Gorlewicz reprezentujący Niezależne Forum Wyborcze.

Radny K. Gorlewicz w programie przedwyborczym obiecał zwiększenie nakładów finansowych na remonty budynków mieszkalnych, szczególnie w celu odbudowy substancji komunalnej. Uznał, że w trakcie prac nad przyszłą zabudową osiedla "Północ" należy poprawić stan nawierzchni dróg, chodników oraz sukcesywnie doprowadzić kanalizację deszczową i sanitarną, a szczególnie nie sprawę mają dotyczącą ulic: Radzyńskiej i Grzywek. Ponadto program przedwyborczy obejmował uporządkowanie terenów zielonych w parku przy ul. Granicznej, zwiększenie zasiedlenia dróg w celu ochrony przed zanieczyszczeniem drogowym przy ul. Malborskiej, poprawienie zaopatrzenia w tej części miasta wodę, a do końca 1995 roku doprowadzenie i podłączenie do sieci Taletwizji Kabanów Kwidzyna wszystkich budynków w rejonie okręgu wyborczego. W programie przedwyborczym znalazły się także: poprawa stanu technicznego Szkoły Podstawowej nr 3 oraz dokonanie budowy boiska oraz siłowni zewnętrznej przy tej szkole.

W następnym odcinku tego cyklu przedstawimy obietnice przedwyborcze radnych z okręgów wyborczych nr 10, 11 i 12 - Małka Sztumskiego (MPW), Leszka Plewńskiego (KFWLD) oraz Bogumiła Wiśniewskiego (KFP).
Zachęcamy jednocześnie Czytelników do oceny swoich radnych na półmetku. Czytelniku - wycofaj odcen swojego radnego.

(mm)

Kwidzynianka w Atlancie

Czyktoś wie, że w Atlancie mamy reprezentantkę urodzoną w Kwidzynie?

Jest nią dyskobolista Renata Katedwicz, która przysięła na świat 2 maja 1965 roku w kwidzyńskim szpitalu. Renata Katedwicz reprezentująca obecnie WKLS Siedlce wystąpi na Igrzyskach Olimpijskich po raz drugi, a jej pierwszą olimpiadą były Igrzyska w koreańskim Seulu w 1988 roku.

cia

Wakacje z SZS

Ponad 700 młodych sportowców reprezentujących Szkolne Zespoły Sportowe z województwa elbląskiego weźmie udział podczas tegorocznych wakacji w różnego rodzaju obozach sportowych i grupowanych, gdzie będą szlifować formę przed sezonem. SZS w porozumieniu z kuratorium oświaty jest także organizatorem rajdów, kolonii a nawet plenerów malarskich, finansowanych w części ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Wśród ponad 700 uczestników zorganizowanych przez SZS znalazli się także przedstawiciele kwidzyńskich i podkwidzyńskich klubów i szkół. W rajdzie pieszym organizowanym przez SZS ze Swierdowa do Karpacza bierze udział ponad 20 uczennic szkoły podstawowej w Rakowcu. W ramach obozów finansowanych przez Zarząd Główny SZS na zgrupowaniu w Elblągu od 12 sierpnia będą przebywać tenisistki stowoi kwidzyńskiego MKS. Natomiast w Wojewódzkim Ośrodku Szkoleniowym w Szutowie będą przebywać m. in. sportowcy z klubu MKS "Piast" Prabuty.

cia

Zamiast rekreacji - „miny“

1 sierpnia rozpoczyna się prace związane z urządzeniem terenów rekreacyjnych nad rzeką Liwą. Koordynatorem tych prac, które w znacznej części będą prowadzone przez około 40 bezrobotnych, jest w ramach tzw. prac infrastrukturalnych Kwidzyński Inkubator Przed-

siębiorczości. Obecnie zamiast terenów rekreacyjnych, nad Liwą można spotkać pasące się krowy bardzo skutocznie "minujące" swoimi odchodami cały rejon. Tereny nad Liwą są po części w gestii władz komunalnych, a po części Spółdzielni Mieszkaniowej "Nad Liwą".

mm

Nieszczęście, jak dotąd zadnemu z właścicieli nie przeszkadzały krowie "placki". Przeszkadzają one i to bardzo bawiacie się tam działwie i rzeźnym "plazowicom". Może sprawą zanieczyszczenia tego rejonu powinna zająć się Dzielni Mieszkaniowej "Nad Liwą".

Zarząd Gminy Ryjewo
82-420 Ryjewo, ul. Lipowa 1
tel. 42-34

ogłasza przetarg nieograniczony na "Wykonanie zasilenia w energię elektryczną 3 budynków mieszkalnych" w miejscowości Ryjewo, ul. Grunwaldzka 50.

Termin realizacji - 30.09.1996 r.
Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia można otrzymać w pokoju nr 20, Urząd Gminy w Ryjewie, ul. Lipowa 1 lub za zaliczeniem pocztowym.

Oferta powinna być składana w formie pisemnej w zaklejoných kopertach, adresowana: Zarząd Gminy Ryjewo z napisem - "Zasilenie energią elektryczną" i zawierać:
1. Nazwę i siedzibę oferenta.
2. Termin realizacji wykonania zamówienia.
3. Okres gwarancji.
4. Wartość wykonania robót.

Termin składania ofert do dnia 12.08.1996 r. do godz. 10.00.
Otwarcie ofert nastąpi dnia 12.08.1996 r. o godz. 11.00 w siedzibie zamawiającego pok. nr 13.
Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem obowiązkowych preferencji krajowych.
W przetargu mogą brać udział oferenci, którzy spełniają wymogi określone w art. 22 ustawy o zamówieniach publicznych.

Sprzedaż węgla i koksu

KONKURENCYJNE CENY KAŻDA ILOŚĆ

Gwarantujemy bezpłatny dowóz SPRZEDAŻ RATALNA

Sezonowa obniżka cen

ul. Plantowa 1
tel. (055) 79-30-49, 79-44-64
tel. kom. (090) 50-33-20

HURTOWNIA
MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH I OPAŁU
KWIDZYŃ, UL. ŻWIROWA 4

Poleca po atrakcyjnych cenach z możliwością dostawy:

1. STAL BROJENIOWA - rury, preły, zbrojenie, kształtkowniki, pokrycia dachowe w cenach CENTROSTALU-GDAŃSK
2. CEMENT; WAPNO - z Kombinatu "KUJAWY" w Plechlinie
3. PREFABRYKOWANE ELEMENTY BETONOWE:
  - płyty stropowe, nadproża, bloczki betonowe, rury betonowe, kręgi produkcji Przedsiębiorstwa Budowlanego PREFABUD DZIERŻOŃ
4. MATERIAŁY IZOLACYJNE - styropian, wełna mineralna, eternit, gazobeton
5. CERAMIKĘ BUDOWLANĄ
  - cegły licowe, kształtki ceramiczne, płytki,
  - parapety, ogrodzenia, kominki, palniki
6. OPAŁ - węgiel
  - koks
  - miał

SPRZEDAŻ WĘGLA NA RATY

Serdecznie zapraszamy
Kwidzyn, ul. Żwirowa 4
Godz. otwarcia 7.00-15.00; w soboty: 8.00-14.00
tel. (055) 79-26-08 lub 79-41-41

PROWINCJONALNE MEANDRY

Mieszkańców Kwidzyna bardzo mocno bulwersują zaniedbane, popadające stopniowo w ruinę, niegdyś świetne budynki. W ostatnim czasie Czytelniczy "Kuriera" interweniowali w naszej redakcji

branej" budowy przy ul. Batalionów Chłopskich, walcącego się domu na ul. Żwirki i Wigury, budynku byłego browaru czy ciągle nie zabezpieczonej budowy przy ulicach: Mickiewicza, Krańcowej,

częśnie szefa nadzoru budowlanego Mirosława Góralskiego.

Architekt miejski wyjaśnił, że budynek przy ul. Wiślanej znajduje się w gestii Spółdzielni Produkcyjnej "Rodło", która miała go zabezpieczyć po pożarze, a następnie zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi jeszcze w tym roku odbudować. SP "Rodło" zobowiązane jest terminami, a w tej sprawie miejmy nadzieję, nie będzie bierny jak w wielu innych, miejski konserwator zabytków.

Dom - ruina przy ul. Żwirki i Wigury zostanie wkrótce rozebrany do fundamentów, a zgodę na takie postępowanie wyraził wojewódzki konserwator zabytków. Jesteśmy ciekawi, dlaczego trzeba było zgody wojewódzkiego konserwatora, skoro mamy w Kwidzynie, jako jedno z nielicznych miast w kraju, utrzymywanego za pieniądze kwidzyńskich podatników miejskiego konserwatora zabytków?

Natomiast rozpoczęta i

Budowa przy ul. Targowej ciągnie się od lat

wstrzymana budowa na ul. Batalionów Chłopskich jest w gestii właścicieli prywatnych, którzy z powodu braku środ-

ków finansowych wstrzymali tę inwestycję. Nadzór budowlany zgodnie z przepisami musi tylko dopińać, aby ta budowa była zabezpieczona przed dostępem osób trzecich, a to z zdaniem M. Góralskiego jest właściwie zrobione.

Kwidzyńskie śródmieście ma olbrzymiego pecha do właścicieli działek w tej części miasta. Nie wiadomo, kiedy zostanie skończona wspomniana budowa przy ul. Batalionów Chłopskich, bierność miejskiego konserwatora zabytków pozwala wnioskować, że bardzo długo jeszcze będzie istniała patowa sytuacja w miejscu po byłym spichlerzu przy tej ulicy, ciągle "babcze się" budowa jednego z budynków przy ul. Targowej.

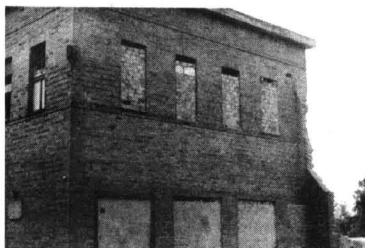
Powoli w ruinę obraca się inny, niezwykle ciekawy budynek - byłego browaru na ul. Żwirki i Wigury, którego obecny właściciel Warmińskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego zapewne korzystając z bierności służb

konserwatorskich nie wykazuje żadnego zainteresowania.

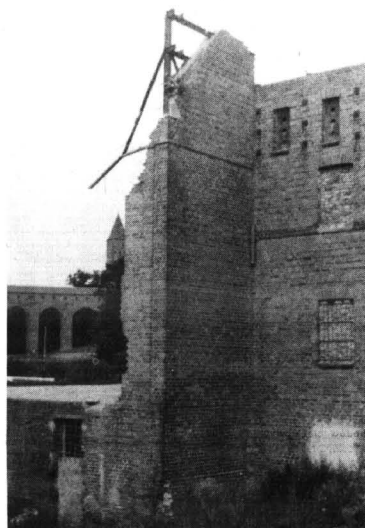
Chcemy odbudować Starówkę, organizujemy za niemałe pieniądze konkursy, a pozwalamy jednocześnie, aby inne budynki, stanowiące

dobra kultury, znajdujące się w obrębie Starego Miasta - strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej powoli popadały w ruinę - dzwina to zaiste i strasznie meandryczna polityka...

mm

To był niegdyś zabytkowy obiekt elektrowni - ul. Wiślanej

Tylko tyle zostało z zabytkowej elektrowni

w sprawie budynku byłej elektrowni, spalonej kilka lat temu na ul. Wiślanej, "rozba-

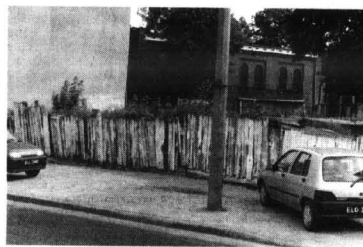
Wschodniej. O wyjaśnienie tych spraw zwróiliśmy się do architekta miejskiego, jedno-

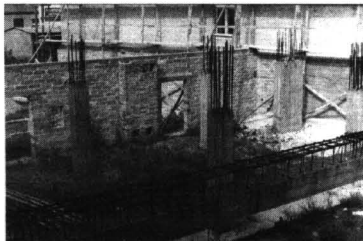
Z tego budynku przy ul. Żwirki i Wigury zostaną tylko fundamenty

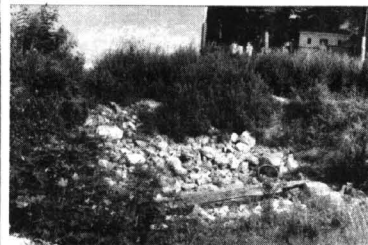
Ciekawy architektonicznie dom zostanie wyburzony

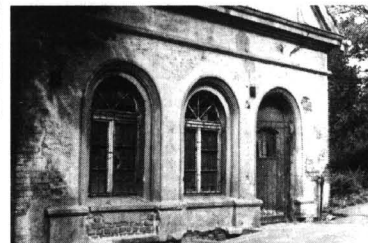
To ogrodzenie nie przynosi chluby centrum miasta ul. Batalionów Chłopskich

Budowa przy ul. Batalionów Chłopskich trwa już kilka lat, a końca wciąż nie widać

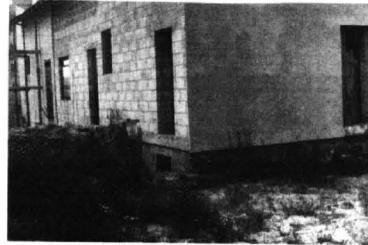
Tyle zostało ze spichlerza przy ul. Batalionów Chłopskich

To był kiedyś browar - ul. Żelazna

Ciągle nie zabezpieczona budowa przy ul. Krańcowej

Tutaj może wejść każdy - ul. Krzańcowa

82-200 Malbork
al. Wojska Polskiego 91
tel. centrala 72-33-47
tel./fax 72-38-22
tel. magazyn 72-80-82

INTERTOP

OFERUJE:

- blachy, pręty, kształtowniki i rury
- włoskie rury złączki do instalacji wodociągowych i CO systemu COPRAX (możliwość montażu u klienta)
- druć spawalniczy, elektrody i artykuły śrubowe od M4 do M20
- pastuki, styroplan, rynnny z blach ocynkowanych i francuskie rynnny z PCV firmy NICOLL
- wełnę mineralną i materiały izolacyjne firmy ROCKWOOL
- silikony, makroflex i pinotex
- gazy techniczne firmy LINDE (możliwość dowozu do klienta)
- usługi ślusarsko-spawalnicze
- nogi do pojemników i pojemniki metalowe UIC wg DIN 15-155
- zaginarki ślusarskie do blach
- obrabiarki wielonarzędziowe stołowe do obróbki drewna z przystawkami: strugarską, frezarską i tokarską nagrodzone SREBRNYM MEDALEM na Światowej Wystawie w Brukseli.

17250

STADNINA KONI NOWA WIOSKA Sp. z o.o. 82-515 Wandowo

ogłasza przetarg nieograniczony na sprzedaż:

		ceną wywoławczą
1. Dmuchawa do zboża EP-200	rok prod. 1975	1 500 zł
2. Prasa rolująca Z-230	rok prod. 1985	5 000 zł
3. Prasa rolująca Z-263	rok prod. 1990	7 500 zł
4. Ścinacz zielonek „Orkan”	rok prod. 1981	550 zł
5. Podzespoły ciągnika C-385		-

Przetarg odbędzie się w dniu **9.08.1996r. o godz. 10.00** w siedzibie przedsiębiorstwa. Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić do godz. 9.00. Wadium przepada na rzecz sprzedającego w przypadku, gdy żaden z uczestników licytacji nie zaoferuje ceny nabycia równej co najmniej cenie wywoławczej.

Zapłaty dokonuje nabywca w dniu przetargu. Przedsiębiorstwo jest podatnikiem VAT.

Zastrzegamy sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Oferowany sprzęt można oglądać w dni robocze w godz. 8.00-14.00.

201/88

Trują i hałasują

Zdaniem specjalistów z Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Elblągu w ostatnich latach przedsiębiorstwa przemysłowe w naszym województwie zrobiły bardzo znaczący krok naprzód w dziedzinie ochrony środowiska. Nie oznacza to jednak, że jest już idealnie, gdyż w dalszym ciągu do zrobienia zostało jeszcze sporo rzeczy

W ostatnio opublikowanym raporcie wśród firm, które wciąż trują i hałasują znalazły się będące na liście zakładów uciążliwych dla środowiska od lat przedsiębiorstwa kwidzyńskie International Paper Kwidzyn SA, które zapłaciło kary za przekroczenie dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz Warmińskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego, które płać kary za przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu.

Zdaniem specjalistów uciążliwość International Paper Kwidzyn SA głównie polega na

emisji tzw. gazów szlonych: siarkowodoru i merkaptanów. W ostatnim czasie przeprowadzono w IP Kwidzyn SA inwestycje, które łącznie kosztowały około 300 mln dolarów i które znacznie ograniczyły rozmiar emisji, ale jest to ciągle niewystarczające. IP Kwidzyn SA zobowiązano do instalacji urządzeń do ciągłego pomiaru emisji, co ma pozwolić na określenie rzeczywistej wielkości zanieczyszczeń, które przedostają się do atmosfery.

Natomiast problem "warmińskich" są urządzenia, które nadmierne hałasują.

ajc

NAPISALI DO NAS

Nie wycinać drzew
"Jednym z warmińsko-mazurskich szlaków kajakowych jest szlak z Łąckiej Prubuty z Elblągiem. Jest to długi i złożony szlak

ludniowej Liwa płynie korytem Starogo Nogatu, który w obramowaniu uregulowanych brzegów podąża ku północy pod nazwą Liwy. Rzeka Liwa jako szlak

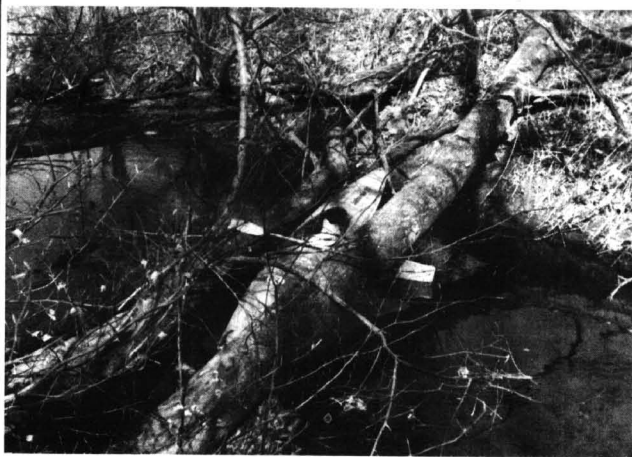
przerwami aż pod Kwidzyn. Z małownicznością zalesionych brzegów i wartkim nurtem wiążą się liczne przeszkody na trasie, jak zwalone do koryta drzewa i

"Kurier Kwidzyński spłynie Liwą" w numerze z 18 lipca br. chciałbym jako przewodnik turystyki kajakowej odnieść się do kwestii poruszonych w tym artykule.

Jeszcze raz przemyslał ewentualne wydanie zezwolenia na samodzielne wyciancie drzew z koryta przez okolicznych rolników.

Z punktu widzenia miłośnika przyrody i kajakarstwa uważam, że rzeka Liwa stanowi bardzo atrakcyjny szlak kajakowy w swym początkowym 50-kilometrowym odcinku wraz ze wszystkimi atrakcjami jakimi dla prawdziwych kajakarzy są tzw. zwalaki, które pokonuje się w różny sposób w zależności od dysponowanego sprzętu pływającego. Usunięcie drzew odbierze rzecz aurę dzikiego, trudno dostępnego szlaku o dość dużej uciążliwości dla miłośników szukających takich właśnie rzek. Łatwych szlaków wodnych jest dużo i poszukujący takich szlaków turyści mają bardzo duży wybór.

Mając powyższe na względzie mam nadzieję, że organizacja jubileuszowa "Kurier Kwidzyński" i spływ kajakowy rzeką Liwą nie spowoduje ingerencji ludzi w

Spływ urozmaicają zwalone pnie drzew

wodny obejmujący rzekę Liwę od Prubuty do Białej Góry - 80 km rzekę Nogat

kajakowy, w odcinku Prubuty - Kwidzyn, nie jest jeszcze dostatecznie zba-

szereg czynnych lub zburzonych młynów, wymagających przenoszenia kajaków. Na tym odcinku na rzecze znajdują się także dwa jazy będące w budowie: Nowy Młyn i Młynisko, nie utrudniają one spływu, pierwszym spływa się dwiema rynnami, drugi opływa się przez kopany kanał. Inwestycje realizowane są przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu.

Przeplnięcie tego najatrakcyjniejszego odcinka szlaku od wypływu Liwy z jeziora Liwieniec do Kwidzyna zajmuje około 11-12 godzin, stąd też lepiej zaplanować spływ na dwa dni. Nawigując do artykułu Andrzeja Chmielewskiego

od Wisły do Kanaku Jagiellońskiego - 51 km, Kanał Jagielloński - 5,6 km i rzekę Elbląg do Elbląga - 3 km, razem około 140 km.

Rzeka Liwa zwana również Liwną i Renawą, ma swoje źródła na zachód od Jezioraka. Wgórnym biegu kieruje się na północ i uchodzi do południowej części jeziora Dzierżog, położonego o jeden kilometr na północ od Prubuty. Dalej rzeka przepływa jeszcze jedno jezioro, Liwieniec (Zamkowe) i wijąc się w fantastycznych skrętach podąża ku zachodowi. Po okrążeniu Kwidzyna od strony po-

dana. Od wypływu z jeziora Liwieniec do Kwidzyna ma około 50 km długości. Najdłuższe partie Liwy rozpoczynają się zaraz po opuszczeniu jeziora, gdzie płynie w otoczeniu lasów, które jej towarzyszą z małymi

cone zostały w sposób naturalny, podmyte wodą czy też przewrócone przez wiatr. Ingerowanie w to co sama natura ukształtowała wydaje mi się nie na miejscu zwłaszcza, że inspirowane to jest przez samych turystów. Naprawdę niewiele brakuje by takie działanie porównać do spływu kajakowego z piłami i skierkami. W związku z tym apeluję do wymienionego w artykule nadleśniczego pana Wiesława Koseckiego, aby

naturalne środowisko, a zaprzyjaźniona Redakcja "KK" zmierzy się z rzeką z całą jej uciążliwością, w czym swoją pomoc deklaruje niżej podpisany.

Zbigniew Bienkowski

Opis szlaku zawarty jest w przewodniku "Kajakarni po Mazurach i Warmii" J. Kurana i F. Czajkowskiego wydanym w 1960 roku, którego fragmenty wyko-

NASZA SONDA

Czy warto być uczciwym?

Nauczycielka:

Myszę, że człowiek, który jest konsekwentnie uczciwy, może w życiu dużo osiągnąć. Korzystanie ze znajomości w niektórych sytuacjach nie jest w porządku. Uczciwość w stosunkach rodzinnych to zupełnie inna sprawa niż wobec znajomych i obcych. Dopuszczam sytuacje, kiedy można korzystać ze znajomości - przecież tak różnie w życiu bywa. W skrajnych przypadkach - w razie choroby - należy przewidywać różnych możliwości. Nigdy to jednak nie powinno być wspanianie się do celu "po trupach". Przynajmniej mnie to nie odpowiada. Nie potrafie jednoznacznie określić, co jest uczciwe, a co nie. Sama żyję, a raczej staram się żyć według 10 przykazań Bożych. To chyba daje gwarancję uczciwości. Ludzie są różni. Z wierzchu dojrzy, a w środku skłoda mrowić. Wydzwaniane z telefonu służbowego do znajomych w Stanach Zjednoczonych na pewno nie jest uczciwe. Nawet jeśli szef nie jest w porządku wobec nas. To już jego problem.

Maturzystka:

... Powinno się być uczciwym. Uważam, że uczciwością można dojść do czegoś w życiu. Można nawet więcej osiągnąć niż kłamstwem czy niepotrzebnym mitomaniem. Otwarte postawienie sprawy stawia nas już na starcie w znacznie lepszej sytuacji. Kłamstwo ma krótkie nogi. Niezwykle trudno jest rozgraniczyć uczciwość od nieuczciwości. Być uczciwym to znaczy być lojalnym wobec siebie, a co za tym idzie wobec innych. Korzystanie ze znajomości nie jest chyba uczciwe. Podam przykład z ostatnich dni, kiedy zdawałam maturę; dziesięć nauczycieli, które przez cztery lata było przeciwnym uczniom raptem doznaje oświelenia... bez komentarza. Korzystanie ze znajomości nie jest chyba uczciwe. Oczywiście są sytuacje, kiedy można je wykonywać. Gdybym miał znajomego bramkarza, a bardzo chciałbym wejść na koncert, skorzystałbym z jego pomocy. Życie lubi pisać figle. Trzeba umieć się zachować w takich sytuacjach. Wydzwanianie z cudzych telefonów nie jest uczciwe. Ale gdyby chodziło o poważną sprawę, rozgrze-

szalbym takiego człowieka. W obecnych czasach bardzo trudno jest być lojalnym w 100%. Życie jest zbyt skomplikowane. Proszę nie oczekiwać. Trzeba tak kombinować, żeby nie zginąć i jednocześnie pozostać w zgodzie z samym sobą. Droga prawdy i uczciwości nie da się zataić nico.

Młode małżonkowie:

Uczciwym nie można być w 100%, a minimum 50%. Przynajmniej w stosunku do siebie. Samą uczciwością do niczego w życiu się nie dojdzie. Jestem zdania, że na co dzień nie da się być uczciwym. Uczciwość nie popłaca. Nie potrafię teoretycznie wyjaśnić, co jest uczciwe, a co nie jest, ale w konkretnej sytuacji doskonale to wyczuciam.

Moim zdaniem człowiek uczciwy to taki, który konsekwentnie trzyma się swoich wewnętrznych norm. Bez względu na to, jakie one są. Nie wierzmy w to, że istnieją ludzie w pełni uczciwi. Nieuczciwość dla mnie to wykorzystywanie innych. Nie chodzi tylko o sferę materialną, pieniądze, ale także o uczucia itp. Korzystanie ze znajomości jest uczciwe. Odkładam pamiętam, zawsze tak było. Samą uczciwością do niczego w życiu nie dojdziemy. To się nie opłaca. Pióro uczciwości trzeba mieć dobry zawód, samozaparcie i odrobinę bezwzględności.

Studentka:

Samą uczciwością nie można wiele w życiu osiągnąć. Oprócz tego trzeba wykazać zdrowy rozsądek. Uczciwość to dobro. Nieuczciwość to zło. Korzystanie ze znajomości nie jest uczciwe, ale tego nie da się uniknąć.

Uczelniczka:

Warto być uczciwym. To nie uloga wetulicy. Można wiele w ten sposób osiągnąć. Sama jestem tego przykładem. Uczciwość to w moim odczuciu przede wszystkim szczerść. Nigdy nie korzystam ze znajomości. Nie uznaję zasady coś za coś. Sama staram się załatwić wszystkie swoje sprawy. Z drugiej strony zjemy wśród ludzi i musimy się z tym liczyć. Raz ja pomogę komuś, innym razem ten ktoś mnie. Trzeba sobie wzajemnie pomagać. Jeżeli się chce coś w życiu osiągnąć, to tylko uczciwością i pracą. przepytwałam: NA-NA

ZEM kooperantem DAEWOO

Po kilkakrotnej wizycie Koreańczyków w Kwidzynie ZEM "Polno" został przyjęty do Zrzeszenia Dostawców Kooperacyjnych DAEWOO i otrzymał propozycję przyjęcia do produkcji około 40 pozycji na potrzeby - tego mocono inwestującego w naszym kraju - koncernu samochodowego. W ten sposób ZEM znalazł się na liście 300 ewentualnych kooperantów DAEWOO z Polski.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.

Inspektorat w Elblągu, ul. Łączności 1 zatrudni Kierownika Sprzedaży Ubezpieczeń

w naszym Przedstawicielstwie w Kwidzynie, ul. Braterstwa Narodów 40 D. Kandydaci winni spełniać następujące wymagania:

- wiek do 35 lat
- wiek do 35 lat
- pełna dyspozycyjność
- łatwość nawiązywania kontaktów, kreatywność, samodzielność
- umiejętności negocjacyjne

Oferujemy atrakcyjne wynagrodzenie. Oferty należy składać osobście w Inspektoracie w Elblągu. Nazw adres: Elbląg, ul. Łączności 1, tel. 33-67-57 wew. 206. Wymagane dokumenty:

- List motywacyjny
- C.V.
- Dyplom ukończenia studiów
- Świadectwa pracy
- Ewentualne referencje

HAUSNER & LANGER

KREDYT NA ZAKUP I BUDOWĘ NIERUCHOMOŚCI!
NARESZCIE BĘDZIE CIĘ STAĆ NA:
● ZAKUP MIESZKANIA LUB DOMU
● ZAKUP I REMONT DOMU LUB MIESZKANIA LOKATORSKIEGO
● BUDOWĘ LUB WYKOŃCZENIE DOMU JEDNORODZINNEGO
OFERUJEMY:
POŚREDNICTWO PRZY KREDYTACH BUDOWLANYCH I HIPOTECZNYCH
POMOC PRZY KOMPLETOWANIU DOKUMENTÓW
PORADY FINANSOWE I PRAWNE
Poszukujemy mieszkań i domów do ekspresowej sprzedaży
Elbląg, ul. Pił. Dąbka 62/64, tel. 34-38-18

PILNUJMY SIĘ

Wakacje są sprzyjającym okresem dla włamywaczy, jeśli więc nie chcemy zając po powrocie z wypoczynku ograniczonego mieszkaniem musimy pamiętać o kilku podstawowych zasadach

Przed wszystkim należy wiedzieć, że mieszkanie nie jest najlepszym miejscem do przechowywania biletów, pieniędzy, dewiz itp. Wartościowe przedmioty i sprzęt przekazamy na jakiś czas rodzinie lub zaufanym znajomym. Jeśli jednak lubimy trzymać rzeczy u siebie lub nie mamy komu ich przekazać, to pamiętajmy, aby dobrze zabezpieczyć drzwi i okna w mieszkaniu, wyposażymy je w odpowiednie urządzenia techniczne

(specjalne blokady i właściwe zamki).

Współdziałajmy ściśle z sąsiadami. Uważymy w czasie ich nieobecności na ich mieszkaniu i dobytek, a wtedy oni w podobnej sytuacji odwiedzają się nam tym samym. Sprawdzajmy tożsamość i wiarygodność osób obcych przychodzących do naszego mieszkania np. w sprawie zakupu starych obrazów, innych rzeczy, naprawy kaloryferów, instalacji elektrycznej itp. Unikajmy zawierania przygodnych znajomości, uważajmy na kręcące się na klatkach schodowych i w pobliżu domu, na podwórzu, ulicy nieznanne osoby.

b

WAKACYJNE WARSZTATY

Wraz z początkiem lata zainteresowanie wycieczkami polityków i biznesmenów, tych na wysokich szczeblach i tych naszych prowincjonalnych nieco słabnie. Oni sami zresztą o to dbają, wybierając się na urlopy. W centrum uwagi lądują sprawy o nieco odmiennym kalibrze. Nie tak dawno wszystkie mass media radio, prasa czy telewizja ostrzegaly przed skutkami wakacyjnego seksu nastolatków.

Młodzież po otrzymaniu świadectwa ukończenia kolejnej klasy, zdobywa pod namiotem, tudzież na łonie natury świadectwo "dojrzałości". Trzy miesiące później sądy zaważone są prośbami o zgodę na wcześniejszy ożenek. Po kolejnych sześciu miesiącach do pracy przystępują policjanci. Tak rzecze statystyka.

Od lat recepta na "nastolatnie" wakacje jest jedna: oświata seksualna. Ale kto ma być nauczycielem, skoro lekcje wychowawcze w szkołach ponadpodstawowych i w wy-

szych klasach szkół podstawowych to najczęściej sprawy związane z frekwencją lub tzw. zajęciami na "macie" czyli "macie siedzieć ocho", ja muszę uzupełnić dziennik, ale są i tacy wychowawcy, którzy na lekcyjach mają oświaty seksualnej nadrobią materiał z własnego przedmiotu... Więc kto ma tłumaczyć dziecięciu, że bociam w kapuście szukać może wyłącznie zaby?

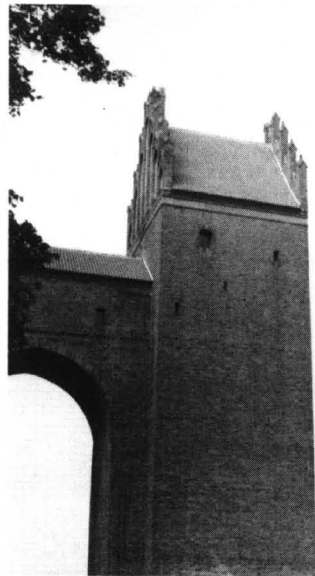
Oświata zatoczyła szeroki krąg i pospółstwo w miastach, a także kmiecie na wsi robili to bez zbytej ceregieli - szli po prostu za stodołę, aby tam w przysiadzie oddać się na chwilę "zadumie". Do tych czynności przystępowano niezmiernie szybko z powodu braku jakiegokolwiek bielizny... Do utrzymania czystości służył najczęściej lopianowy lub inny, duży liść lub garść trawy. A co, jak i gdzie robiono to w okresie mroźnej zimy pozostanie na pewno ich słodką tajemnicą.

Na rycerskich dworach i w domach miejskich paltrycyszy do tego celu służyły specjalne pomieszczenia i naczynia tzw. niewymowne. Naczynia były następnie opróżnione przez służbę wprost na ulicę. Na warunkach zamków potrzeby, w celu załatwienia których nawet sam monarcha czy dostojnik duchowny bądź świecki udawał się pieszo, były wykonywane w tzw. jaskółkach, czyli: pomieszczeniach, które

mm

Największy klozet średniowiecznej Europy

Jak i gdzie onegaj w wiekach średnich załatwiano "przyklejone" do budowli wychodziły bezpośrednio do zamkowe

Nieczystości spadały z wysokości około 20 metrów

potrzeby fizjologiczne?

Plebs i pospółstwo w miastach, a także kmiecie na wsi robili to bez zbytej ceregieli - szli po prostu za stodołę, aby tam w przysiadzie oddać się na chwilę "zadumie". Do tych czynności przystępowano niezmiernie szybko z powodu braku jakiegokolwiek bielizny... Do utrzymania czystości służył najczęściej lopianowy lub inny, duży liść lub garść trawy. A co, jak i gdzie robiono to w okresie mroźnej zimy pozostanie na pewno ich słodką tajemnicą.

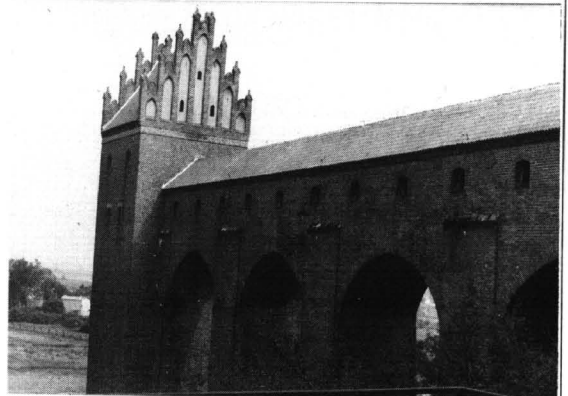
Na rycerskich dworach i w domach miejskich paltrycyszy do tego celu służyły specjalne pomieszczenia i naczynia tzw. niewymowne. Naczynia były następnie opróżnione przez służbę wprost na ulicę. Na warunkach zamków potrzeby, w celu załatwienia których nawet sam monarcha czy dostojnik duchowny bądź świecki udawał się pieszo, były wykonywane w tzw. jaskółkach, czyli: pomieszczeniach, które

urządzone bezpośrednio nad fosą, a ze względu na fetor, który się z nich wydobywał wiodły do nich dosyć długie i niekiedy kręte korytarze. Pomieszczenia te w niektórych przypadkach były wyposażone w zapadające się podłogi, którymi nieopieczany lub

Według legendy mieszczanie gdanscy w pewnym okresie odmówili zakonowi krzyżackiemu placenia podatków i mimo olbrzymich nacisków, Krzyżacy nie mogli ich zmusić do tego. Nie mogąc ugiąć dumnych gdanszczan zaczęli złościwie nazywać

Gdanisko kwidzyńskiego zamku jest jedną z największych tego typu budowli w Europie. Aby dojść do miejsca, gdzie można było poświecić się "zadumie" należało przejść ponad 55-metrowy korytarz o szerokości około 5 metrów.

miejsca - wieże sanitarne, gdzie oddawali się chwili zadumy - gdanskiem, nazywanym także od

Najdłuższy klozet średniowiecznej Europy

niewygodny dla zakonu krzyżackiego gość wpadał podczas chwili "zadumy" do fosy.

miejsca - wieże sanitarne, gdzie oddawali się chwili zadumy - gdanskiem, nazywanym także od

Sam przybytek, tzw. wieża sanitarna znajdowała się na wysokości 13 metrów. Pód wieżą przepływał strumień, który odprowadzał wszelkie nieczystości, a czasami także podobnie jak to miało miejsce w Malborku przeciwników Zakonu.

Jak wyglądało dojdzie, a raczej dobiegnięcie tym 55-metrowym korytarzem zakułego w zbroję rycerza lub ubranego w powłóczyście szaty kanonika, gdy go dopada dezhyteria lub co się częściej zdarzało - opił się piwem lub popełnił grzech obżarstwa - możemy sobie tylko wyobrazić.

Bez wątpienia kwidzyńskie zamczysko posiadało największy klozet średniowiecznej Europy. Gdanisko po podniesieniu w 1772 roku Kwidzyna do rangi rejencji - stolicy prowincji Prus Zachodnich zostało przerobione na więzienie. Obecnie służy jako jedno z pomieszczeń wystawowych kwidzyńskiego muzeum.

Andrzej Chmielewski

Tutaj znajdowano także przeciwników zakonu krzyżackiego - teraz leżą tu tylko śmieci

mury, dzięki czemu nieczystości spadały ze sporych wysokości bezpośrednio do fosy.

Inne tego typu pomieszczenia jak np. w zamku malborskim były

W zamku pomezarskiej kapituły kanonickiej w Kwidzynie do tego celu służyło tzw. gdanisko. SKĄD WZIĘŁA SIĘ NAZWA GDANISKO?

niemieckiej nazwy Gdanska - Danzig - danser. Gdanisko jest to budowla wybiegająca bardzo daleko w dolinę poza zamkowe mury.

ZAPROSZENIE

DO GARDEI

Szlakami gawęd Siedmiomilusa

Na rynku wydawniczym pojawiła się ostatnio książka - przewodnik "Gardeja i okolice - Szlakami Gawęd Siedmiomilusa" autorstwa znanego nie tylko w Gardai nauczyciela, instruktora harcerskiego, działacza społecznego, turysty, a także pisarza, poety i plastyka - Waldemara Patocka.

"Gardeja i okolice - Szlakami Gawęd Siedmiomilusa" wydane przez grunwaldzkie wydawnictwo Studio Visage jest swego rodzaju podręcznikiem - elementarzem turystycznym po okolicach po Gardai i jej okolicach. Książka obok narysowanej w niezwykle barwny sposób syntezy historii i teraźniejszości tego regionu oraz obok czysto naukowej analizy geograficznej zawiera bardzo praktyczny schemat wędrówek turystycznych. Dużą atrakcją są barwne

gawędy zasłyszane wśród ludności rodzimej, opracowane literacko przez autora, a także ilustracje w części autorstwa W. Patocka.

Pozycja ta stanowi doskonałe kompendium wiedzy o tych jeszcze ciągle mało znanych, a niezwykle ciekawych, turystycznie i historycznie, okolicach. Jest również bardzo istotnym uzupełnieniem ciągle ubożego w takie wiadomości rynku kwidzyńskiego.

cia

Z KWIDZYNA NA MONT BLANC

W początkach sierpnia wyruszy z Kwidzyna wyprawa alpinistyczna, której celem jest zdobycie najwyższego szczytu Europy, liczącego 4807 m n.p.m. Mont Blanc.

Mont Blanc, najwyższy z europejskich szczytów leży w masywie o tej samej nazwie w Alpach na pograniczu Francusko - włosko - szwajcarskim. Na szczycie znajduje się obserwatorium astronomiczne i meteorologiczne. Mont Blanc obfitujący w liczne lodowce, z których największy nosi nazwę Mer de Glace o powierzchni 41,4 km²

i długości 12 km został zdobyty po raz pierwszy już w 1786 roku.

Organizatorem wyprawy w Alpy jest Klub Turystyki Górskiej PTTK "Ściana". Kierownikiem i głównym inicjatorem wyprawy jest Waldemar Czarnota Kwidzianin, który zastosował tzw. wejście trekingowe, czyli nie będzie to typowa wspinaczka, lecz wchodzenie z

elementami wspinaczki (popularne zwłaszcza w Himalajach), podczas którego uczestnicy wchodzi na szczyt z całym sprzętem. Kwidziancy wspinacze zostali przed wyprawą przeszkoleni w bezpiecznym chodzeniu po skałkach oraz taterniczo w znanej tego typu szkole Bogdana Krauze.

cia

Przedstawiciel Mazurskich Zakładów Przemysłu Sklejek

HURTOWNIA DRUW - MOT

oferuje: sklejki wodoodporne

sklejki suchotrwale

CENY FABRYCZNE

Zapewniamy miłą i szybką obsługę

14-300 Morąg, ul. Przemysłowa 18, tel. 08985 (42-01)

Rejon Dróg Publicznych - droga na Bogaczewo

INTERFRYZ

STOLARSTWO

PARKIET, PODŁOGI, RAMKI OZDOBNE I INNE WYROBY Z DRZEWA LITEGO

ELBLĄG, ul. Warszawska 135, tel. (055) 32-66-45 wew. 207

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO-HANDLOWE

ELWIT

83-110 Tczew, ul. Za Dworcem 7
tel./fax (0-69) 31 05 78, tel. 31 39 59

PEŁEN ZAKRES USŁUG ELEKTROENERGETYCZNYCH

- ◆ linie energetyczne
- ◆ stacje TRAFÓ
- ◆ instalacje elektryczne
- ◆ pomiary ochronne

HURTOWNIA MATERIAŁÓW ELEKTRYCZNYCH

- ◆ osprzęt instalacyjny i słupowy
- ◆ przepływowo ogrzewacze wody
- ◆ oprawy oświetleniowe
- ◆ przewody i kable
- ◆ baterie Philips
- ◆ grzejniki
- ◆ narzędzia
- ◆ śruby

PRODUKCJA

- ◆ rozdzielnie elektryczne

USŁUGI OPRZĘTOWE

- ◆ podnośniki
- ◆ koparki
- ◆ dźwigi

WENTYLATORY

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

DLACZEGO JACEK KRUKOWSKI NIE POJECHAŁ DO ATLANTY ?

Mówi Zygmunt Krukowski, prezes Klubu Jeździeckiego Rakowiec-Kwidzyn: "Ponieważ Kurier od ubiegłego roku systematycznie informował o olimpijskich przygotowaniach zawodnika KJ Rakowiec-Kwidzyn JACEKA KRUKOWSKIEGO, czuję się zobowiązany nie tylko w stosunku do tych, którzy nieśmiernie pomogli realizacji, ale także wszystkim zainteresowanym czytelnikom, podać warunki i okoliczności związane z ich zakończeniem. Do kadry na Atlantę Jacek został powołany po wykonaniu normy olimpijskiej na mistrzostwach Niemiec w maju 1995 r. Zdobyl ją na Gryzła, dziewięcioletnim angloarabie zakupionym przez nas jesienią 1992 r. WPSO Braniewo, gdzie nie chciał na nim jeździć. W pamięci Jaceka pozostał jednak jako koń dobrze galopujący w zakładzie treningowym w Kwidzynie. Od początku wymagał bardzo starannej i przemyślanej pracy. W pierwszych startach rozśmieszał widzów nieudolnością, a w dwa lata później na mistrzostwach Polski w Warszawie kończył cross jak profesor, co mogliśmy zresztą oglądać w transmisji telewizyjnej. W 1995 r. Jacek i Gryzła zostali powołani do kadry przed mistrzostwami Europy w Pratoni del Vivaro. Poprosiliśmy o zwolnienie z udziałem w grupowaniu z dwóch powołowanych, po pierwsze, Jacek był bardzo potrzebny w domu, miał zresztą tutaj spokój i nie gorze warunki do treningu, po drugie, baliśmy się jak ognia praktykowanych u nas metod pracy z koniem, tak bardzo różnych od tego, co

obowiązuje w krajach cywilizowanych. Udało się tylko w pierwszej fazie, później postanowiono nam ultimatum - jeżeli Jacek chce myśleć o Atlantcie, musi przyjechać do Białego Boru. Ostad musieliśmy ciągle wybierać między rozsądkiem a postulatami w stosunku do ludzi, którzy niefrasobliwie chcieli prowadzić eksperymenty na koniach. Efekt grupowania był taki, że dwa najlepsze w eliminacjach konie - Ozon i Gryzła - zostały koniżowane, ale miały jeżdżać do Pratoni. Jacek uzmysłowił jednak zgodę na pozostawienie Gryzła w kraju, Ozon odbył wycozkę, by nie startować i został raz na zawsze stracony dla polskiego jeździectwa. Ostatnie (szesnastomiesięczne) grupowanie olimpijskie zaczęło się 8 stycznia w Poznaniu. Jacek był chyba wtedy w najlepszej sytuacji, ze wszystkich kadrników, oprócz Gryzła miał jeszcze zakupionego w Anglii przez PZJ doświadczanego Polisa (Walk about Creek), na którym jak przypuszczam, wykonał także normę olimpijską. Widziałem Jaceka w Atlantcie na dwóch koniach - indywidualnie i w drużynie. Miałem prawo - w wszystkich ważnych startach zagranicznych (od trzech gwiazdek) Jacek był najlepszy z Polaków w crossie, a tylko raz w indywidualnej klasyfikacji (Lumhén - 1995) - wyprzedził go Bogusław Jarecki, poza tym w dalszym ciągu był zawodnikiem przyszłości, najmłodszym w kadrze. Marzenia przetrwały jednak alarmujące telefony Jaceka na temat praktyk stosowanych w grupowaniu. Gryzła był koniem silnym, ale zaniedbanym spraw-

nościowo, wymagał więc tzw. odrobienia specjalnego treningu gimnastycznego, który stosowaliśmy od początku i dzięki któremu osiągnął taki poziom. Tymczasem aplikowane przez trenera duże ilości skoków kosztowały go więcej wysiłku niż normalnie sprawne konie. Obciążenie nie wytrzymał najlepszy chyba wtedy koń polski, Herbarz, na którym jeździł Bogusław Jarecki. Efekt był taki, że Jacek, który jako jedyny miał dwa liczące się konie, decyzją trenera musiał odstąpić Polisa kolede. W tej sytuacji wydawało się nam rzekłoby wysłanie przelaczonego Gryzła na trudne zawody do Niemiec, czego domagał się trener. W ośmiennym liście do PZJ, w którym, jak mi się wydawało, do końca widzieliśmy Jaceka w drużynie na Atlantcie, przedłożyliśmy swoje argy. Ale za skład i wyniki odpowiadał trener. Po zawodach przedstawił nową listę kandydatów do wyjazdu, na której Jacek, jakby za karę, znalazł się na miejscu rezerwowym. To nic, że Gryzła jako jedyny odbył wszystkie galopy treningowe, że miał najlepsze wyniki badania krwi, że nie wszystkie konie spełniały zawodowe wymogi. Kary zostały rozdane, a w Białym Borze zapanała atmosfera przygotowań do atrakcyjnej kolarstwa jazdy. Gwoli sprawiedliwości trzeba jednak dodać, że w ostatnich dniach trener, jakby świadomy sytuacji, przypomniał sobie o Jaku, ale w dniu przyjazdu komisji lekarskiej, tuż przed odlotem, nieoczekiwanie okazało się, że Gryzła ma zapalenie ściegna. Tak więc

Jacek przegrał swą olimpijską szansę, ale nie w sportowej walce, szkoda też, że takim kosztem. Szkoda zmarłowych sezonów, tego i poprzedniego. Nie wiemy, co dalej z Gryzłem, być może zdecydujemy się na badanie ścięgna w jednej z krajów aparatuze w Warszawie i wtedy zapadnie decyzja. Szkoda też zmarłowanej szansy polskiej drużyny - bo nie wierzą w jej sukcesy. Z przygotowani odpadło pięć najlepszych koni, trzy polskie (Ozon, Gryzła, Herbarz) i aż dwa z trzech specjalnie zakupionych na olimpiadę w Anglii (Olympic Star i Clockwork). W takim składzie trudno będzie nawet ukonczyć zawody w komplecie. Być może ludzie odpowiedzialni wycofną jednak z tego wnioski na przyszłość".

Z Krukowskiego wysłuchał W. Bukowski, PS Rozmowę z prezesem KJ Rakowiec-Kwidzyn Zygmunt Krukowski przeprowadził jeszcze przed olimpijskim startem polskiej ekipy Jęgo prognostyka wyników wstępu potwierdziła się w całej pełni. Z czwórki reprezentantów - cross Jarecki (zresztą na Polisie, a więc koniu którego w początkowej J Krukowski) pozostała trójka na skutek wielokrotnych upadków czy pomylenia trasy wycofnęła się. W końcówce klasyfikacji Polacy wyprzedzili na ostatnim miejscu. Tak więc koleżeńsko - przyjacielska wyprawa zakończyła się tak jak musiała się zakończyć - GENERAŁNA KLAPPA. WB

Z HACZYKIEM W HERBIE

Informuję, że dnia 21.07.96r odbyło się nad jeziorem Śarnówek w Rozajnach trzecie spotkanie tegorocznej Ligi Węgarskiej NTW 33 zawodników złowilo łącznie 11,7 kg ryb, które po zważeniu na stanowisku wróciły na powrót do keczpara, a bez wyników było 14 zawodników. Klasyfikacja drużynowa i indywidualna po rozegraniu trzech spotkań jest następująca:

- Indywidualnie po 3 spotkaniach: 1. Raniszewski Marek - 12 pkt, 2. Cykał Edward - 12 pkt, 3. Matla Henryk - 16 pkt, 4. Konczalski Rafał - 21 pkt, 5. Dabas Jarosław - 23 pkt, 6. Rolinski Marek - 26 pkt, 7. Sadej Sebastian - 32 pkt, 8. Raczyński Jarosław - 34 pkt, 9. Besiekiński Zdzisław - 39 pkt, 10. Ufnal Krzysztof - 40 pkt, 11. Dabas Marek - 48 pkt, 12. Górnicki Stanisław - 49 pkt, 13. Sitko Zbigniew - 50 pkt, 14. Tabaka Jerzy - 51 pkt, 15. Falkowski Wiesław - 51 pkt, 16. Dziadzio Piotr - 53 pkt, 17. Skrajda Wojciech - 53 pkt, 18. Szczepański Zbigniew - 53 pkt, 19. Matla Jerzy - 56 pkt, 20. Radziński Janusz - 56 pkt, 21. Bala Mieczysław - 59 pkt, 22. Jurczyk Daniel - 59 pkt, 23. Konczalski Kazimierz - 60 pkt, 24. Górski Kazimierz - 70 pkt, 25. Kisiel Sławomir - 71 pkt, 26. Tyszkowski Andrzej - 71 pkt, 27. Kiejar Jacek - 72 pkt, 28. Bełzyt Marcin - 76 pkt, 29. Stec Władysław - 76 pkt, 30. Jaworowicz Bartosz - 81 pkt, 31. Kawcałki Roman - 81 pkt, 32. Tchorek Jerzy - 86 pkt, 33. Grzykowski Daniel - 88 pkt, 34. Goyk Zbigniew - 88 pkt, 35. Orłowski Ignacy - 88 pkt, 36. Świeżak Andrzej - 89 pkt, 37. Sadowski Edmund - 90 pkt, 38. Szwedowski Edmund - 91 pkt, 39. Kamiński Paweł - 94 pkt, 40. Gawroliński Tadeusz - 98 pkt, 41. Pawiński Zdzisław - 98 pkt, 42. Matysiak Eugeniusz - 98 pkt, 43. Szabazewski Tadeusz - 98 pkt, 44. Drożdż Michał - 108 pkt, 45. Bartosiwicz Rafał - 108 pkt, 46. Nojak Jan - 115 pkt, 47. Szczepański Mariusz - 122 pkt, 48. Szabazewski Artur - 123 pkt.

Uwaga! Kolejny może ulec zmianie o ile Komisja Sędziowska rozpatrzy pozytywnie protest jednego z zawodników. Kolejne spotkanie Ligi Węgarskiej odbędzie się dnia 04.08.96 r. jak zwykle nad jeziorem Śarnówek. Zbiórka zawodników o godz. 5.00. Rozpoczęcie zawodów godz. 6.00.

Kalendarz brań: piątek - cały dzień dość dobre, sobota - z rana dobre, wieczorem znośne, niedziela, poniedziałek, wtorek - z rana dobre, wieczorem zmienne, środa - cały dzień dość dobre, czwartek - z rana dobre, wieczorem zmienne. Zbigniew Sitko

Wakacje na sportowo BAYERN WYGRAŁ W KWIDZYNIE !

To nie żarty. Czywiście nie chodzi tu o słynną niemiecką grupę II (kat. 13 lat): 1. DZIKIE BIUSTONOSZE, 2. AJAX, 3. AC MILAN. Król strzelców : CIĘŁAŁ-KOWSKI (Dzikie Biustonosze) - 8 bramek. GRUPA III (kat. 14-16 lat) : 1. ARIZONA, 2. GLEBORZUTY, 3. AC MILAN. Król strzelców : FIDLER (AC Milan) - 4 bramki. GRUPA IV (kat. 17 lat i więcej): 1. FC DIABŁY, 2. FC CHELSEA. Kolejną imprezą, na którą zaprasza KKSJK jest turniej tenisa stołowego. Przygotowaliśmy również, że przez okres wakacji działa na kwidzyńskim stadionie miejskim "wioska olimpijska" z uświetnionymi stanowiskami sportowymi, czynna jest bezpłatna wypożyczalnia sprzętu sportowego, a za poprawę się pogoda więc i odkryty basen ma swoich zwolenników. Nad basenem stał się też uczniem, doświadczeni trenerzy i instruktorzy. Został też na wakacje w Kwidzynie ? - nie martw się, idź na stadion, nie będzieś się nudził ! WB

RODŁO MA NOWY ZARZĄD

Zbigniew Figiel został nowym prezesem Kwidzyńskiego Klubu Sportowego "Rodło". Zastąpił na tym stanowisku Jerzego Śniega. Na walnym zgromadzeniu wyłoniono nowy, 14-osobowy zarząd klubu. Ważne zgromadzenie KKS "Rodło" odbyło się 25 lipca. Porządek zebrań przewidziany sprawozdanie zarządu z działalności klubu, podjęcie uchwały dotyczącej absolutorium dla zarządu, dyskusje oraz wybór nowego zarządu. Wśród uczestników zgromadzenia byli zarządcy i trenerzy "Rodła", członkowie zarządu i kibice. Na zebraniu nie pojawił się - mimo zaproszenia - burmistrz miasta, nie było także żadnego z jego zastępców, ani przewodniczącego Rady Miejskiej. Jako pierwszy głos zabrał ustępujący prezes "Rodła" Jerzy Śnieg. W swoim wystąpieniu poświęcił uwagę aktualnej sytuacji klubu, pytał, jak można uzdrowić polępszy zespół klubu. Według niego wszystko skupia się na sprawach finansowych. - Nie sposób jest grać i wygrywać swoimi zasobami, swoimi zawodnikami. Muszą wejść nowi zawodnicy i takich mieliśmy: Cetnarowicza, Wielgasa, Lange, Obiato, Tobolskiego. Spadliśmy ponownie do okręgowy, która teraz nazywa się IV ligą i znowu skupiamy się na wejściu do III ligi. Prezes Śnieg przedstawił

sprawozdanie z działalności klubu od 1 stycznia 1995 roku do lipca tego roku. Był to okres tworzenia nowego zarządu po spadku z III ligi. Przewidywano wtedy - jeszcze przed rundą jesienią - awans do III ligi, który udało się osiągnąć. Prezes stwierdził, że podstawą funkcjonowania klubu są pieniądze, których niestety ciągle jest za mało. Nakłady finansowe w roku minionym wyniosły blisko 110 mln zł (1.1 mln starych złotych), z czego miasto przeznaczyło na "Rodło" 45 mln zł (450 mln starych złotych). W tym roku nakłady będą o 10 mln zł wyższe (do połowy roku klub uzyskał 62554 zł, z czego miasto przekazało 25 tys. zł). Jerzy Śnieg zaznaczył, że zarząd pracował społecznie i nie wzięt ani złotych. - Klub jest na zero. Po opłaceniu trenerów niczym nie zalegamy. W swym wystąpieniu prezes nie ocenił pracy i zaangażowania poszczególnych zawodników. Zgodnie z porządkiem obrad następnym punktem zgromadzenia było udzielenie absolutorium zarządowi klubu. Wniosek ten przyjęto jednogłośnie. Potem nastąpiła dyskusja. Poruszono m.in. kwestię nierównych gratyfikacji dla zawodników, kłopoty z wyszkoleniem młodych zawodników (zarzucano im, że są niedyscyplinowani i nie chcą chodzić na treningi). Narzekano na złą współpracę ze szkołami

i Młodzieżowym Towarzystwem Sportowym. - Nie ma dobrej atmosfery między "Rodłem" a MTS-em czy szkołami. Szkoły zmuszają uczniów do uprawiania lekkoatletyki, piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki, nawet tych, którzy chcą grać w piłkę nożną. Zabierają najlepszych zawodników, tych dobrze rokujących do innych dyscyplin - powiedział Jerzy Śnieg. Eugeniusz Gajda, członek "starego" zarządu stwierdził, że w Kwidzynie nie ma klimatu dla piłki nożnej, a przecież "klub ma nazwę i kwidzyński, ale nie ma i kwidzyński". Zauważył również, brak zaangażowania w działalność klubu władz miejskich. Po blisko trzygodzinnym, burzliwym rozmowach wybrano skład nowego zarządu. Prezesem KKS "Rodło" został Zbigniew Figiel, właściciel firmy "BEST", radny Kwidzyna, członek komisji budżetowej Rady Miejskiej. Powołano trzech wiceprezesów: wiceprezesem ds. sportu został dotychczasowy prezes "Rodła" Jerzy Śnieg, wiceprezesem ds. organizacji został Eugeniusz Gajda, zaś wiceprezesem ds. finansów pozostał Wojciech Jeżewski. W skład zarządu - jako członkowie zarządu - weszło dziesięć osób: Kamowski, Walerych, Mielczarek, Kędziara, Zarczyński, Kulesza, Czarnuch, Ignaczewski, Wierzbicki i Oniszczuk. ab WB

Pod wodzą B.Zamośnego i A.Demidowicza

GDAŃSK MISTRZEM POLSKI. Na pewno nie zajął swojej decyzji działacz Okręgowego Związku Koszykówki w Gdańsku, który powierzył opiekę szkoleniową nad kadrą makroregionu Gdańsk koszykarzy - kadetów rocznika 1982 Kwidzyńskim trenerem GDAŃSKOWI ZAMOŚNEMU I ANDRZEJOWI DEMIDOWICZOWI. Ich podopieczni, na rozegranych ostatnio w Poznaniu mistrzostwach Polski makroregionów, zdobyli mistrzowski tytuł ! Po wyrażeniu zgody w eliminacjach (kolejnie nad Krakowem 91-56, Poznaniem 69-63 i Katowicami 96-73) w finale pokonali, po zaciętej walce, reprezentację makroregionu Łódź 59-55 i mogli świętować sukces. Przypomnijmy, że to finałowe spotkanie przygotowawali się m.in. na zgrupowaniu, w pierwszym polowie lipca, w Kwidzynie. Reprezentacja Gdańska grała w składzie: B. Orzechowski, P. Wiecek, P. Karhut i S. Lubuski (wzycy Truso Elbaga), Ł. Koteci i K. Kmiec (Astoria Bydgoszcz), P. Dettlaff i T. Nosek (MKS Gdynia), B. Strzala (SKS Starogard), R. Ruchlewski (AZS Toruń) i J. Kaszuba (MKS Inowrocław). Puz, Kaszuba, Koteci i Dettlaff powołani zostali do kadry Polski. WB

WEJSKI SPORT

Sadlniki i Wandowo na "pudle". Rada Województwa Ludowych Zespołów Sportowych w Elblągu prowadzi współzawodnictwo sportowe wejskich szkół podstawowych. W ostatnim czasie dokonano podsumowania rywalizacji w roku szkolnym 1995/96 r. Zdaniem przewodniczącego Rady Wojewódzkiej LZS Jerzego Gutowskiego forma współzawodnictwa zaproponowana przez LZS roku narok zyskuje uznanie w wejskich szkołach podstawowych. W premierowej edycji rywalizacji, która miała miejsce w roku szkolnym 1994/95 wystartowało 67 szkół, a w roku minionym już 82 szkoły podstawowe na 115 wejskich, które funkcjonują na terenie województwa elbląskiego. Sześć najlepszych placówek oświatowych otrzymuje nagrody w postaci sprzętu sportowego oraz puchary i okazjonalnie dyplomy. W roku ubiegłym najlepszą okazała się Szkoła Podstawowa z Wandowa gm. Gardeja. W tegorocznej edycji najlepszą była Szkoła Podstawowa z Gronowa Elbląskiego - 280 pkt. Ale tuż za zwycięzcami uplasowały się szkoły z rejonu kwidzyńskiego. Drugą lokatę zajęła Szkoła Podstawowa w Sadnikach - 270 pkt - gdzie nauycielem wychowania fizycznego jest Janusz Januszewski, trzecie miejsce zdobyła Szkoła Podstawowa z Wandowa - 250 pkt - nauycielem Jerzy Kupc, na czwartym miejscu sklasyfikowano Szkołę Podstawową z Nowego Dworu Kwidzyńskiego - 245 pkt - nauycielem Jerzy Staniewicz, a na szóstym miejscu znalazła się Szkoła Podstawowa z Gardel - 210 pkt - nauycielem Wkrzysztof Najdoski. W punktacji wyżej wymienionych placówek, w biegach przyśpieszonych, halowej piłce nożnej, tenisie stołowym, piłce ręcznej oraz rywalizacji w turnieju piłki nożnej "Piłkarska kadra czeka". Wzręcenie nagród nastąpi w początkach nowego roku szkolnego 1996/97. graf

INFORMATOR KWIDZYŃSKI

DYŻURY APTEK
Od 29.07 do 4.08
dyżuruje apteka "Centralna" przy ul. Chopina.

PKS - ODJAZDY
GDAŃSK 6.00, 12.45
MALBORK 10.50
ELBLĄG 7.45; 9.35; 17.35

PROMY
Zarząd Dróg informuje, że od 3.08.96 r. uruchomiono przeprawę promową w Korzeniewie...

BIBLIOTEKI W KWIDZYŃCE
Wypożyczalnia dla dorosłych czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek...

PKP ODJAZDY:
ZDUŃSKA WOLA KARSZNICE 10.01
TORUŃ 6.37; 10.01; 12.15; 14.32; 15.58; 18.56

PKP PRZYJAZDY:
ZDUŃSKA WOLA KARSZNICE 17.08
TORUŃ 8.28; 15.21; 17.08; 17.55; 19.49

Wypożyczalnia dla dzieci:
poniedziałek, wtorek, piątek - 12.00 - 17.00;
środa 11.00 - 15.00;
czwartek 12.00 - 16.00

DYŻURY RADNYCH
Urząd Miejski sala nr 7, środy 15.00-16.00
Barbara Wilk - Malinowska - okręg wyborczy nr 3

NA DUŻYM EKRANIE

"Cena nadziei"
To opowieść o młodym prawniku, który walczy o życie kobiety skazanej na śmierć za zbrodnie popełnioną przed wielu laty.

przez mafię, musi zgodzić się na współpracę. Wbraw nawiązaniu akcji "Pod presją" nie jest filmem sądowym...

CZY ZNASZ SWOJE MIASTO? KONKURS NR 195

Zdjęcie nr 193 przedstawiało budynek przy ul. Kopernika 5 Zagłębie prawdkowo rozwiązał pan Stefan Czuprynak z Kwidzyna. Za tydzień rozwiązanie konkursu nr 194.

PROGRAM KINA
30-31.07
godz. 18.00 - Wampir w Brooklinie
godz. 20.00 - Cena nadziei

Krzyżówka

Large crossword puzzle grid with letters and numbers. The title 'Krzyżówka' is written across the top of the grid.

Table with 14 columns and 2 rows, containing numbers 1 through 28, representing the positions of the crossword puzzle clues.

HOROSKOP

Baran (21 marca - 20 kwietnia)
Wszystko co dobre ma swój kres, chociaż nie masz powodów do narzekania. Tępy zdarzeń może nadwładzać Twoje siły...

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 31 (172) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE 1.08.1996 r.

AGRO-POLSKA

W Warszawie odbyła się ceremonia wręczenia nagród LAUREATOM I Edycji Ogólnopolskiego Konkursu Promocyjnego AGRO-POLSKA pod patronatem wicepremiera, ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Romana Jaglińskiego. W ocenie Ministerstwa Rolnictwa oraz przedsiębiorców Konkurs ten ma szansę stać się ważnym przedsięwzięciem promocyjnym w branży rolnej i spożywczej w Polsce.

Wśród tegorocznych 23 laureatów przeważają zakłady mięsno - masarnicze i drobiarskie. Nagrodzono także przetwórnictwo mleka i owoców oraz kilka przedsiębiorstw obsługi rolnictwa. Nie ma wśród nich firm z Pomorza.

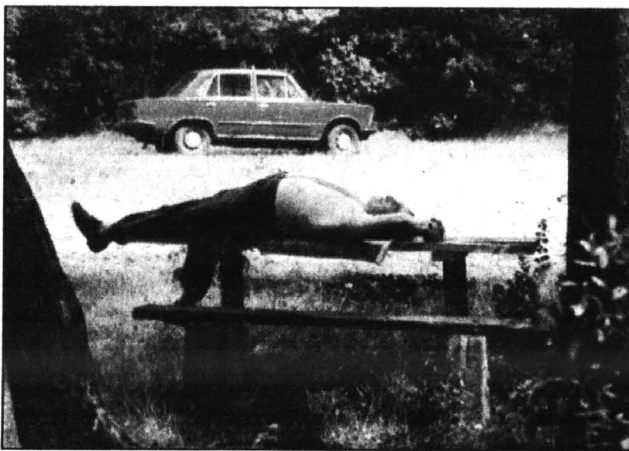
RÓBTACOCHECETA

Burmistrz Władysław Tomasz Lesner ogłosił wyniki sondażu przeprowadzonego wśród mieszkańców całej gminy na temat odciążenia jej zachodnich dzielnic. Tylko połowę ankietowanych interesował ten problem. 54% pozostałych mieszkańców wyraziło aprobatę dla secesji.

Opowiadają się za nią mieszkańcy Jaszczębiej Góry, Tupadół, Rozewia - przeciwni są mieszkańcy Karwi i Ostrowa. Opinię obywateli pozostających miejscowości można scharakteryzować słowami „róbta co chceta”.

Ludzie otyli stanowią na Pomorzu: 17 proc. mężczyzn i aż 31 proc. kobiet

WOKÓŁ ... BRZUCHA

Wśród gości zakończonego niedawno III Pomorskiego Forum Gospodarczego była pani Joanna Nowakowska, lekarz dermatologii dietetyk, swego czasu współorganizator znakomitej wyposażonej, stosującej najnowocześniejsze metody kliniki leczniczo-rehabilitacyjnej przy kompleksie wczasowym "Bryza" w Juracie. Obecnie pani Joanna praktykuje w jednym z największych amerykańskich ośrodków rehabilitacyjnych, tzw. centrum kondycji i urody w Nowym Jorku. Po powrocie zamierza utworzyć w Polsce, prawdopodobnie na Kaszubach, podobne, własne centrum.

- Przynajmniej teoretycznie - mówi pani Joanna Nowakowska - pacjentów nie powinno mi brakować. Wystarczy rozejrzeć się wokół: na ulicach, w sklepach, w urzędach, wszędzie rzucają się w oczy ludzie otyli. Korpulentne panie, brzuchaci panowie i niestety coraz częściej zupełnie młodzi ludzie z wyraźną nadwagą, która stała się wręcz typową, negatywną cechą - jak białe skarpetki do ciemnego garnituru - pewnej części nowo tworzącej się klasy średniej. Ludzie otyli stanowią na Pomorzu 17 proc. mężczyzn i ponad 30 proc. kobiet! [cd. na str. 2](#)

GLAZURA - TERAKOTA

UPUSTY CENOWE PRZY ZAKUPIE GLAZURY I TERAKOTY

20 M² - 0,5 Zł/M² 40 M² - 1,0 Zł/M²
60 M² - 1,5 Zł/M² 80 M² - 2,0 Zł/M²

Jasienica

glazura 24,35 zł/m² - 26,86 zł/m² z VAT

terakota 20x20 - 23,54 - 25,57 zł/m² z VAT

terakota 33x33 - 27,50 - 28,50 zł/m² z VAT

POLECAMY RÓWNIEŻ TERAKOTĘ MROZOODPORNĄ I PŁYTĘ ELEWACYJNĄ PRODUKCJI CZESKIEJ PŁYTY GIPSOWE - RIGIPS

GDAŃSK - OLIWA, ul. Droszyńskiego 13, tel. 52-00-71-6 wew. 2349
GDYNIA, ul. Pucka 28, tel. 23-35-21 wew. 51
ELBLĄG, ul. Warszawska 66, tel. 32-84-11
BDAŃSK, ul. Jedności Robotniczej 3, tel. 39-03-33 wew. 33

120 minut z WC Kwardransem

Dobry wieczór! Jak ktoś przyszedł tu z własnej woli - to go witam. Mogę i po kociewsku - Szczęść Boże. Na pewno gdzieś na sali, pod zakurzoną kotarą, kryje się dziennikarz z Wyborczej. Syczy mi w przeświśle - Osz...ołom. Ja mu na to Sz...alony

Ja z takich małych katek mogę 3 godziny, rozpoczyna występ Wojciech Cejrowski, spoglądając na małą kateczkę w prawej ręce. A ci w Sejmie, bez kartki nie mogą nawet 15 minut.

CIEMNOGRÓDZKIE KOŁTUNY

Skąd się wzięło w gazetach tak dużo złej woli. Skąd ten tytuł "Ciemnogród kupia kołtunów". Jeden dziennikarz zrobił sondę, a ludzie takie ciemne opowiadali mu, że mają kino, bibliotekę. Jeden odpowiedział normalnie, że Ciemnogród to: w niedzieli do kościoła, małżeństwo itp. Gazety na Pomorzu powinny być szczęśliwe, że mówi się o dumnym Kociewiu.

[cd. na str. 8](#)

INVEST BANK S.A.

Z nami kupisz każdy samochód nowy - używany

Szeroka oferta kredytów samochodowych
szczegóły na str. 6

OTULINY NA RURY
MATY IZOLACYJNE
RURY STALOWE
RURY POWLEKANE DO GAZU

GRZEJNIKI PURMO
INSBUD - WYBRZEŻE

Gdynia, ul. Hutnicza 16
tel./fax (058) 23-35-61 wew. 12, 32
Wejherowo, ul. Graniczna 1
tel. (058) 72-15-58

WIELKI KONKURS TRWA!

5 lat

WYDAWNICTWA POMORSKIEGO

NADAL DO WYGRANIA między innymi:

- telewizory kolorowe „UNIMOR”
- wycieczki zagraniczne
- cenne nagrody niespodzianki

CO TYDZIEŃ DRUKUJEMY NUMERY SZCZĘŚLIWYCH KART KONKURSOWYCH

Jeżeli Twoja karta konkursowa nosi jeden z numerów publikowanych na str. 9 „Dziennika Pomorskiego”, to stałeś się właścicielem atrakcyjnej nagrody

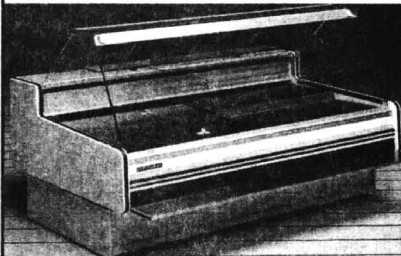
Listy osób, które wygrały w 3 tygodniu WIELKIEGO KONKURSU - także w „Dzienniku Pomorskim”

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE SKLEPÓW

TRAPEZ & INKOP s.c.

CHŁODNICTWO, MEBLE, ELEKTRONIKA, KRAJALNICE i inne akcesoria - niskie ceny!

NASZE NOWOŚCI

- ◆ BOKSY KASOWE I BRAMKI WEJŚCIOWE
- ◆ SYSTEMY ANTYKRADZIEŻOWE I OBSERWACYJNE
- ◆ WENTYLATORY PODSUFILOWE I STOJĄCE
- ◆ MEBLE ZE SZKŁA HARTOWANEGO

Gdańsk Orunia, ul. Nowiny 12, tel. 39-41-52

KASY FISKALNE - Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Miszewskiego 12, tel. 41-00-76 wew. 41

PRZEDSIĘBIORSTWO ZBOŻOWE ELMARR

P.Z „ELMARR” sp. z o.o. uprzejmie informuje, że prowadzi skup:

- jęczmienia konsumpcyjnego
- pszenicy konsumpcyjnej ze zbiorów 1996r. w imieniu i na rzecz REGIONALNEJ AGENCJI RYNKU ROLNEGO w Olsztynie

W czasie trwania skupu w elewatorze Malbork oraz w wytypowanych obiektach na terenie woj. elbląskiego i gdańskiego będą stosowane

CENY RYNKOWE

82-200 MALBORK, ul. Daleka 72
tel./fax (0-55) 72 10 33, 72 10 73

oferuje:
● mąka, kasza, makaron
● kawa, herbata
● słodycze
● napoje
Jednocześnie informujemy, że przedsiębiorstwo posiada w sprzedaży nawozy po atrakcyjnych cenach

Kryminałki z morałem

„Oddaj mi zdrowie”...

Caly napięty czekał, aż Rajmund O. się zbliży. Wówczas sięgnął do kieszeni, mocno uchwylił nóż i ostrzem wbił prosto w serce. Zraniony zachwiał się, odwrócił, zrobił kilka kroków do przodu i krzyknął do mężczyzny po drugiej stronie ulicy: wołajcie pogotowie, przewrócił się na drogę. Za chwilę już nie żył.

• Ludzie z miejscowości Drzymala do dzisiaj nie mogą zapomnieć o tym wydarzeniu. Choćaż bowiem - jak wynika ze starych zapisków - wieś powstała w XV wieku, nigdy nie było tu takiej sensacji i nic dziwnego, miejscowscy zamieszkiwali zawsze ludzie bogobojni i spokojni. Ani się kto włożył po sądach, ani rozbił par na zabawach czy odpustach. Szanowano starszych, w karności wychowywano młodych. Słone były wsi sąsiedkie i rodzinne. Także ci, którzy wyuczuli lub wyczynając zaczęli na stałe w mieście, chętnie zaglądali do rodzinnej miejscowości przy okazji świąt i uroczono. A tu taki dramat!

Toteż, pomimo iż proces zakończył się kilka miesięcy temu, ludzie wciąż walcili powody i następstwa wydarzenia. Za wszelką cenę chcieli znaleźć odpowiedź na pytanie: dlaczego 69 letni Marian Z. targnął się na życie żonki? Wszyscy pamiętali czasy, gdy ci dwaj żyli nie tylko w zgodzie, ale nawet w przyjaźni.

Mając te same wątpliwości, cofnijmy się do wydarzeń minionych. Zanim bowiem połała się krew w grze, wchodziliśmy...

Marian Z. odtędził się po rodzicach małe gospodarstwo rolne. Najpierw nastawiał się na produkcję rolną, próbował unowocześnić i inwestować, ale wkrótce okazało się, że z marną glebą, nawet przy ogromnym nakładzie pracy i starań, niewiele się osiągnie. Wobec tego, będąc już człowiekiem zornym i ojmem mało Ireneusza, ukończył kurs masarski. Nie miał środków na otwarcie własnego zakładu, ale i tak na zdobytym fachu nie wychodził źle. przy okazji weseł przygotowywał wyroby wiewprzowe i cielęce na przyjęcia. Zanim nie brakowało zarobek był godziwy. Żył, że gospodarze bili wiewprzak i cielaki na dwa, jeden dzień przed weselem i trzeba było się dobrze uwijać, aby wszystko przygotować na czas.

Chcąc sobie ulżyć w obowiązkach Marian Z. zaczął się rozglądać za pomocnikami. Jego wybór padł na Rajmunda O. Był to zaawansowany w latach kawaler, nie zbyt dobrze sytuowany, ale pracowity i chętnie podejmujący dodatkowe zajęcia. Dogadali się i przez wiele lat pracowali razem. A jak to przy okazji przygotowywania weseł bywa, wypili wspólnie niejedną kieliszek wódki i zeszli się ze sobą. Gdy trzeba było, to Rajmund O. pomagał Marianowi Z. także w gospodarstwie i w załatwianiu różnych spraw. Ten zaś o kieliszku nie zapomnił, gdy był święta i inne uroczystości zapraszał samotnika pod swój dach.

• Marianowi Z. wiodło się całkiem dobrze materialnie, ale - niestety, nie wszystko szło dobrze w rodzinie. Jego żona Weronika po urodzeniu córki zaczęła chorować. Po wizytach u wielu znanych i cenionych lekarzy, także w stolicy, okazało się, że cierpi ona na chorobę psychiczną i to taką, która daje niewiele szans na wyleczenie. Cóż było robić, Marian Z. znacznie ograniczył swoje zajęcia masarskie, natomiast bardziej włączył się w prace domowe. Małe, bo małe, ale jednak gospodarstwo, a także dwoje dzieci wymagały systematycznych doglądań i starań. Na skutek tej właśnie sytuacji stosunki Mariana Z. z Rajmundem O. znacznie się rozluźniły. Pomocnik miał za złe majstrości, że przez babkę fanaberie, jak się wyrażał, pozbawiał go intratnego zajęcia.

• A Marianowi Z. naprawdę nie było łatwo. Przed kilkanaście laty obrotownie i nawet z namową i przyzwoleniem żony, wziął na siebie jeszcze jeden obowiązek. Odtąd pomagał on w cięższych pracach polowych i gospodarskich owdowieli żonie swego, a właściwie zony dalekiego krewnego, Monice W. Gdy miała wolną chwilę, to wsiadał na rower, jeździł do kuzynki do roboty. A to pomógł zwieźć zboże z pola, a to przewrócił siano na łące, a to urabiał drewna na opał. Młoda jeszcze, a w każdym razie o kilkanaście lat młodsza od Mariana Z. kobieta jak mogła tak się za te przysługi odwdzięczała. Marian Z. zawsze mógł liczyć u niej na smaczny postępek, kieliszek czegoś mocniejszego, a także miły uśmiech.

• Prawde mówiąc, to najbardziej odpowiadały mu owe uśmiechy, już dawno bowiem zamiechał

wcale nie lekkiej roboty, gdyby nie fakt, że Monika W. bardzo mu się podobała. Jej uśmiech briał zresztą nie tylko za dowód wdzięczności, ale także sympatii. Uwierzył, że także on bardzo się młodej kobiecie podoba. Dopóki żona była zdrowa, Marianowi Z. łatwo było wywać się z domu i pomóc kuzynce. Potem czasu nie stawało, chociaż serce wyrwało się do urodziwej wdowy. Nie chcąc tracić okazji do kontaktów z nią wymyślił że do pomocy Monice W. namówi także Rajmunda O., na pewien czas oczywiście. - Potem, gdy żona dojdzie do siebie - myślał, sam będzie do Moniki przychodził. Odwiedził dawnego przyjaciela, powiadził w czym cała sprawa i kłopoty dnia zabrał go ze sobą do krewianki. - Nie oszczędzaj się, pomóż kobiecie, już ja ci się odwdzięczę - upomniał.

• A tymczasem w domu Mariana Z. sytuacja się komplikowała. Co prawda córka wyszła dobrze za mąż i wyjechała do miasta, syn ożenił się z jedynaczką z sąsiedniej wsi i tam wypracował, ale z żoną było krucho. Kobieta marniała w oczach, Marian Z. sprowadzał lekarzy, nie żałował pieniędzy na medykamenty, ale poprawy nie było. Weronika Z. zmarła.

Po śmierci żony lecił już rolnik, nie mógł przyjąć do siebie. Na kilka miesięcy odizolował się od znajomych i krewnych. Z czasem jednak, gdy zał po stracie żony (mali), a samotność coraz bardziej dawała mu się we znaki, zaczął coraz częściej myśleć o nawiązaniu bliskiego kontaktu z Moniką W. - Mógłbym jej znowu pomóc w polu, a z czasem może dobrze by było się z nią ożenić - zastanawiał się.

Wybrał się do Moniki W. Jakież było jednak jego zdziwienie, gdy zastał u niej wielce zadomowanego Rajmunda O. Myślał, że jego dawny kolega już dawno przestał pomagać wdowie. Wówczas, gdy sam wprowadził Rajmunda O. do domu Moniki, ani przez moment nie pomyślał, że ci dwoje mogli po prostu przyspać sobie do gustu. A tak się stało. Posiedzieli, porozmawiali, a potem razem z Rajmundem O. ruszył w drogę do domu. - No, bracie - powiedział do niego, twoja pomoc nie jest już potrzebna, teraz ja mam czas i Monika się zaopiekuję. Wal prosto z mostu, ile ci się należy za dotychczasową u mnie pracę - Rajmund O. wcale się jednak nie przesstraszył. - Rozliczenia są sprawą moją i Moniki - odpowiedział. - A jak chcesz wiedzieć, to dla ciebie nie ma już miejsca w jej domu. - Rozesz się w gniewie.

Marian Z. na tym nie poprzestał. Odwiedził Monikę W. wówczas, gdy była sama w domu. Powiedział, że chce jej pomagać, a nawet jako człowiek wolny chciałby ją pojąć za żonę. - Kuzynie - odpowiedziała, za opiekę dziękuję, pomocnicę mi w najgorszych chwilach, ale na meza dla mnie jesteście za starzy.

• Odtąd się zaczęło. Przy każdej okazji Marian Z. zaczął Rajmunda O. wymyślać mu od złodziei, oszukańców, podstępnych lisów. Nie zaniechał swoich zamiarów wobec Moniki W. Nachodził ją w dzień, niepokoił w nocy. Kilka razy potłukł szyby w jej oknach, wyważał drzwi. Kobieta wielokrotnie szukała schronienia w domach sąsiadów. Pewnego dnia tak sprawa mogła i Moniki - odpowiedział. - A jak chcesz wiedzieć, to dla ciebie nie ma już miejsca w jej domu. - Rozesz się w gniewie.

Marian Z. na tym nie poprzestał. Odwiedził Monikę W. wówczas, gdy była sama w domu. Powiedział, że chce jej pomagać, a nawet jako człowiek wolny chciałby ją pojąć za żonę. - Kuzynie - odpowiedziała, za opiekę dziękuję, pomocnicę mi w najgorszych chwilach, ale na meza dla mnie jesteście za starzy.

• Tego dnia stał oparty o sztachety ogrodzenia. Przypatrzył się temu, co się działo na drodze. Zawsze to wesołej zobaczyć kogoś jadącego, czy zapadającego, przehodzącego, nie samemu przesiadywać w domu. Jakby na złość drogą przejeżdżał Rajmund O. Gdy Marian Z. zobaczył swego rowera, zacerwienił się i swoim zwycięzcom zaczął wykrzykiwać: oddaj mi zdrowie...! Stojący po drugiej stronie drogi mężczyźni zaśmiali się. Rajmund O. doprowadzony do wściekłości zsiadł z roweru i zbliżył się do Mariana Z. Złapał go za kłapy marynarki. Dalszy ciąg znamy...

Ewa Kafarska

Sąd uznał Mariana Z. winnym zarzucanego mu czynu i na podstawie art. 148, § 1 skazał na 3 lata więzienia i 125 tys. zł grzywny na rzecz dzieł specjalnej troski. Jako okoliczność łagodzącą wziął pod uwagę wiek sędzonoego, stan zdrowia, dotychczasową niekaralność oraz dobrą opinię w środowisku.

listkowe mają potwierdzić jego istnienie.

Drugie stanowisko znajduje się w pomieszczeniu pieca ogrzewającego Wielki Refektarz. Prace tam prowadzone są częścią zadań stabilizatora; piec znajduje się w strefie zagrożenia wzmocnieniami ścian, w związku z czym planuje się wykonanie 5 odwertów, a następnie 5 pali wzmocniających konstrukcję. Zanim do tego dojdzie, archeolodzy sprawdują, co kryje ziemia w tym miejscu.

cd. ze str.1

Tylko co piąty grubaś cierpi na nadwagę z powodu zaburzeń prac organizmu, spowodowanych zwolnieniem procesów przemiany materii, nadających im do leczenia, w specjalistycznych przychodniach chorób metabolicznych. Większość, bo ok 80 proc. przypadków otyłości jest, po prostu, wynikiem nieumiarkowanej w jedzeniu i piciu, czyli dostarczenia organizmowi więcej kalorii, niż jest on w stanie zużyć energii.

Nadmiar odkłada się w postaci tłuszczu i człowiek tyje. Przybiera na wagę z dnia na dzień w sposób niemal niewidoczny. Wystarczy jednak codziennie tylko 100 kalorii ponad normę, aby się z czasem dorobić nadwagi. A cóż to jest 100 kalorii? Na przykład: cienka kromka chleba cienko posmarowana masłem lub dwie łyżeczki cukru. W dziennym przyroście wagi to raptem dwa dek.

kminkiem, wiewprzową z majerankiem, drob i zduńczynę z borowikami, a do zająca obowiązkowo były buraczki, do mięs - chrzan lub ćwikła. Z ciast faworyzowano drożdżowe i makowiec. Wybitny kompoty z suszu owocowego, barszczyk plinujący i zdrowotne znaczenie. W codziennym, domowym obyczajku posługiwano się zasadą "wszystko we właściwym czasie i miejscu": a więc posiłki jadano w ustalonych porach. Spiznął, kuchnią i stołem zawiadywała na ogół jedna osoba.

Tradycje praktykowanych powszechnie postaw miały przypominać nie tylko o tym, że nie samym chlebem człowiek żyje, uczący nie tylko umiaru i powściągliwości, miały zarazem dyscyplinującą i zdrowotne znaczenie. W codziennym, domowym obyczajku posługiwano się zasadą "wszystko we właściwym czasie i miejscu": a więc posiłki jadano w ustalonych porach. Spiznął, kuchnią i stołem zawiadywała na ogół jedna osoba.

WOKÓŁ... BRZUCHA

Ale w miesiącu uzbiera się z tego już około 60 deka, a w ciągu roku 7 kilogramów.

Nie ma ujednoczonych kryteriów otyłości. Najbardziej popularne jest kryterium Broca: prawidłowa waga równa się wzrostowi w centymetrach minus 100. Jest ono nie tylko nieprecyzyjne w odniesieniu do przypadków

Produkty były zamknięte w szpiarni, cukier - pod klucz w kredensie, dostęp do lakoci-utrudniony lody w niedziale i to nie w każdą; w nagrodę za grzeczne zachowanie, dobre stopnie, przy imieninach.

• Oczywiście i w tamtych czasach, cięższej powszechnie pracy fizycznej i wyższej dyscypliny osobistej, nie brakowało ludzi, przedkładających rozkoszne jedzenie nad inne przyjemności. Choć więc każda otyłość jest z punktu widzenia medycznego patologią, w tym miejscu chciałoby się zauważyć, że były to wykazy nie tylko apetytu, ale także intelektu, dowcipu, erudycji. Zatem - niech żyje ta melańska różnica. Dzisiaj bowiem nie tylko nie ta biesiada, ale i dowcip nie ten...

Może to i wstyd powiedzieć, ale dziś najlepsze sylwetki mają... starsi panowie, wciąż szczupli, wciąż prosto się trzymający i ogólnie zdabani; i nawet jeśli podpierają się laską, widać po nich, że kiedyś wioslowali w dwójkach ze sternikiem, grali w tenisa, skakali w rzwy lub kopali piłkę na murawie. Jakże z nimi kontrastują młodsze roczniki, które zamiast występują pierś, obnoszą często wypięte nad paskiem brzuchy i krągłe, zniewieściane ramiona.

• Oczywiście, bez względu na to, w jaki sposób człowiek otyłość się dorobił, skutek jest ten sam: otyli żyją krócej. Prawda to: każda otyłość skracza życie. Obliczyły to na zachodzie z całą skrupulatnością twórcywarstwa ubezpieczeniowe. Oto co z tych wyliczeń wynika: u ludzi z nadwagą od 5 do 14-procentowa śmiertelność jest o 22 proc. wyższa niż u osób szczupłych; z od 15 do 24-procentową - o 44 proc.; z ponad 25-procentową o 74 proc.

• Otyli, wyrafynowani smakosze i otyli, powszechni "podjadacze" będą cierpieć na otłuszczenie serca i niewydolność krążenia, na nadciśnienie, wysoki poziom cholesterolu, będą żyli z groźną zawalą, będą w 75 proc. cukrzykami, dopadnie ich wcześniej miażdżyca, złączną im dokuczają duszności z powodu uniesienia przepony przez tłuszcz zgromadzony w jamie brzusznej, będą

Według obowiązujących w Europie Środkowej i Polsce norm zapotrzebowania kalorycznego mężczyznom ciężko pracującym fizycznie potrzeba dziennie 4000 cal; kobietom, wykonującym umiarkowanie ciężką pracę fizyczną - 3.000, a mężczyznom - 3.200; mężczyznom, wykonującym pracę siedzącą - 2.800, a kobietom - 2.300; młodzieży w wieku 18-20 lat: chłopcom - 3.700, dziewczętom - 2.700; w wieku 13-15 lat: chłopcom - 3.300, dziewczętom - 2.800; dzieciom od 7 do 9 lat - 2.100, a od 4 do 6 lat - 1.700 cal.

indywidualnych, ale także zbyt tolerancyjne, zanizające statystykę zjawiska. Jednak nawet według tej łagodnej miary 17 proc. populacji mężczyzn w Polsce i 31 proc. kobiet mieści się w kategorii ludzi otyłych.

• Obiektywna prawda o otyłości nie pokrywa się na ogół z subiektywnymi odczuciami ludzi otyłych. Według ich miary najczęściej nie jedzą oni dużo lub za dużo, a w każdym razie nie wiążą skutków z tą przyczyną. Skłonność do tycia tłumaczą właśnie wadliwą przemianą materii lub stwierdzeniem, że nadmierna tusza jest w ich rodzinie cechą dziedziczną i nic się na to nie poradzi. Część uważa wreszcie, że każdy człowiek z wiekiem przybiera na wagę.

Istotnie często przybiera. Ale nie dlatego, że taka jest fizjologiczna kolej rzeczy, tylko ponieważ jego nawyki jedzeniowe są oporne na zmiany. Jeśli bowiem człowiek po pięćdziesiątce je nadal tyle, ile jadł jako trzydziestoletka, pracuje zaś fizycznie leż, a wolny czas wypełnia mu bierny wypoczynek przed telewizorem lub wysiadanie godzinami z wędką, to jego waga nie będzie stała w miejscu. Nie ma cudów.

Zmiany trybu życia występują ostatnimi czasy nie tylko w skali jednostkowej, ale i społecznej. Ludzie dziś mniej się ruszają, częściej jedzą zamiast iść pieszo, inaczej pojmują rozrywek i zabawę; nawet młodzież zamiast potańczyć, chętniej ogląda wideo; sport też coraz częściej się ogląda niż uprawia, a praca - także ta uznawana za fizyczną - odbywa się coraz powszechniej na siedząco. Słowem, wydatek energetyczny ludzkości maleje i tęgih osób przybywa.

Wpływają na to zastarzałe nawyki żywieniowe. Żywniwość wciąż karca, że jemy zbyt dużo, zbyt tłusto, za mało warzyw i owoców, za dużo słodczy i potraw mącznych. Ale czy nie gorzej jeszcze od tych, odczytanych, są zwyczaje, które się tworzą?

• Odbył się dalece od tego, co nazywano się kuchnią polską. To już kategoria historyczna, której karykaturą mamy w dzisiejszej praktyce. Czy ta prawdziwa, dawna kuchnia polska była niezdrowa? Była osadzona nie tylko w tradycji i upodobaniach smakowych, ale w realiach naszego klimatu, pór roku i plodów rodzimych ziemi. Cięższe krawce potrawy neutralizowano rozmaitymi przyprawami trawiennymi. Jadano kapusnę z

W podziale na grupy wiekowe, na przykład kobiet, procent osób otyłych kształtuje się następująco: w wieku 21 - 30 lat - 18 proc. otyłych; 31-40 lat - 28 proc.; 41-50 lat - 38 proc.; a powyżej 50 lat - 40 proc.

częściej mieli kamień pęcherzyka żółciowego i gorzej zniosą zabieg operacyjny, nie mówiąc o tym, że będą ogólnie mniej sprawni, ociężały, mało estetyczni.

• Cóż my zatem powiemy nałogowcom, których myśl krąży wokół jedzenia, niczym ćma wokół ognia. Tym, którzy w trudzie i mozołach borykają się z odchudzającymi dietami, i tym, którzy odchudzanie odkładają codziennie do jutra? Powiemy, że ludzi aktywnych, których pochłaniania zainteresowania, absorbują różne ambitne projekty, którzy nie tylko nie unikają, lecz przeciwnie - z amatorską suką fizycznej pracy, bo cenią jej wartość, którzy lubią ranne świtny na górskich szlakach, że ci tych trendek nie znajdują. Ich czas i energia, a także pieniądze idą na inne rzeczy. Im się nie poplątała hierarchia wartości. Oni jedzą, aby żyć, w sposób tak samo naturalny, jak odychają. Oni po prostu mają co innego w głowie.

Zanotowała: T. Szydłowska

Pod zamkiem

• Od dwóch tygodni na terenie zamku pracuje grupa młodych archeologów. Są to studenci Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego pod kierunkiem profesor Elżbiety Kowalczyk. Prace prowadzone są na dwóch stanowiskach. W fosie na przedzamczu, planuje się wykonywać po raz pierwszy pełnego przekroju fosy od muru do podstawy wału. Będzie to

okazją do poznania średniowiecznego systemu odwodnienia tej części zamku.

• Muzeum ma stałe kłopoty z dużą wilgotnością zamkowych murów. Wiadomo, że w wieku XIX w fosie znajdowały się rynsztoki odprowadzające wodę z rzygaczy. Z pewnością i pierwotny układ przewidywał jakiś system odwodnienia. Prowadzone prace wykop-

Młodzi szukają zarobku SKĄD NA BIWAK?

Coraz modniejsze wśród młodzieży staje się zarabianie pieniędzy na wakacje. Po części nawet trudno tu mówić o młodzieńczej chodzie o możliwość dorobienia do bardzo skromnego budżetu domowego.

Jeszcze kilka lat temu z wakacyjną pracą dla uczniów szkół średnich nie było kłopotu. Nawet w zeszłym roku Rejonowy Urząd Pracy w Malborku dysponował wieloma ofertami skierowanymi także do młodocianych pracowników.

W tym roku sytuacja uległa zmianie na gorsze. W Malborku nie ma żadnej oferty pracy sezonowej z myślą o młodzieży. Nie ma też takich ofert w Nowym Dworze Gdańskim, gdzie można było spodziewać się pracy w miejscowościach letniskowych. Stegna, Kąty nie przyjmują młodzieży. Prawdopodobnie wynika to z faktu, że ci którzy "załapali się" w ubiegłym roku, już wiosną "zaklepal" sobie le same miejsca. Podobnie jest ze zbieraniem owoców - informacje o pracy przekaza-

zywane są ustno ust, do pracodawcy bezpośrednio do pracodawcy, z pominięciem biur pracy.

Także rolnicy nie kwapią się z ogłaszaniem naboru młodych pomocników - w przypadku spiętrzenia prac w polu, młodzi ludzie - przeważnie chłopcy ze szkół ponadpodstawowych - załatwiają sobie dorywczo pracę chodząc po gospodarstwach pytając o możliwość zatrudnienia.

Zarówno w polu, jak i na plantacjach owoców młodzież zatrudniana jest na zasadzie "ile zrobisz, tyle zarobisz", a wypłata odbywa się tego samego dnia. Dziennie można zarobić od 5 do 15 złotych. Kto ma ochotę - pracuje, komu się nie podoba - fora ze dwóra. Chętnych jest tylu, że "pracodawcy" mogą sobie pozwolić i na głodowe wypłaty i na przebieganie w pracownikach, nie mówiąc już o całkowicie niemorowym czasie pracy. Coraz młodsze dzieci są w ten sposób wykorzystywane.

MANDAT GOTÓWKOWY DO 100 ŻŁ

Weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych zmieniające rozporządzenie w sprawie nakładania, uiszczania i ściągania grzywn w postępowaniu mandatowym. Od 20 listopada 1995 r. organy uprawnione do nakładania grzywn w drodze mandatu karnego mają prawo nałożyć mandat karny w wysokości od 5 zł do 500 zł (nowych). Dotychczas można było te grzywny nałożyć w mandacie kredytowym, bądź gotówkowym. Od 18 lipca funkcjonariuszowi będzie można uiszczyć grzywnę w formie gotówki tylko do 100 zł. Jeśli mandat będzie przekraczał 100

(nowych) złotych, ukarany otrzyma go w formie kredytowej.

Przyjmując mandat sprawca obowiązany jest w terminie do 7 dni wpłacić grzywnę w placówce pocztowej na rachunek bankowy urzędu wyszczególnionego na odwrocie przekazu lub w kasie tego urzędu. Koszta uiszczenia grzywny ponosi ukarany. Nie uiszczona w terminie grzywna nałożona mandatem karnym przyjętym przez sprawcę za pokwitowaniem odbioru, zostanie ściągnięta w drodze egzekucji administracyjnej wraz z kosztami, czyli przez poborcę skarbowego.

Z tzw. prac sejmiku samorządowego

Tyle banałów, jakie na niespełna trzech stronach dokumentu pt. "Z prac Wojewódzkiego Sejmiku Samorządowego w Gdańsku" nagromadził rzecznik tej instytucji - wymaga, aby je zauważyć. Gdyby dosłownie wierzyć słowotokowi pana rzecznika, to sejmik zajmował się ostatnio wyłącznie wielogodzinnymi dyskusjami w kraju i za granicą, po których formułowano takie oto odkrywcze i genialne wnioski:

"Polską oświatę trzeba dostosowywać do standardów europejskich", bowiem "poniekąd o miejscu Polski w Europie decydują rozwój edukacji".

(Dlaczego "poniekąd" - pytamy się - skoro odkrycia tego dokonano już jakieś dwieście lat temu z okładem, ogłaszano je ustami Komisji Edukacji Narodowej, i nawet komuchy nie ośmielały się temu zaprzeczać?)

Gosząc w Szwecji, 5 (słownie: pięciu) członków sejmiku

Gadano, gadano, gadano...

pod przewodnictwem "marszałka(?) Grzelaka odkryto z kolei: "potrzebę szerszej współpracy regionów Morza Bałtyckiego" a sam "marszałek": "zwrócił uwagę na przemożne znaczenie rozwoju komunikacji i transportu".

Ojej, jej! To znaczy, że Cinas sejmikowcy są być może nawet tak bystrzy jak pewien król Gustaw (czyżby tak), który jakieś trzysta lat temu też zwrócił uwagę na dokładne to samo i w związku z tym zarządził potop (szwedzki - jeśli dobrze pamiętam). I pewnie Polska już dawno byłaby zintegrowana z całą Europą, gdyby w poprzek tych planów nie stanął pewien warchol pseudo Kmicic z garścią podpitej szlachty szaraczkowej. (Tu!!!)

Pomijając epokę czerwonych, potrzebę tę odkrywano następnie i ogłaszano w latach: 1990, 1991, 1992, 1993, 1994 oraz 1995 i 1996, przypadkiem poza sejmikiem samorządowym. Kolejnym genialnym odkryciem sejmiku jest fakt, iż "rodzina jest fundamentem życia społecznego i wspólnotą osób pierwotną w stosunku do państwa", a ponadto "sercem wspólnoty lokalnej i nowoczesnej demokracji".

Boże Ty najdroższy. Toć rozumiemy, że intencje są niekiedy ważniejsze od pomysłu, ale czy na prawdę, budując tę naszą nową Polskę samorządową, musimy zaczynać od pomysłów i wzorców z epoki wspólnot pierwotnych?

A tak w ogóle, to czy za te "odkrycia" z epoki sprzed wynalezienia koła, ich autorom płaci się stosownymi muszketami? Czy może już w nowych polskich złotych, wyciągniętych także kieszeni mojej, jako mieszkanka - członka tego samego samorządu, spośród którego co niekiedy postanowili założyć sobie sejmik?

Stanisław Grzymała

Mamy lato, wakacje. Znów rośnie rzesza "instytucji" dziadków, którzy bywają niezastąpieni, gdy trzeba przypilnować pustego mieszkania czy zająć się dziećmi swoich dzieci, od lat marzącymi o urlopie tylko we dwoje..

Jaka jest rola babci i dziadka we współczesnej, pomorskiej rodzinie, która coraz częściej, jak przed kilkudziesięciu laty, okazuje się rodziną wielopokoleniową. Wracają zatem, trochę już zapomniane przyczyny rodzinnych konfliktów wynikających z różnicy pokoleń. Przypomnieć zatem warto jak unikać tego rodzaju problemów. Rozmawiamy na ten temat z gdańską konsultantką Instytutu Matki i Dziecka, Wandą Robakowską

- Czy istnieje niezawodny przepis, aby w przyszłości stać się wspaniałą babcią czy niezastąpionym dziadkiem?

- Sprawą podstawową jest uświadomienie sobie przez rodziców, że ten etap życia rodzinnego, w którym tworzyli ze swymi córkami i synami ścisłą wspólnotę, musi przeminąć i jest to konieczne dla

damusi to pierwszy krok do deformacji jej małżeństwa

- Jaka więc powinna być technika pracy nad sobą przyszłych dziadków?

- Dobrze, jeśli po prostu szczerze uświadomi sobie własne uczucia, które niekoniecznie muszą być szczerze. np. może to być zazdrość o dziecko wobec jego współmałżonka. Zdarzyło mi się widywać początkowo potwornie zazdrosnych o córki ojców, którzy dzięki temu, że nie okłamywali samych siebie, a równocześnie bardzo się starali, świetnie poradzi sobie ze swoją trudną sytuacją. Koniecznie trzeba odpowiedzieć sobie na pytanie, co właściwie jest większą wartością - udany związek małżeński dziecka, czy też własna, ponura satysfakcja

Przyszli dziadkowie powinni też wiedzieć, że już na etapie narzeczeńsko-ślubnym, zaczyna się budować ich późniejsza pozycja w rodzinie. W tym okresie zdają surowy egzamin. Jeśli wypadnie nieupomyślnie, może zaciągnąć przyszłych relacjach między pokoleniami. Niekoniecznie musi to przybrać postać swarów czy kłótni synowej z teściową, czy teścia z zięciem. Jeśli wszakże młoda żona ma głęboki zał o to, iż w swoim czasie dano jej do zrozumienia - "mój syn mógłby sobie znaleźć kogoś lepszego" albo "mogłoby jeszcze poczekać, przecież nie musiał się zaraz żenić", to z chwiłą przyjsia na świat dziecka może ona być niechętna jego kontaktom z teściami.

Warto dodać, że znacznie cięższe są ten paradoksem przedślubno-ślubny przeżywają rodziny jedynaków niż wielodzietne.

- Czyli zaczynamy od nazwania po imieniu własnych uczuć i kontroli nad nimi. Powściągamy negatywne - lek. zazdrość, złość, a okazujemy pozytywne - akceptację miłość.

- Podobnie, jak w układzie małżeńskim, gdzie więź emocjonalna między partnerami w znacznym stopniu decyduje o stosunku ojca do dziecka, tak w rodzinie wielopokoleniowej udany kontakt z własnym dzieckiem prowadzi z reguły do zaakceptowania wnuka

- Już go zaakceptowaliśmy i co dalej?

- Przede wszystkim nie wolno zamieniać się na role z rodzicami! To jest ich dzieckiem i oni muszą sprostać swemu zadaniu. Trzeba być gotowym do niesienia pomocy, jeśli o nią poproszą, doradzać, ale nie pchać się z tym na siłę. I zawsze pamiętać o formie. Młodzi alergicznie nie znoszą narzucania czegośkolwiek czy instruktaży w stylu - "bo ja we wcześniejszej młodości".

Matkę ojca sama biologia winduje na maksymalne obroty, uprawia w stan ciągłego, ogromnego niepokoju o dziecko. Rolą babci i dziadka jest wyciszenie tego niepokoju.

Poza wszystkim innym najistotniejszą rolę w tym okresie powinno mieć kontakty z małą liczbą osób, gdyż niedoświadczony i nerwowy nie wytrzyma nadmiernego obciążenia. Dziecko musi mieć szansę na zorientowanie się "do kogo właściwie należy".

- Czyli dobrzy dziadkowie przede wszystkim powinni powstrzymać się od akcji. Właściwie mogą poczuci się zepchnięci na boczny tor, wrecz niepotrzebni.

- Ależ nie bardziej błędne. Dziadkowie powinni być dla wnuków świętym w codzienności i w tej roli są bezcenni.

Mają więcej doświadczeń niż rodzice, bo więcej przeżyli. Mogą się nimi z dzieckiem dzielić. Nie trzeba przecież tłumaczyć nikomu, jaką atrakcją dla wnuka jest opowiadająca babcia. Niekoniecznie musi tu chodzić o bajki, równie fascynujące będą jej własne przeżycia czy nawet oglądane w młodości filmy. Opowiadający dziadkowie mogą pomóc wnukom w porządkowaniu i wartościowaniu świata, uzyć ich spokoju, dobroci, czułości pobudzając refleksyjność.

Mogą też stanowić oparcie w chwilach, kiedy dziecko nie chce zwrócić się do rodziców, a ciąży mu jakaś sprawa. Wnuki lubią miewać z dziadkami sekrety. To wcale nie są sprawy błahie. Chodzi o pomoc w sytuacji trudnej psychicznie. O budowanie zaufania.

cd. na str. 4

WOJNA DOMOWA NIE MUSI TRWAĆ

szczęścia dzieci. Zmienność, dynamika - to fizjologia rodziny.

- Czy to znaczy, że dziadkowie powinni się zawczasu nastawić na gorzyc odrzucenia i starać się z tym pogodzić na miarę swych sił psychicznych?

- Ależ nie. To, że córka założy własną rodzinę wcale nie oznacza, że mniej będzie kochała matkę. Z całą pewnością będzie ją natomiast kochać inaczej. Jest to wręcz fatalne, jeśli związki emocjonalne między rodzicami a dziećmi tkwią przez długi czas w tej samej fazie. Wyobraźmy sobie trzydziestolatka traktowanego jak niemowlę! Jest to wypaczenie, a cóż dopiero, gdy dwudziestolatka traktuje się jak małe dziecko. "Przypeppienione psychicznie młodej dziewczyny

NACZYNNIA DO GOTOWANIA BEZ WODY I TŁUSZCZU
PRODUCENT MEBLI KUCHENNYCH

- INDYWIDUALNE ZESTAWY - BEZPŁATNA KONSULTACJA - KOMPLEKSOWA OBSŁUGA - PRZYSTĘPNA CENA -

ZLEWONMYWAKI I SPRZĘT ZMECHANIZOWANY DO ZARUDOWY KUCHENNEJ, DUŻY WYBÓR DRZWIWEK KUCHENNYCH: DĄB, SOSNA, MDF-DOWOLNE KOLORY

Meble dla każdej kuchni !

SKLEPY FIRMOWE: HURTOWNIA ART. GOSP. DOMOWEGO:

Gdynia, ul. Jana z Kolna 32, tel. 21-69-51 w godz. 9.00-17.00, soboty 9.00-13.00	Gd. Wrzeszcz, ul. Pniewskiego 3, tel. 41-18-60 w godz. 11.00-19.00, soboty 11.00-15.00	Gd. Wrzeszcz, al. Gen. J. Hallera 132, tel. fax 41-30-64 kom. (090) 501-601 w godz. 9.00-17.00, soboty 10.00-14.00
---	---	---

Jak wynika z analizy sopockiego zakładu badań społecznych na wybrzeżu gdańskim i elbląskim, jak zresztą niemal w całym kraju (wyjątkiem jest tzw. ściana wschodnia), telewizję zaczyna się oglądać w coraz młodszym wieku

OILE jeszcze przed dziesięcioma laty zdecydowana większość rodzin respektowała zasadę chronienia przed obrazem i promieniowaniem z ekranu dzieci zwłaszcza do 2 roku życia. O tyle obecnie telewizję zaczynają - rzecz by trzeba - oglądać już... niemowlęta. Choć

spędza ono przed odbiornikiem. Te mniej aktywne, ale ciekawe świata i bystre, poświęcają oglądaniu TV wiele czasu. Jest to dla nich substytut życia realnego, codziennego, który odbierają jako nieciekawą.

Ogromną rolę może odegrać telewizja w wypełnianiu przeprac

rają ten sam program, to uczestniczenie w życiu wielkiej woski. Ale przecież i danię wszystkich tych samych szans. Tyle tylko, że każdy odbierze jedynie to, co odpowiada jego wiedzy i doświadczeniu.

Badania przeprowadzone jeszcze w latach sześćdziesiątych wykazywały coś, co dziś wydaje się wręcz niemożliwe. A mianowicie, że wpływ telewizji na życie rodzinne jest... znikomy, nawet na rozkład obowiązków domowych, czy na atmosferę rodzinną. Jak

TELEMANIA

nie mogą dość dobrze skupić wzroku na czymkolwiek, to jednak - zdaniem ankietowanych pediatrów - nie tylko interesują się migającymi, barwnymi obrazami, ale także... uzależniają się od nich!

Włączony odbiornik pozwala troskliwej mamie nakarmić pociechę nie lubianą, a ponoć zdrową kaszką, w taki sposób, że malec nawet się nie zorientuje. Powoli wytwarza się odruch: buzia otwiera się tylko wówczas, gdy równocześnie coś "leci" w telewizji. Być może za ileś tam lat dowiemy się, że w tym właśnie tkwi przyczyna dolegliwości gastrycznych?

Cokolwiek okaże się w przyszłości, jedno jest pewne, że karmione jak gęsi popadają w ogłupienie, potrzebując do pełnego obrazu życia rodzinnego małego ekranu. Ale przecież może on odgrywać także pozytywną rolę: służąc wykształceniu inteligencji dziecka, uczyć podzielności uwagi. Warunki zaś, w których żyjemy, w coraz większym stopniu uniemożliwiają nam koncentrowanie się na jednym przedmiocie - jednocześnie atakuje nas wiele bodźców, trzeba więc umieć odebrać je równocześnie, co wymaga właśnie kształtowania tej zdolności od wczesnych lat życia.

Badania nad wpływem telewizji na rozwój młodych odbiorców zaczęto prowadzić już w latach czterdziestych. Sformulowano na ich podstawie wnioski, które aktualne są do dziś, mimo że dużo się wokół nas zmieniło. Ołóż ustalono, że im wyższa inteligencja dziecka, tym mniej godzin

pomiędzy rozwojem intelektualnym dzieci wiejskich a miejskich. Od najmłodszych lat otrzymują oni wprawdzie tę samą porcję znaków, informacji, bieda jednak w tym, że telewizja nie może samodzielnie wychowywać - niezbędni okazują się pośrednicy, którym powinni być na przykład rodzice lub wychowawcy. Ale ci mieszkający na wsi mają mniej czasu i sposobności do spełnienia tego obowiązku.

O ile pójście do kina czy do teatru jest dla dziecka, tak jak i dla dorosłego, odświętnością, obecność szklanego ekranu w domu sprawia, że kontakt ze sztuką staje się codzienny i zwyczajny. Brane do ręki książki, wybór filmu - to działania indywidualne. Oglądanie telewizji, w której o tej samej porze wszyscy widzowie odbie-

szkoło te badania się zdezaktualizowały nie trzeba przekonywać nikogo, bo wnioski nasuwają się same. Każdy wie, ileż rodzin układa pory posiłków, spacerów, powrotów do domu według dziecięcego programu w TV. Jakże często za najważniejszą atrakcją w ciągu dnia uważa się sensacyjny film lub "dobranoczek", po której (nareszcie!) dzieci idą spać.

Autorzy badań twierdzą, że to uzależnienie człowieka od telewizji, odbywa się w postępie geometrycznym i jest już nie tylko kwestią czasu kiedy i w Polsce odnotujemy pierwsze przypadki "choroby telewizyjnej", jak już miał miejsce (w Gdyni) fakt zdiagnozowania u 18-latkę "choroby komputerowej" czyli całkowitego uzależnienia człowieka od ciągłego kontaktu z komputerem.

Niedawno, podczas rozmowy z dziennikarzem pracownik naukowy Akademii Medycznej w Gdańsku zapowiedział - niby to żartem - uruchomienie specjalizacji lekarskiej, która zajmowałaby się pacjentami - ofiarami nalożów elektronicznych. Czyżbyśmy jeszcze teraz mieli się przekonać, że w każdym zarzecie z życia wziętym jest zawsze sporo prawdy?

(km)

WOJNA DOMOWA NIE MUSI TRWAĆ

cd. ze str. 3

A jaką radością bywa pierwszy nocleg u dziadków, kiedy przyjeżdża się do nich z wizytą! Podobną atmosferę można wytwarzać także, gdy mieszka się w tym samym mieście. Jeśli rodzice mają wieczorne wyjście i dziecko nocuje u dziadków, wówczas mogą oni ten fakt potraktować wręcz jako nagrodę za dobre sprawowanie. Oczywiście ze strony rodziców nie może to być kukulcze podzuczanie dziecka. Wówczas cała sytuacja jest wypaczone i szansa zmarnowana

- Dziadkowie bywają jednak w różnym wieku. Jedni mają lat czterdzieści inni sto.

- Tak, bardzo wiekowi ludzie mają zazwyczaj starsze wnuki i ich wzajemne kontakty są również bardzo istotne. Starość bywa przecież różna, często niewydolna fizycznie i demencyjna psychicznie. Wnuk winien jednak okazywać babcie szacunek, mimo że nie jest ona w stanie sama pójść do łazienki czy ciągle gubi swoją torbę. Tęgo szacunku musi nauczyć go rodzinny dom. Są to sprawy, których nie przekazuje się moralami. Dzieci przyswajają je na przykładzie stosunku własnych rodziców do seniorów rodu. Jeśli rodzice traktują je sytuację jako naturalne, chociaż ciężkie, młodzież również nauczy się dbać o siebie z nimi radzić.

- A co z dziadkami mieszkającymi razem ze swoimi dorosłymi dziećmi i wnukami, nie z wyboru, lecz z braku mieszkania?

- Niestety, wspólne zamieszkiwanie o ile nie jest uzasadnione opieką nad niesprawnym

człowiekiem, jest niekorzystne dla wszystkich. Skoro jednak nie ma innej możliwości, trzeba przynajmniej zachować postawę wzajemnej nieingerencji. Nie włączać się w żadne sprawy małżeńskie dzieci!

- Rozumiem że instytucja dziadków obsługujących młodsze pokolenia zapewniających komplet usług domowych, jest niekorzystna dla młodej rodziny. A jak traktować ich przeciwieństwo? Dziadków, którzy się izolują, żyją własnym życiem zawodowym i towarzyskim, do wnuków zaś wpadają z prezentami, głaszczą po główkach i na tym się kończy.

- Skrajności są zawsze niekorzystne, szkodliwe dla rodziny. Pani, która zagląda do wnuka na kwadrans między fryzjerem a brydżem, to mniej niż dobra znajoma. Dziadkowie są bowiem w rodzinie bardzo potrzebni, niemal niezbędni. W Poznaniu, na przykład, powołano ostatnio do życia instytucję babć społecznych. Zyskują na tym zarówno samotne starsze osoby, jak i dzieci, oczabowane tej super atrakcji, jaką jest własna, kochająca babcia.

Z kolei taka, która poświęca się bez reszty wnukom, stoi w kolejkach i robi mnóstwo szumu, żeby podkreślić własną niezbędność, to po prostu osoba nie mająca własnego życia i wbrew pozorom pasywna na swojej rodzinie. Zamyka jej w ten sposób możliwość nauczenia się wielu rzeczy, bycia naprawdę samodzielnym i naprawdę odpowiedzialnym. Wszystkim życząc umiejętności zachowania umiaru.

Rozm. T.W.

Fot. autor

Dentysta dla niesprawnych

W Elblągu został otwarty gabinet stomatologiczny dla dzieci niepełnosprawnych. Jest nowoczesnie wyposażony i będzie służył długie lata. Na razie zatrudniono w nim stomatologa i pomoc dentystyczną. Dr Maria Lesz jest jedną z niewielu osób, które wyraziły zgodę na pracę w tym gabinecie. Druga osoba, wyspecjalizowana w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, zastanawia się nad przyjęciem oferty pracy. Jeśli się zgodzi, to od września najprawdopodobniej będą w gabinecie zatrudnione dwie dentystki. Placówka ma służyć dzieciom z całego województwa elbląskiego

Jezeli jesteś Dyrektorem, Prezesem, Właścicielem firmy, malej czy duzej -

Przyjdź ! , zadzwon ! , zobacz ! , oceń !

Ryzykujesz stratą kilkunastu minut - zyskujesz promocję firmy.

- zaprojektujemy i wykonamy folder, broszurę reklamową, listownik
- przygotujemy kampanię reklamową
- wymyślimy slogan reklamowy
- wspólnie dotrzemy do Twoich potencjalnych klientów
- zamieścimy Twoją reklamę lub ogłoszenie w naszej prasie

*Chcesz być znany, bądź widoczny
Chcesz być widoczny, przyjdź do nas !*

Zapraszamy.

... bo wreszcie znalazłeś

WYDAWNICTWO POMORSKIE®

**OFERUJEMY USŁUGI POLIGRAFICZNE I WYDAWNICZE
OD PROJEKTU PO DRUK**

CENTRALA
83-110 Tczew
ul. Lipowa 5/6
SKR. POCZT. 15
tel. (0-69) 31 31 18, tel./fax 31 25 70

ZAKŁADY GRAFICZNE
83-110 Tczew
ul. Sadowa 5
SKR. POCZT. 15
tel./fax (0-69) 31 36 24, 31 66 89

Druk od A do Z!

Albumy, afisze
Broszury
Czasopisma
Druki akcydensowe
Etykiety towarowe
Foldery reklamowe
Gazety
Informatory reklamowe
Książki, kalendarze
Listowniki
Mapy
Nalepki, notesy
Obwoluty
Plakaty, prospekty
Rachunki
Sprawozdania roczne
Teczki firmowe
Ulotki
Widokówki, wizytówki
Zeszyty

Pojezierze chronione

Trzy lata temu - 18 maja 1993 roku zapada decyzja o powołaniu Parku Krajobrazowego Pojezierze Iławskie, którą podpisali wojewoda elbląski i gdański. Obecnie dobiegają końca prace nad planami jego ochrony. Park Krajobrazowy Pojezierze Iławskie łącznie zajmuje powierzchnię ponad 25 tys. ha, a w województwie elbląskim ponad 7,9 tys. ha. W najbliższym czasie przewidywana jest niewielka korekta granic parku, aby w jego obszarze mógł znaleźć się m.in. Kamieniec Suski (gmina Susz), ze względu na konieczność ochrony konserwatorskiej całego układu tej miejscowości.

Główną atrakcją turystyczną i krajobrazową parku jest Jeziorak - największe jezioro rynnowe z licznymi zatokami w Polsce. Ponadto na terenie parku znajduje się 30 jezior otoczonych szerokimi pasami trzciny, co stwarza dogodną warunki gniazdowe ptaków. Jezioro Czerniewa i Gaudy położone na terenie gminy Susz są ornitologicznymi rezerwatami

przyrody. Rezerwatem przyrody jest także jezioro Jasne, podobnie lasy Iławskie mają pod względem ornitologicznym rangę międzynarodową.

W granicach parku mieszka 1500 osób, w jego otulinie 9300 osób. Ich los jest ściśle związany z możliwością gospodarowania na chronionym obszarze - z racjonalną gospodarką leśną, rolną, rybacką i turystyczną przy zachowaniu czystości wód, gleby i powietrza oraz harmonii w krajobrazie.

Plan ochrony w powiązaniu z planem przestrzennego zagospodarowania parku wyznaczył ramy możliwości w obrębie, których samorządy lokalne i osoby prywatne, będą mogły gospodarować i inwestować w swoją przyszłość. A przyszłość ta to przede wszystkim turystyka. Zakłada się, że dziennie na terenie parku może przebywać około 5 tysięcy gości, a w otulinie około 5,5 tys. osób. W obiektach turystycznych powinno czekać na nich około 10 tys. miejsc.

Reportaż

Stoje przed solidnymi drzwiami. Zastanawiam się przez chwilę. Wreszcie naciskam dzwonek. Krótki zgrzyt. Drzwi otwierają się. Wchodzę. Po lewej stronie dyżurka strażników. Podchodzę i wyjaśniam cel mojej wizyty. Proszę, abym chwilę poczekał. W tym czasie jeden z nich wykonuje kilka telefonów. Otwierają się stalowe kraty. Słyszę głos: Może pan wejść. Przekraczam więc próg i zostaję poddany dokładnej rewizji. Sprawdzane są moje dokumenty - Wszystko w porządku. Proszę za mną, Idziemy długim korytarzem. Mijamy kolejne stalowe zapory. Dochodzimy wreszcie do korytarza, który przypomina holbiurowca. Napodłódze dywan, kwiaty. Na ścianach obrazy. Nie tak wyobrażałem sobie wiezienie - pomyślałem. W tym momencie podszedł do mnie dwóch mężczyzn. Pierwszy z nich to zastępca naczelnika aresztu śledczego przy ulicy Kurkowej w Gdańsku, drugi to więzienny psycholog. Będą przewodnikami po najbardziej przygnębiającym miejscu jakie kiedykolwiek widziałem.

zakładu na Przerobce. Jest też świetlica i biblioteka. To może niezbyt wiele, ale należy wziąć pod uwagę trudną sytuację materialną tego typu placówek. Aby choć trochę poprawić warunki bytowania więźniowie pracują na terenie zakładu. Jest to także element resocjalizacji. Zastępca naczelnika mówi, że powyższy proces przynosi jednak znikomą rezultaty, szczególnie jeżeli chodzi o recydywistów. System wartości takiego więźnia nie ulega zmianie, choćby miał nawet do dyspozycji cały kompleks sportowy, świetnia filmotek, bibliotekę, itd. To jest po prostu trauma, porażenie. Większość tych ludzi pochodzi z rozbitych rodzin, lub tzw. rodzin "tradycyjnych".

Według psychologa proces wykształcenia w sobie zdolności do odbierania i tworzenia uczuć wyższych trwa do piątego roku życia. Możliwy jest tylko dzięki troskliwej opiece rodziców i odpowiednim warunkom społecznym. Jeżeli w czas zostanie zaprzepaszczony, to konsekwencje są nieodwracalne. W tym świetle zastępca naczelnika ma rację. Jeżeli dodamy do tego własne spostrzeżenia na temat resocjalizacji w Polsce, to nie sposób powyższej opinii zaprzeczyć. Jeśli resocjalizacja

CZŁOWIEK ZGASŁ

KSIĘŻYC ŚWIECI

Moje wcześniejsze wyobrażenia pękają niczym banka mydlana, gdy przekraczamy drzwi własnego bloku karnego; drzwi dzielące dwa światy: wolności i zniewolenia. Idąc wolnym krokiem czujemy ogromne psychiczne napięcie. Wszędzie kraty i stalowe drzwi ryglowane na ciężkie zasady. Surowość pomieszczeń, mdłe światło świetlówek, ciemnożółte do połowy, a od połowy białe ściany. To wszystko wprowadziło uczucie lęku i przygnębienia. Atmosferę na chwilę rozładował żart inspektora, który powiedział, że ulica Kurkowa jest najdłuższą w Gdańsku, gdyż na jej przejście potrzeba dużo czasu... aczkolwiek każdy kto trafia do aresztu śledczego, twierdzi, iż jest absolutnie niewinny, a jego pobyt tutaj to wielka pomyłka. Sąd ma jednak inne zdanie na ten temat. Podejrzany przebywa w areszcie aż do ogłoszenia wyroku. Potem zostaje odstawiony do zakładu karnego. Zdarza się i tak, że skazany "odsiaduje" karę na Kurkowej.

nie pomaga, to może nie należy dążyć do jeszcze większej liberalizacji prawa. Może trzeba obrabć zupełnie inny kierunek?

Po 1989 roku został wprowadzony program humanizacji więziennictwa. Nie oznacza to wcale, że nastąpiło rozluźnienie dyscyplinarne. Moi "przewodnicy" tłumaczyli im, iż zmiana zaszała w relacji więzień - opiekun. Opiekun nie może bić więźnia, nie może go prześladować w taki, czy inny sposób. Dzięki temu programowi więzienny szpital zyskał oddział neurologiczny, jedyny tego typu w Polsce. Jeżeli mowa o szpitalu, to trzeba powiedzieć, że więźniowie mają ogromne kłopoty ze zdrowiem: gruźlica, białaczka, nerki, choroby wieńcowe, AIDS (10% więźniów to homoseksualiści), choroby układu nerwowego. Pomijam samookaleczenia, które są zjawiskiem nagminnym. Dwa dni temu wchodził do jednej z cel - mówi inspektor - patrzę, a dwóch "złodziei" (tym mianem określa się wszystkich więźniów) leży z podciętymi żyłami. Czasami mam ochotę wyjść i nie udzielać pomocy. Lecz zaraz przychodził opamiętanie. Jestem człowiekiem. Ta praca w pewien sposób zniecuła. Ale my, personel nie możemy poddawać się temu uczuciu, bo byłbyśmy po tej samej stronie, co "złodzieje".

Zatrzymujemy się przed celą. Moge ją obejrzeć. To kolanek szok. Pomieszczenie bardzo małe, mieści jednak aż dwanaście osób. Łóżka są piętrowe. Dowiaduję się, iż na górnej przycy śpią "ważniejsi" więźniowie. Uwagę przykuwa jedno malutkie okienko, tuż przy suficie. W przeciwieństwie do korytarza cela jest kolorowa, a to za sprawą zdjęć pornograficznych, którymi pobielane są łóżka i ściany. Widok żalony i smutny zarazem, bo pokazujący degradację człowieka, jego psychiki i uczuć.

Następny przystanek to dział dyscypliny. Są to cele dla więźniów sprawujących "szczególne" kłopoty, jak wyraził się zastępca naczelnika. Pomieszczenia mają wymiary około 1,5 x 1,5 metra, nie ma w nich okien, ani żadnych sprzętów. Wgląd do nich odbywa się za pośrednictwem kamer, które umieszczone są również na korytarzach oraz w niektórych "zwykłych" celach. Zastępca naczelnika mówi, iż nikt nie wytrzymał w nich dłużej niż trzy dni, a efekty "kuracji" są zadawalające.

Moja wizyta zbliża się do końca. Próbuję pytać o więźniów politycznych. Inspektor jest zbyt młody, wtedy jeszcze nie pracował. Zastępca naczelnika nic konkretnego nie mówi. Owszem, było paru. Ale nie my się nimi zajmowaliśmy, a UB, które miało swoją komórkę na terenie zakładu. Nic więcej się nie dowiedziałem. Dopiero teraz spostrzegłem, że inspektor i zastępca naczelnika nie mają bronie. Nie wolno jej tu nosić ze względu na bezpieczeństwo. Nie można również rozmawiać z więźniami, którzy przebywają w areszcie śledczym, gdyż można by to uznać za próbę wyłączenia informacji związanych z rozprawą. Zdarzały się przypadki zaskarżeń ze strony więźniów.

Schodzimy po schodach. Spoglądam jeszcze na plac spacerowy - tylko jedna godzina dziennie i nawet słońce za kratami...

Zegnam się z moimi "przewodnikami". Opuszczam ciężkie kraty i grube mury. Tu słońce świeci inaczej. Myślę jeszcze mi się kłębią. To moje jest straszne. Widząc coś takiego od środka można docenić wielki dar - WOLNOŚĆ. Każdy, kto w taki sam sposób jak ja oglądał zakład karny, będzie robił wszystko byle tam nie trafić. Taka wstrząsowa metoda jest bardzo skuteczna. Pokazuje czym kończą się konflikty z prawem. Kiedyś słowa typu: Pieć lat pozbawienia wolności, były dla mnie puste. Teraz, mimo iż spędziłem w więzieniu kilka godzin i to jako obserwator wiem, co to znaczy. Człowiek tam upada, gasnie.

Marcin Pochwałowski

PRZEDSTAWICIEL FIRM:

TARCZYŃ

PINZÓW

WODZISŁAW

KATIN

BARCHANTYN

ŁOWICZ

DUDLUSZKI

MIWEX

HORBAPOL LUBLIN

MACIE KŁOPOTY ZE SWOIM SAMOCHODEM???
PRZYJEDŹCIE DO NAS, A NASI FACHOWCY POMOGĄ WAM W PRAWIE WSZYSTKICH PROBLEMACH.
NOWOCZESNY SPRZĘT OBSŁUGOWO - NAPRAWCZY ORAZ DOŚWIADCZENI FACHOWCY SĄ DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJĄ CODZIENNIE
OD PON. DO PT. W GODZ. 8.00 - 16.00, W SOBOTY 8.00 - 14.00

EUROCAR '86

MECHANIKA POJAZDOWA

MGR INŻ. MIROSLAW SZWEDA
83-110 TCZEW ul. SADOWA (TEREN BYŁEGO MALINOWA), Tel. (069) 31-36-24

- Naprawy główne i bieżące samochodów krajowych i zagranicznych ●
- Geometria zawieszenia z pomiarem nierówności osi ●
- Diagnostyka i regulacja gaźników oraz diesla ● Diagnostyka i regulacja silników z wtryskiem paliwa ● Komputerowy pomiar składu spalin z wydrukiem danych ● Testowanie sprawności lambda ● Mycie gaźników rewelacyjną metodą ultradźwiękową ● Pełen zakres pozostających usług motoryzacyjnych ● Ekologiczna wymiana oleju ●
- Mycie gaźników i układów wtryskowych amerykańską metodą PROTEC bez demontażu ● Wymiana układów wydechowych BOSAL ●
- Wymiana amortyzatorów firmy BOGE ● Jesteśmy autoryzowanym partnerem niemieckiej firmy ARAL ● Posiadamy w ciągłej sprzedaży atestowane oleje i smary ARAL ●

Zabezpieczamy części do wykonywanych usług.
Nie jesteśmy jedyni ..... ale Twój samochód na pewno przyjechałby do Nas.
Zapraszamy! Przyjeźdź! Zobacz! A być może zostaniesz stałym Klientem?
Udzielamy gwarancji na wykonane usługi!

CENTRUM LECZENIA NIEPŁODNOŚCI MAŁŻEŃSKIEJ „KRIOBANK”
DR N. MED. WALDEMAR KUCZYŃSKI
UL. WESOŁA 18, 15-306 BIAŁYSTOK, TEL./FAX (085) 44-13-78

*godziny przyjęć: 9.00-16.00 od poniedziałku do piątku;
9.00-13.00 soboty, niedziele, dni świąteczne*

- * pierwszy profesjonalny bank nasienia w Polsce (5 lat działalności)
- * jedyna placówka zajmująca się leczeniem niepłodności u niepełnosprawnych
- * pełna i szybka diagnostyka niepłodności małżeńskiej
- * komputerowe badanie nasienia - jedyne w Polsce
- * pełny profil badań hormonalnych (w ciągu godziny)
- * bogate doświadczenie i możliwości stosowania najnowszych metod leczenia niepłodności męskiej

Zapewniamy całkowitą dyskrecję, a profesjonalizm wsparty nowoczesną technologią i aparaturą medyczną gwarantuje usługi o światowym standardzie.

Pracujemy 365 dni w roku

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

NISSAN W GDAŃSKU

AUTO GDAŃSK MICHNIEWICZ 80-180 GDAŃSK, ul. Piekarnicza 6

MICHNIEWICZ
AUTORYZOWANY
DEALER**Samochody NISSAN**
w cenach kontyngentowych
i pozakontyngentowych**Auto - Komis**
- gwarancja do 6 mies.
ZOSTAWIAJĄC SVOJE UŻYwane AUTO
WYJEDZIESZ NOWYM
NISSANEM**LEASING • RATY**
Autoryzowany serwis
(oryginalne części i akcesoria)
Kompleksowe naprawy
powypadkowe wszystkich
typów samochodów
- rozliczenia bezgotówkowe
PZU, WARTA

TEL. (058) 32-03-52, fax: (058) 32-03-52
TEL. KOM. 090 50-27-24

szyby

samochodowe:

do aut osobowych, dostawczych, ciężarowych i autobusów

dachy uchylne:

sprzedaż montaż

na życzenie
montaż szyb u klienta**furgon:**

montaż szyb bocznych

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 52-22-31, fax 52-28-41

Wakacyjna oferta "FOTY"!**TRANSIT**

Także w wersji „BUS” (dla 6 lub 9 osób)

Tylko teraz: pełne ubezpieczenie za 1200 zł!

Leasing? - wszystkie formalności załatwiamy "od ręki"!

oraz

ESCORT**Niezwykle korzystna CENA! Radioodtwarzacz GRATIS!**
OC, AC, NW - rewelacja! I...jedziesz na udany URLOP!Ponadto zapewniamy szybki i sprawny serwis w nowoczesnej Stacji Obsługi,
szeroki wybór części do napraw! Ceny usług i części?... niższe niż myślałeś!

Autoryzowany Dealer: Gdynia-Redłowo, ul. Stryjska 24, tel. 29-77-55

OKAZJA!**ESCORT z Płońską**
z najniższym ubezpieczeniem w PZU!**OC, AC, NW**za jedyne 2%
ceny samochodu!
+ zielona karta gratis**ESCORT KOMBI**
MONDEO KOMBI
TRANSITNajniższy leasing
z ubezpieczeniem w PZU
za 2,2%
ceny samochodu!

Tylko u nas ESCORT z Płońską w NOWEJ WERSJI! ODBIÓR NATYCHMIASTOWY! UWAGA! Możliwość pakietów promocyjnych ograniczono.

TYLKO Euro-Car

81-020 Gdynia, ul. Owsiana 13, tel. (058) 23 68 08, 29 73 65, fax (058) 23 69 98

AKUMULATORYZAP PIASTÓW
CENTRA POZNAŃZAKŁADY
AKUMULATOROWE**NOWOŚĆ**143Ah - prąd wyładowania
500A**HEAVY DUTY**12V/165
12V/170P.H. „MAKRO” HURTOWNIA czynna od 8.00 do 16.00
tel. 39-00-71 wew. 309, 347, tel. kom. 090 50-93-95

Gdańsk - Orunia, ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

SPRZEDAŻ DETALICZNA

• Tczew SKLEP MOTORYZ., ul. 1 Maja 31, tel. (069) 31-00-52 • Tczew „CARO”, ul. Chełmińskiego 16, tel. (069) 31-13-01
• Starogard Gd., ZAKŁAD ZAOPATRZENIA ROLNICZEGO, ul. Lubichowska 172, tel. (069) 289-54 • Szum, SKLEP MOTORYZACYJNY
Miroslaw Krupa, ul. Mickiewicza 1 • Kartuszy AUTO MOTO CZĘŚCI, ul. Kościarska 10c • Kartuszy T.DERA, ul. Gdańska 28
• Kosciężyna „MASZ-ROL, ul. Przemysłowa 3a, tel. 86-39-58 • Kosciężyna AUTO CENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 86-33-61
• Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska • Wejherowo, WELPO, ul. Ofiar Piastów 1,
tel. 72-56-03 • Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 72-55-84 • Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ.,
ul. Żytnia 25, tel. 741-484 • Bytów Z.U.P.H. SKUP SPRZEDAŻ L.Hering, ul. Tartaczna 7B, tel. 0593-36-93

TYLKO

w „Invest Banku” S.A.

TAKA SZEROKA OFERTA**KREDYTÓW SAMOCHODOWYCH****Oferujemy:**

- KREDYT ROTACYJNY

- KREDYT RATALNY

- KREDYTOWANIE W SYSTEMIE

POLSKIEGO TOWARZYSTWA SAMOCHODOWEGO

**Z NAMÍ KUPISZ KAŻDY SAMOCHÓD
NOWY LUB UŻYWANY!****SPŁACASZ MIESIĘCY!****Zapraszamy:**

PBB „Invest-Bank” S.A. O/Gdańsk
80-958 Gdańsk, ul. Waży Piastowskie 1
(ZIELENIĄK)
tel. 31-33-51; 374-331; 374-241; 374-299

Filia Gdynia
ul. Mściwoja 5
tel. 61-23-01, 61-22-85;
fax 20-00-93
Filia Elbląg
ul. Hetmańska 3M
tel. 35-44-45, fax 35-15-65

**SAMOCODY
dla przedsiębiorczych****LUBLIN, ŻUK
Polonez-Truck****PRZYCZEPKI-NIEWIADÓW****BIURO HANDLOWE**

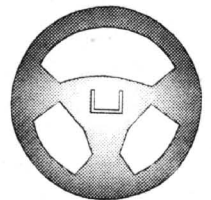
LEW
Autoryzowany Dealer S.C.

Gwarancja:
1 rok bez limitu
kilometrów**Punkt sprzedaży:**

Gdańsk, ul. Arkońska 3,
tel./fax (058) 52-19-18, 52-12-26 wew. 221;
tel. 090 50-20-62

Punkt informacyjny:

Słupsk, ul. Piłsudskiego 80, tel. (059) 44-33-71

**AUTO
MOTO**

Agencja Reklamowa
83-110 Tczew
ul. Lipowa 5/6
tel. 31-31-18
tel./fax 31-25-70

FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY

Kalendarz Polaka i Pomorzana

3 VIII 1748 r. - w Warszawie otwarto do publicznego użytku Bibliotekę Żalskich - pierwszą bibliotekę publiczną w Europie. 2 VIII 1755 r. - urodził się Jan Henryk Dąbrowski (+1818), bohater general z czasów napoleońskich, uwieczniony w naszym hymnie narodowym. 5 VIII 1772 r. - I rozbiór Polski, dokonany przez Rosję, Prusy i Austrię. 3 VIII 1901 r. - urodził się Stefan Wyszyński (+1981), Prymas Tysiąclecia. 6 VIII 1914 r. - z krakowskich Oleandrów wyrusza do walki 1 kompania "Strzelca", nazwana kadrową, Załęcz i Brygady Legionów i wojska polskiego po czasach zaborów w ogóle. 1 VIII 1944 r. - rozpoczęło się powstanie warszawskie. Trwało 63 dni. Zginęło około 200 tysięcy Polaków, w większości ludności cywilnej. 4 VIII 1944 r. - w powstaniu warszawskim zginął w wieku 23 lat Krzysztof Kamil Baczyński, największy talent poetycki w literaturze polskiej naszego wieku. (opr psz)

Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska nr 7 zatrudni
na stanowisku specjalisty - inżyniera budowlanego posiadającego uprawnienia budowlane, doświadczenie zawodowe w przygotowaniu inwestycji i remontów oraz wykonalstwa z umiejętnością sporządzania kosztorysów
220315

P.P.H.U. "HELP" STAROGARD Gd. SP. OFERUJE
USŁUGI W ZAKRESIE:
✓ Remonty ciągników, maszyn rolniczych i przyręce
✓ Naprawa spalinowych wozków widłowych
✓ Mechanika pojazdowa (Żuk, Nysa, FSO, FN)
✓ Naprawy główne i bieżące silników spalinowych
✓ Szlifowanie korbowych i bloków cylindrowych
✓ Regeneracja głowic i korbowodów
✓ Regeneracja i regulacja pomp wtryskowych
✓ Sprzedaż akumulatorów i części w powyższym zakresie
✓ Woda destylowana - luzem

TANIO - SZYBKO - SOLIDNIE Z GWARANCJĄ
83-200 Starogard Gd., ul. Lubichowska 176
tel. (069) 284-77

RENAULT
RENAULT MEGANE
Renobil Co.LTD - Koncesjonari
ul. Dąbrowszczaków 18
80-373 GDAŃSK-PRZYBÓRZE
tel. 57-45-15, 57-45-92
fax 57-25-47
PRZYJEDŹ - KUP - ODBIERZ NATYCHMIAST

W. Z. H. Piomir sp. z o.o.
83-110 Tczew, ul. Warszatowa 2
tel. (069) 31-20-66, fax (069) 31-53-96
HURT - DETAL
BOSCH
Valeo
elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice, wahacze, sprężyny do samochodów marki: Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagen i samochodów japońskich
Dla sklepów, warsztatów atrakcyjne rabaty.
Polecamy szeroki asortyment reperaturk naprawczych, pręgi, nadkola.

Spółdzielnia Inwalidów im. H. Sienkiewicza w Malborku, ul. Nowowiejskiego 48
wydzierżawi pomieszczenia na działalność gospodarczą o łącznej powierzchni 340 m².
Zapewniamy: - całonocowy dozór portierski, - ceną za 1 m² do uzgodnienia.
Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr telefonów: 72-39-95 lub 72-26-43.

Igrzyska "olimpijskie" (piszę to cudzoziemce, bo są one w takim samym stopniu olimpijskie, w jakim "koń mechaniczny" jest koniem) rozpoczęły się półtoromiesięcznym widowiskiem, gdzie po płycie stadionu przez godzinę mial się jakiś kapłan picizeński przy zawodzeniu trenów skomponowanych specjalnie tak, by były "ponad-kulturowe" - to znaczy nie nawiązywały do muzyki ani Europy, ani Afryki, ani Azji, ani Australii, ani obywateli Ameryki, być może było początek muzyki Włosej Antarktydy. W tym stanie rzeczy publiczność z ulgą przyjęła wplecione w melodie tytuł IX Symfonii Ludwika van Beethovena - a z radością "O" when the Santes, Go Marchin' Int - ostatecznie wszystko odbywa się w Dixelandzie. Janekosw to tu raczej nie lubi.

Może dlatego, gdy JE Wiluś Clinton wygłosił, na szczęście krótkie, przemówienie, rozległy się grzechoczące brawka - po czym zaczęły się podnoszą gwizdy. Orkiestra natychmiast taktywnie weszła i niefortunnie dla reklamującego się kandydata na Prezydenta epizod szybko utonął w halasie. Orkiestry i chóry - pomijając melodie - były mocnym punktem uroczystości. Również ogromne kukły muzyków jazzowych były jedynym ładnym fragmentem tego żenującego spektaklu, gdzieś nie potrafiłono nawet utrzymać właściwego tempa wchodzenia ekip na stadion, wyeksponować flag, spikerzy mylili Niger z Nigerią (Choc Dominikany - bo to po jej twój stronie Atlantyku. Uwaga: to nie o spikerach polskich - ja słucham tego bezpośrednio z Atlanty po angielsku).

Skandalem politycznym była druga Autonomia Palestyjskiej - która jest, jak sama nazwa wskazuje, autonomizacją Izraela a nie samodzielnym państwem. Być może "Hamas" i "Al Fatah" zagrożyły, że jak nie będzie Palestyna, to kilka budowli wyleci w powietrze, a kilka samolotów zniknie dla równowagi z powietrzem. A we w takim razie za 4 lata możemy mieć nie 100, lecz 400 "państw" - autonomię ma Quebec, Talarstan, Czeczenia, Jakucja, Nowa Fundlandia, Tybet, Mongolia Wewnętrzna, Sincjang.

Janusz Korwin-Mikke:

Niech żyje Sport!

Góra Athos, Katalonia, Gaskonia, Siedmiogród, Wyspy Powiemnicze (ze setki innych krainów Pacyfiku), Grenlandia (ach, meć Grenlandia - Jakucja w zamianiu todu zwanym w Kanadzie "curling") - i, Władcy Andzkie, Farcer - a nie zapomnijmy o wyspie św. Heleny! Drugim skandalem była sprawa Taiwanu. To jedno z najpotężniejszych obecnie państw świata (nie jestem pewien wyniku wojny Taiwan - ChRL) potulnie wystąpiło jak "Chinśkie Tai-Pei", pod dzwaczoną flagą, na białym tle pięć białych platków - a pośrodku wzięte z kantonu flagi Taiwanu (czyli "Chin Narodowych") słońce na niebieskim polu. Jestem przekonany, że nad tym kompromisem debatowano przed dwadzieścia lat. To w ramach "usuwania sportu z polityki"...

"Poprawność polityczna" (byle, oczywiście, wyeksponowana) była czymś zresztą, że będzie jeszcze gorzej! - ale to już nie wina organizatorów, tylko ducha w tzw. "MKOL" - gdzie np. naczelstwo Ekipy Francuskiej uznało, że najlepszy do niesienia flagi narodowej jest typowy sportowiec paryski, czyli ciemnoskóra kobieta, zresztą ten szandar jest - jak sam tekst "Marsylianki" mówi - "zakrwawiony" - i nie mam nic przeciwko temu, by wywiał nim np. homoseksualista po urzędnym podtarciu sobie nia tyłka. Prawidziwy szandar Francji - bez tego czerwonego dodatku - jeszcze kiedyś będzie znów powiewał nad Luwrem!

Spikierz tymczasem podkreślił, że również w ekipie Iranu szandar niesie niebieski. Była ona zresztą w czarnej - taktywnie nieco opuszczonym, by można było zobaczyć jej nos i usta (ciekawe, czy na arenie też wystąpi w tym stroju?).

Wreszcie po 4 prawie godzinach wściekły widowiec doczekał się zapalenia Znicza Olimpijskiego. Przypnij, że tylko na to czekałem mając w pamięci pierwszy lat czlowieka w ostrach odrzutowych z Los Angeles (ciekawe, że to jeszcze nie jest w powszechnym

użyciu, dowodzi to, że przemysł prywatny jest w USA trzymany za pysk przez Rząd). Przemiednak intereso wam, mie, kto ostatni oddanie świętego Płomienia. Było oczywiste, że w ramach "politycznej poprawności" powinno być czarnoskóra kaleka lesbijka - tymczasem spolało mnie mile rozczarowanie, bo na koronie stadionu stał. Kasjus Clay (ps. "Mahomet Ali") - co prawda zawodowiec, ale kiedyś jako amator wygrał w finale boksu z p. Zbigniewem Pietrzakowskim. - takim samym zresztą "amatorem" jak On. Zenującego było patrzeć, jak trząsły Mu się (choroba Parkinsona) ręce. Nie mógł też chodzić - ale całkiem sprawnie podpalik jakieś technicznie cudenko, które uniosło Płomień hen, na wyżyny, gdzie, całkiem elegancko, jak na Amerykę, umieszczono Znicz Olimpijski - oczywiście, największy na świecie.

Wolałabym przez 5 minut wyrażenie poglądać to cudenko techniki, które "uchem leżącego w górze liścia" wyniosło Płomień na takie wyżyny - niż przez cztery godziny oglądać ten koszar. Ogólnie uważam: zbliżamy się już do Korci (Polnocnie, niestety...), gdzie z ludzi (również z ludzi) układają się żywe obrazy. Dla organizatorów tej imprezy mam przykłą wiadomość: Kim Il Sung, Józef Wsissarionowicz Dżugaszwili, Adolf Hitler i inni socjaliści byli lepsi w "masowych widowiskach" - genuzem był w tym zwłaszcza dr Józef Goebbels, bądź - co bądź absolutnie dobrej kalokolicy uczeni. Być może, powie ktoś, ludzie lubią oglądać masowe widowiska. Zgoda, być może dlatego właśnie socjaliści wygrywały, że ludzie gotowi są dać sobą manipulować, byle moc pomanipulować również innymi.

Musiąłem też, niestety, oprócz oglądania, wysłuchać też przemówienia p. Jana Antoniego Sarmancha. Zawierało kilka żartobliwych frazesów, kilka dowcipów i trochę tej "politycznej poprawności".

Wierzyć na słowo

DZIECI NOCY

całkowicie i ale kiedyś symptomy choroby musiały być straszne. Pod działaniem promieni świetlnych skóra ulegał niszczeniu - pokrywała się wrzodami i bliznami. W skrajnych przypadkach mogło dochodzić do odpadania nosa i palców. Naciągnięte mięśnie warg odsłaniały zdegenerowane dziąsła, przez co wystające zęby upodobały się do kłów. Uczulony organizm bronil się przed nasłanianiem poprzez obfite owłosienie, które u ofiar choroby występowało często także w niemonialnych miejscach: na czole a nawet całej twarzy.

Nocny tryb życia, owłosienie i w ogóle odróżający wygląd - czegoś trzeba było więcej, by stać się źródłem niesamowitej opowieści? Nawet współczesny normalny człowiek, napotkawszy podobne indywidualium w czasie nocnej przechadzki, gotów byłby uwierzyć w istnienie wilkołaków czy wampirów. Cóż dopiero mówić o naszych średniowiecznych prozach, którzy wszędzie wyszły działania mocy piekielnych.

Nie tak dawno francuski tygodnik "Paris Match" opublikował zdjęcie zrobione przed stu chyba laty, przedstawiające pewnego rosyjskiego wieśniaka. Stał się on kiedyś sławny jako "człowiek-pies". Całe jego ciało, łącznie z twarzą, pokrywał długi gęsty zarost. Równie dobrze mógłby on uchodzić za wilkołaka. Profesor Dolphin, który jest z wykształcenia biochemikiem, prowadził badania nad hemoglobina i jest autorem licznych artykułów oraz książek na ten temat. Stwierdził on, między innymi, że porfirię trafia się mniej więcej u jednego człowieka na

dwieście lat tysięcy lat. Jej objawy nie zawsze muszą się zewnętrznie. Nawet w przypadkach ostrzejszego przebiegu choroby można zapobiec występowaniu najgorszych symptomów przez unikanie światła słonecznego i wstrzykiwanie brakujących protein.

Snując swe rozważania o narokudnich legendy, kanadyjski naukowiec bynajmniej nie porzestaje na wyjaśnieniu zewnętrznych podobieństw między ofiarami porfiri a "dzieci nocy", jak nazywano niekiedy wampiry i wilkołaki. Skoro w średniowieczu o zastryżkach nie mogło być mowy, to co ewentualnie mogłoby je zastąpić? Oczywiście picie dużych ilości krwi! Lecznictwa substancja w niej zawarta, przenikając przez sianki łożadka do krwiobiegu dawałaby ten sam skutek co zastryżki.

"W naszym przekonaniu - oznajmiał profesor Dolphin - pijące krwi wampiry były faktycznie ofiarami porfiri, próbującymi uniknąć objawów swej strasznej choroby. A ludowe opowieści, dotyczący ich nocnego trybu życia, zgadzają się, oczywiście, z ich uczuleniem na światło". Jak wiadomo wszystkim miłośnikom hrabiego Drakuli, wampirizem jest zaraził. Niewinne dziewczęci - ulubione przez wampiry dawczyne życiodajnej nocy - czasem same nabierają upodobania do ludzkiej krwi i snują się przez wieczność w poszukiwaniu kolejnych ofiar. Kanadyjski uczeni i na to znalazł tłumaczenie. W dawnych czasach ludzie mało podróżowali. Wyżnikiem tego były częste małżeństwa w ramach tej samej ograniczonej grupy ludzi. Tym

A można było powiedzieć wreszcie PRAWDE. Prawdę, dlaczego sport jest nadal tak popularny.

Coż jest tak, gdyż sport z natury rzeczy nie jest nie "przewidywalny" i "zabzeźplony" - w odróżnieniu od Cyruku braci Staniawskich nigdy nie wiadomo, kto wygra. Nie ma tu ukochanego przez Czerwonych "centralnego planowania".

Nie ma żadnej "urawniłowki" ani "sprawiedliwości społecznej". Byles lepszy o ułamek centymetra - miałeś 10 razy tyle, co ty. Ten drugi ma dwa razy tyle, co drugi, ten trzeci ma sześć pierwsza zstosła coś tam znacz - reszta nikt nie wycenił. Koniec.

Sport jest najwyższym stopniem elitary - ale nie zakorupał. Tu jest wolny rynek - nie liczą się (poza bywającym figurującym...) "układy" i znajomości - a jeśli ktoś się do nich odwołuje - to po cichu, bo jest właśnie "niesportowe".

Na boisku nie ma miejsca dla słabych i inwalidów - chyba, że (jak bodaj australijska fuzniczka, która wjechała na dziedziń w wózku) walczą bez żadnych for. On - to - to co innego. To darczy się najwyższym szacunkiem! Natomiast wszelkie "igrzyska niepełnosprawnych" są, zaprawdę, bardzo dla nich miłe i pożyteczne - ale nie wolno ich nazywać "sportem" - bo są właśnie z ducha całkowicie "niesportowe". Nie można bowiem robić zawodów na "największego lipiuta". Wykluczają to istota "karłowatości" - podobnie jak istota "niepełnosprawności" wyklucza walka o najwyższą sprawność.

I dlatego tak mocno popieram i popierać będę SPORT (co nie znaczy, że zwalczam inwalidów lub lipiutów). I dlatego Lewica tak usilnie, kosztem miliardów dolarów, stara się ten żywioł opnować, z prowadząc tam "polityczną poprawność". Wprząc sportu do Rządym Postępu Społecznego, gdzie zwycięzcą powinni gorsi, gdzie kobiety będą uzyskiwać wyniki równie mężczyzn, gdzie w finałach występować będą "politycznie słabsze" drużyny (np. afrykańskie), a lepsi będą skądś samokrytycy, że są lepszy, że osmieślają się wyróżnić ponad Masę.

Niedoczekanie!
Janusz KORWIN-MIKKE

samym pewnie dziedziczne choroby, do których zalicza się również porfirię, stawały się dość powszechne na niektórych terenach. Często ukryta, choroba ujawniać się mogła pod wpływem jakiegoś stresu. Takim stresem mógł być, na przykład, gwałtowny ubytek krwi, spowodowany przez trawienie ogniem - nomen omen - krewniaki. I nowy wampir gotów!

Docieklivość badaczy nie zna wazskę granic. Jak wiadomo, najsukuteczniejszym sposobem na odstraszenie wampira jest zawieszenie sobie na szyi wianuska pachnącego czosnku (w ostateczności umieszczenie go w pobliżu). Profesor Dolphin to potwierdza. Otóż czosnek zawiera podobno substancję, które zaostrażają objawy porfiri, stąd też zrozumiałe jest, że musiał on działać odstraszająco na dotkniętą tą chorobą wampiry.

Przynajmniej się jednak z rezultatu uczeni nie rozważają wszystkich możliwości. Na filmie przedstawiającym występkę pewnego wyjątkowego wrednego wilkołaka, którego akcja (filmu nie wilkołaka) toczyła się w amerykańskim stanie Luizjana, szczególnie skutecznym środkiem odstraszającym było palenie opadł z sił. Niestety, o tym sposobie profesor Dolphin zupełnie nie wspominał. Nie zabrał również głosu na temat skuteczności strzelania srebrnymi kulami czy też przebijania wampirzego serca osikowym kolkiem.

Niemniej trzeba przyznać, że jego wkład do wampirologii jest znaczny. Po całych wiekach skazalowania i usuwania poza nawias zdrowego społeczeństwa wampiry mogą wrócić między ludzi. Są przecież tylko ofiarami dziedzicznej choroby, a to się może zdarzyć nawet w najlepszych rodzinach, z królewskimi wyjątkami.

UCIEKINIERZY Z PEERELU

Jesienią 1987 roku usiłowali porwać pocziwego „Antka”, który nad polami PGR Zagaje rozsiadł nawozy. Zabrali z domu nóż kuchenny, szczyraki i nogę od stołu, by sterylizować obsługę i pilota, i polecieć do Szwecji. „Przegląd Tygodniowy” określił to jako tragicomiczne wydarzenie roku. Jak potoczyły się dalsze losy niedozwolonych uciekinierów?

Wyszaków. Zatrzymujemy się przy niewielkim pegeerowskim osiedlu Piętrowo, zaniedbany bliźniak.

- Nie wie pan, gdzie mieszka Anna M., ta która brała udział w porwaniu samolotu? - pytamy młodą mamę, z wózkami.
- Wyprowadziła się z mężem do Nowego Stawu. Już niedawno. Przyjeżdżają tu czasem w odwiedziny. Ale tu - wskazuje dom, przed którym stoi mieszkał Dąbrowski z bratem... Na pierwszym piętrze.

Mirosław Dąbrowski - w opinii sądu - był móżdgiem całej ucieczki. Pan Mirosław przesiadywał akurat u sąsiadki. Niski, nie ogolony, w podkoszulku, bosi, chętnie przysiadł na rozmowę. Przed procesem odwiedziła go w więzieniu dziennikarka, ale potem nastąpiła cisza. Pies z kulawą nogą się nim nie interesował. - Mówiłem, dlaczego chciałem uciec, ale tego nikt nie wydukał. Po wyjściu z klatki znajomi pokazali mi artykuł, że lubię się ubawić, rzucając młodymi kotami o asfalt...

- Dopieklam mi komuna - wspomina. - Nie widziałem tutaj dla siebie szans. Pracy nie miałem żadnej. Z desperacji powstał plan.

Kłopoty zaczęły się, gdy pewnego wieczora poszedł zorganizować worek śrutu dla swirów, które trzymał macocha. Wówczas to wielu pracowników pegeeru trzymało inwentarz, ale nie uprawiało ziemi...

Część pasz kupowano, a resztę, powiedzmy, jakoś organizowano. A jego złapano, gdy wracał z workiem.

- Dostałem za to rok więzienia, choć nie więcej nie miałem na sumieniu - zaklina się teraz. Za kratkami dał się gustownie wytatuować. Kropki zdobyły nawet kaci oczu.

- To było moje nieszczeście. Gdzie tylko potem zobaczyli „gitowca”, to nie chcieli przyjąć do roboty. Kuratorka sądowa także nie mogła mi pomóc. Nie mogłem zacząć normalnego życia. Gdy tylko obrabiono w okolicy jakiś sklep, albo coś zginęło, przyjeżdżała po mnie gmina. Dyskryminowali mnie jak cholera.

Znow trafiałem do pudła w Braniewie. Powód - uchył się od pracy, prowadził pasożytniczy tryb życia.

- Tam poznałem chłopaka z Gdańska. Usiłował porwać samolot pasażerski i polecieć do Niemiec. Ale go zrobili w jajo. Pilot zmienił kurs, była już noc, a natolniskuwidacbyloniemieckinapis. Wyglądowali, wpadła milicja. Znaleził się w Warszawie, dał zmyki wystawiono ten niemiecki napis. Takim to tamtem facet w celi opowiadał. Wypytawałem go o szczegóły.

Wyszedłem na wolność i rozmyślałem o ucieczce.

To był październik. Wziąłem pół litra i poszedłem do sąsiadów, Anny i Eugeniusza M., mieszkających naprzeciwko. Jego żona była w ciąży, szósty miesiąc. On pracował w pegeerze, wcześniej zwolniono go z milicji. Lubił pracę w zakładowym klubie, z dziećmi, wesoly chłopak, ale kazano mu pójść do krów. Wiegdy przyszedłem do niego i powiedziałem, że dość mam koniny i pryskam stad, powiedział mi, że chce też. Był w wojsku w ochronie lotniska, znał się trochę. Wziął mapę i wyruszył linie prosto do Szwecji.

Rano poszliśmy na ładowisko. W piątek. Dołączył mój młodszy brat i brat żony Eugeniusza. Wziąłem duży nóż kuchenny, brat nogę od stołu, żeby postrząsnąć stróża, Eugeniusz szczyraki. Dotarliśmy do budy, gdzie siedzieli mechanik i stróż. Zabajerowałem, że chcę załatwić trochę paliwa...

Steryoryzowaliśmy ich. Przytknęliśmy nóż do gardła mechanika Eugeniusz mocował się z opornym stróżem. Ale dostał dwa razy po nogach nogą od stołu i zbasował, związaliśmy go - Będziemy lecieli do Szwecji - krzyczaliśmy.

Czekaliśmy na przyjazd pilota. Gdy znalazł się w budzie, zaskoczyliśmy go. Powiedział, że samolot trzeba przygotować do lotu, nie ma w nim akumulatorów. Wyszła z nim cała czwórka. Co się działo dalej, wiem tylko z opowiadań. Oni zanosili akumulatory do samolotu, weszli do środka, a wtedy pilot uciekł. Akurat ktoś przejeżdżał drogą.

Nie widziałem co się dzieje, wyszedłem z budy. Wtedy mechanik wyskoczył jak w filmie przez oszklone okno na zewnątrz. Dostał potem nawet jakiś medal.

Zatrzymaliśmy w okolicy sklepu. Zdążyłem wypić tylko kilka tyków zabranego z polki denaturatu. Wódki nie było... To miało być na niezuczenie, bałem się bicia.

Rozprawa odbyła się przed branieńskim sądem. Dostał dwa lata i osiem miesięcy, Eugeniusz dwa lata, jego żona rok, ale w zawieszaniu. Dwa bracia się upiekło.

- Jako recydywista odsiedziałem dwa lata w Sztumie. Gdy wyszedłem, nie miałem nic. Wyrzuceno mi z mieszkania, poginęły zabezpieczenia ponoć meble. Nie miałem możliwości, by upomnieć się o odszkodowanie. Z bratem dostaliśmy lokum po M. Zniszczone, bez sztyb nawet. Dobrzy ludzie dali mi kanapę. Mam trochę ciuchów i to wszystko.

Zaprasza do swojego mieszkania. Brud, skrajnie ubóstwo.

Jak teraz żyje? Popracował trochę na interwencji, potem socjal, jakś zapomoga. Teraz nie dostaje nic. - Pójdę do gospodarza, w polu pomogę. Za jedzenie i parę groszy. Tak żyje. Lubie sobie wypić, nie poma...

A Szwecja? Macha tylko ręką.

Anna i Eugeniusz M. wyprowadzili się z Wyszaków. Ułożyli sobie życie. Nawet nie najgorzej. Rodzina pomogła stanąć na nogi. Przyjeżdżają tu w odwiedziny samochodem, ostatnio byli w sobotę.

- Nie do mnie - mówi Mirosław Dąbrowski - mają tu swoich bliskich znajomych. Ale oswem, czasem zamieniają parę słów.

Wyjeżdżam z przygranicznej wsi, gdzie bieda hula, odkąd zlikwidowano pegeery. - Tu nie oplaca się chować świni - mówią ludzie.

- I tak zaraz ukradną... To mówi wiele o panujących tu nastrojach.

Janusz Ryszkowski

cd. ze str. 1

Taka darmowa reklama regionu Gazety powinny być dumne, że się ktoś zainteresuje, przyjeździe, kupi te dwa bochenki chleba więcej, będzie w sklepach większy obrót. Aw Osiek jest nie zepsuta natura i tak dużo jagód po drodze, aż śliśko.

JAK SIĘ KOMUŚ NIE PODOBA CEJROWSKI WOJCIECH...

Czy komuś podoba się reklama Pollena Rex albo ci kretyni, którzy smarują kromkę z obu stron. Przecież ona się im wysygnie. Reklama może być kretyńska. Jak się komuś nie podoba

jej i niech zrobi przed kamerą. Nie założyła. Na pytanie - "mój pierwszy raz" powiedziała - "było wspaniale". Powinienem krzyknąć dwa, wypracowanie krótsze od tytułu. Powinienem powiedzieć, to był pani ostatni raz. Taka niedoróbka.

Była też niedoróbka w programie o wycofaniu 20 książek ministra Wiatra. Po przemiale wyszły z tego rolki papieru toaletowego z napisem Wiatr, Pastusiak. Jak czyjś dorobek warty jest rolkę papieru, to jaki on jest profesor? To obraza dla innych. Powinien być Wiatr - profesor toaletowy. Nie podoba się też, że mówię "Prezydent Nie Wszystkich Polaków z Małżonką Polisą Kwas".

warszawskim radiu Kolor Nadaje co chce i mam wyższą formę. Zrobłem konkurs na najbrzydziej typy. Wygrał Oleksy - za wygląd i Labuda, bo nosi krótkie kiecki, aż wstyd. Potem się mnie czeptał mój dyrektor. To mu tłumaczył Prezydent - SLD Sejm - SLD, wszędzie rządzą SLD to i mnie chyba SLD popiera. Jak dyrektor przekazał to Labudzie, zadzwoniła do prezenta.

SOBOTA W RADIO PRZED II TURĄ WYBORÓW

Sluchacz interesował się polityką, a konkurencja mówiła, że nie można agitować i puszczać Santora. Narodzyszy, a konkurencja gupia. Wymyśliłem, że jak nie

frajda. Cieszę się, że mogę prowadzić program kontestujący władzę. Pamiętajam czasami pały za opornik czy znaczek "Solidarności" w kłapie.

SZLABANY W WC

Nie ma, czasem coś wytną, wydrapią np. program o 50. rocznicy Powstania w Getcie.

KUBEK

Żeby starsza babcia jak robi na drutach nie przysnęła. Tzanasę kubkiem, a babcia - "O! Wójt w telewizji". Jest wioska, która chce, żeby ksiądz "z tacy" kupił wideo, żeby sobie mogli WC Kwadrans w niedzielę pogładzić.

OSIEK

Chciałbym, żeby to była impreza cykliczna jak mragowski Piknik Country. Nie wiem, czy przyjedzie 100 osób, czy 100 tysięcy i czy wdepczą Osiek w ziemię i będzie trochę większe Kałębie (jeziro obok Osieka - przyp. red.). Chcę, żeby społeczność zarobiła na tym co jest: na lesie, wodzie, powietrzu i żeby wójt jeździł gminnym mercedesem. Promuje ziemię kociewską, ko mi to odpowiada, bo czuję miłość do tego kawałka świata.

A GDYBY KOCIEWIE PROMOWAŁ PAN KWAŚNIEWSKI?

To by mi nie odpowiadało. Niech on mi się tu nie wypycha. Kłję z prezydenta? Ja nie kłję z urzędu, lecz sądzę człowieka - Aleksandra Towarzysza Kwaśniewskiego. Jeżeli on kłję ze mnie i swego urzędu, to ja z niego. Jemu też pewnych rzeczy nie wypada.

SZUM CIEMNOGRODZKI

Zrobiłem mapę Ciemnogrodu w całej Polsce. Jest dużo szumu wokół nazwy. Ciemnogrod tożjawisko społeczne. Wyborcza napisała: "Szanowanie ojca i matki, opłatek w Wigilię i niepracowanie w niedzielę". Ja jestem z tego dumny.

WC

W "RADIU GŁOS"

Siedzę, rozmawiam. Na koniec ksiądz, doktor nauk, powiedział przypowieść satyryczną o zuczku gnojnym. Zadezykował ją czytelnikom NIE: "Zuczek gnojny wychodzi na piękną kociewską łąkę. Idzie i nie patrzy na piękne widoki, kwiaty, zwierzątka. Wreszcie spotyka KRO-WIAKA. Wchodzi w niego i się tapla."

Nie byłem przekonany o tej przypowieści. Następnego dnia stoję przy kiosku Ruchu. Fačet przede mną kupuje zapakci. "Głos" i "NIE". A z kiosku głos: "Ty zuczek gnojny". Uciek!

JEDEN CEJROWSKI WIOSNY NIE CZYNI

Obiecuję, że wyprodukuję jeszcze kilku i wszyscy będą zintegrowani z Ciemnogrodem. Jeżeli przetrawim kolejnego prezesa telewizji, to będzie w niej więcej satyryków. Satyra powinna być nie tylko śmieśnina, musi być gorzka i miłga. To musi współistnieć w równych proporcjach.

● Po występie (ciemnogrodzki?) wójt zaprosił Naczelnego Kowboja RP na „kapustę na krótko”. Przy okazji wyszło, że kowboj Cejrowski jest lepszy na scenie, niż na koniu i w siodle.

Tendencynie spisał i taków fotografował
Janusz ROKICINSKI

Za wypowiedzi w W. Cejrowskiego redakcja nie bierze odpowiedzialności

120 minut z WC Kwadranssem

Cejrowski, to nie powód, żeby ładować rękę głęboko do nosnika. Proszę Cejrowskiego krytykować prywatnie. Ale patriotka Cejrowski robi Ciemnogrod dla Osieka. Nazwa się nie podoba? To niech ją da CZAR-NEJ WODY i krytykują nazwę. Bo czarna, i woda.

WC KWADRANS W TELEWIZJI

Nie zdjęli go z anteny. Trwa, ale umowy na piśmie nie mam. Jak dadzą na piśmie - przybiję gwóźdźmiem, na oczach widzów. Krytykuję mnie, że robię wbrew etyce dziennikarskiej, bo telewizja grzeźna, a ja KWAS-NAK jestem. Jak taka dworska, co się kłania Prezydentowi Nie Wszystkich Polaków to potrzebny jej Stańczyk. A ja robię to samo co Mann i Fedorowicz. On też pod stołem nogi podkłada.

Pamiętajcie mi, że cham Cejrowski siedział za szybą i rękę w rękawiczkę podał Kotskiemu. Przekroczyłem granicę chamstwa. W amerykańskiej telewizji nieważne są manery w studio, liczą się też widzowie. To, że przerywam rozmowę, to złe manery? Ja robię dobry program dla 5 milionów widzów.

SPOTKANIE Z OLEKSYM

Jakbym go spotkał to bym spytał, po co chodził na polowania z ruskim szpiegiem i po co stał jak nie strzelali. Szpieg zawsze coś wyspyguje.

NIEDORÓBKII W WC

Ta nauczycielka z bananem na lekcji i prezenatwywa. Elegancko i smacznie? Pytam dyrektorkę, mówię, że to niemiłuczne. Nic do baby nie trafiało, brnęła w zaparte, to ja

RELIGIJNE ZA MORDE

Uważają mnie za czarną, komunistyczną sotnię. Zastanawiałem się, czy mi w WC wolno tak wziąć za mordę i potrząsnąć. Znajomy ksiądz kazal mi oddać maturę z religii, bo jak mogę pytać o święty gwino. Powiedział też, że to w WC wolno - jeśli ma się jakiś cel. Czasem trzeba kogos wzić za kłapy i potrząsnąć.

PIERWORODEK

Napisałem pierwszą książkę pt. "Kółtu się jeży" i teraz czuję się jak kobieta, która urodziła pierwsze dziecko. Moją książkę kupiła biblioteka seminarium duchownego. Z ciekawości zapytałem, pod co ja skatalogowali. Jak to - pod kazania - odpowiedzili.

ŻELANJA

Przed świętami zadzwonili do mnie z Super Ekspresu z prośbą o życzenia świąteczne. Porobili 40 takich przeciwstawnych par, w tym ja i Cimoszewicz, ksiądz i Labuda. Spiałem się, napisałem, szukam w gazecie - nie ma. Dzwonię po świętach do SE, fačet się kaja, mówi że zapomniałem mnie zawiadomić, że z tych 80 osób co mieli, zyczył tylko Cejrowski. Tylko on do wroga rękę wyciągnął. Treść zyczeń? "Panie W. Cimoszewicz. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia nie składam Panu zyczeń, bo Pan nie świętuje. A z okazji Szczęśliwego Nowego Goda składam Panu Zyczenia Szczęśliwego, długiego wyroku na wiele lat. PS Panie Włodzimierz Cimoszewicz - pan też jestes WC".

O RADIU KOLOR

Wykupilem 4 godziny w

można sondaży to można wróżbę. Ustawa nie zabrania. Dzwonię do Pelegrini i proszę o wróżbę, nie z kart Tarota, tylko z kart Wyborczej lub Trybuny. Wróżka mówi - Wychodzi z kart, że wygra gorszy. Poszło w eter... Siedzę i myślę dalej. Wymyśliłem antyagitację. Mówię do mikrofonu - Wyglądam przez okno, a tu z plakatu patrzy zrobiony na Gierka Kwaśniewski. Ma napisane: "Wybierzmy przyszłość". Pytam ludzi, czemu on na plakacie okragły, a w telewizji chudy i rudny. Może ich jest dwóch. Sluchacz dzwoni i mówi: "U mnie na plakacie pisze - wypiermy przyszłość". Kolejny sluchacz mówi, że na jego plakacie pisze wybierzmy przyszłość i jest cała lista przyszłościowych nazwisk: Jaruzelski, Kiszczak. W końcu dzwoni starsza pani: "Panie Wojtku, niech pan przestanie atakować Kwaśniewskiego. Nie mogę tego słuchać. Na moim osiedlu wisi portret Kwaśniewskiego i nic mu nie domalowa! To ja już nie mogłam wytrzymać, wyszłam i choć wysikałam pudła pod plakatem.

KONFERENCJE URBANA

To był taki seans nienawiści w obie strony. Ojciec i mama używali słów... W te pół godziny można było wszystko. Raz przyjechał do nas, do domu, Amerykanin i pyta: "Wy tu macie taką telewizję, że ona styszy?"

Mówi chłop do obrazu. Państwo też mogą porozmawiać z obrazem.

SENS WC KWADRANSU

Ten program to dla mnie

OJEJ, DOTKNAŁEM PREZYDENTA

Tytułem przypomnienia. W czerwcu Krzysztof Janik zaprosił nas na "Spotkanie Prezydenta z dziennikarzami mediów lokalnych". Spotkanie odbyło się 11 lipca w Pałacu Prezydenckim w Warszawie.

W części pierwszej obiecałem, że napiszę o tym, co pan Prezydent mówił na temat problemów polsko-żydowskich i konkordatu, i że będzie o piwnych gustach, religijnym kanceliście i zadaniach władzy

ŻYDZI SA, USTĘPSTW NIE MA

- Uczyniliśmy wiele, aby wyjaśnić zaszłości - mówił prezydent - choćby pogrom kielecki. Jest w Sejmie ustawa o zwrocie majątku komunalnego. Powinna zamknąć istotny etap w porządkowaniu tych wrażliwych stosunków. Ustępstw nie ma. Nie wyobrażam sobie, aby w Polsce mogła nastąpić zasadnicza akcja zwrotu majątku prywatnego. Komunikówek. Jesteśmy w Europie szczególnie krajem, najbardziej przesyłanym jeśli chodzi o granice po II wojnie światowej. Każda reperywytacja wzbudzi dużo napięć i trudności.

Prezydent mówił, że jego mama miała dom w Wilnie. On urodził się na ziemiach zachodnich, w domu, który był kiedyś zapewne zbudowany przez Niemca. Żydzi mówią o swoich domach, które zostały w Rzeszowie, Kielcach, Skarżysku, Płońsku, Mławie.

Środowiska żydowskie rozumieją, że dzisiaj dużo istotniejsze jest odzyskanie miejsc stanowiących ich własność historyczną, kulturową. Takich jak cmentarze, miejsca kultu.

Według niektórych gazet w oczach hierarchii kościelnej prezydent jest przegrany jeśli chodzi o sprawę konkordatu. Piszą, że jego postawa wynika z gry politycznej (zyskanie zwolenników). Kwaśniewskiego pytano czy rozbieżność poglądów między nim a SLD jest istotna, i czy odchodzi od swego zaplecza politycznego.

NIE MA, MOŻE BĘDZIE

- Nie ma co spekulować - odpowiedział prezydent. - Za moją namową rządy Oleksego i Cimoszewicza prowadziły rozmowy z Watykanem dla wyjaśnienia wątpliwości. Cierpliwą pracą MSZ da efekty.

Poprzedni prezydent mówił: "Robię i działam pod napięciem, jak każdy elektryk".

NIE DZIAŁA POD NAPIĘCIEM

- Bardzo aktywnie działam w polityce, zgodnie ze swoimi konstytucyjnymi obowiązkami. Moim zadaniem jest koordynowanie polityki zagranicznej - to czynię, zwierzchnictwo nad siłami zbrojnymi - to wykonuję, czuwanie nad bezpieczeństwem wewnętrznym państwa - co robię oraz współdziałanie z rządem i parlamentem. Tu żadnych napięć nie ma. Jeśli piszę list do rządu w sprawach budżetowych, to po to, żeby dyskutować o najlepszym wyglądzie budżetu z punktu widzenia celów, które sobie postawiłem. Polska czasami sama sobie nie postawia. Proponuję myśleć o Polsce jak o szansie do wykorzystania, a nie zagrożeniu, nieszczęściu czy czymś podobnym. Jeżeli nawet ktoś bardzo nie lubi obecnych władz politycznych, to musi docenić fakt, że Polska się rozwija. Rządy i prezydenci będą się zmieniać, a Polska powinna się rozwijać.

SIĘ NIE PCHAŁEM

Do rzecznika pana prezydenta nie było kolejek. to go spytałem tak:

Mój naczelny, w "Dzienniku Pomorskim", wychodzącym w kilku województwach, napisał - że on się dorobił za swoje, nikt mu nic nie dał, długów nie narobił, a Żydów nie będzie przepraszał, bo nie ma za co, a zresztą to on ich osobiście nie zna. I jeszcze napisał, że on sobie nie życzy, by Prezydent mówił coś, co jest jego, a nie nasze. Ja też nie będę przepraszał.

Pan rzecznik odpowiedział: "Premier Cimoszewicz w Kielcach mówił jako premier polskiego rządu, wybrany przez naród. Myślę że nie stosując zasady odpowiedzialności zbiorowej, dla samej istoty pojedynania ważne jest powiedzenie słowa - przepraszam. Nieważne kto konkretnie. Na to trzeba się zdobyć i powinniśmy."

A czemu Eli Wiesiel na nas krzyczy i CZEPIA SIĘ KRZYŻY?

- Proszę go zrozumieć. Jemu w Oświęcimiu wymordowano całą rodzinę. Prezydent uważa, że powinniśmy chronić wszystkie symbole, które mają znaczenie dla nas Polaków i społeczności mieszkających w Polsce. Ja rozumiem emocje pana Eli Wiesela.

Później stałem w dłuższej kolejce do pani Danuty Waniek. Stało się tam przyjemnie, bo już rozmieli piwo. Dobrze, zimne i E8.

Pani Danuta na wstępie. Jeśli dzieje się coś interesującego w kancelarii, a ta dzisiejsza konferencja czymś takim jest, to MUSIMY BYĆ

przy Prezydencie. Poza tym mam okazję być i rozmawiać tu z państwem.

O konkordacie pani minister powiedziała, że to jest umowa międzynarodowa, w której świadczenia i obowiązki ma państwo polskie. A z drugiej strony, państwo watykańskie nie ma żadnych zobowiązań.

- Ja stoję po stronie państwa polskiego. Na konkordat patrzę jak na umowę międzynarodową. Na razie jest tam za dużo zastrzeżeń i wątpliwości. Dlatego jestem ostrożna. U nas na Konkordat patrzy się przez pryzmat papieża.

Jeszcze o stosunkach polsko - żydowskich

NIETOLERANCJA I NIECHCIANA RĘKA PANI MINISTER

- Takie ataki (Wiesel) mają znaną uprzedzeń narodowościowych czy politycznych, braku tolerancji, niezależnie od tego, z której strony i zawsze są niebezpieczne dla demokratycznego społeczeństwa.

Minister Waniek mówiła, że ostatnio próbowała podać rabinowi rękę. Ten nie chciał, mimo że kilka razy wyciągała. Nie znała żydowskich zwyczajów. Kobieta ręka nie jest koszerne.

Ale ta ręka trzymała szklanicę zimnego EB. Jak powiedziała pani minister, EB jej smakuje.

Gdy Damazy Kwiatkowski z PAP robił zebrałym rodzinne zdjęcie, mogłem dotknąć Prezydenta. Ze wzruszenia wyjąkałem:

- Jak się panu mieszka w Pałacu?

Od powie dział, że dobrze, nie narzeka, ma ładny ogród. Na koniec prezydent zapowiedział, że spotkamy się po wakacjach. Wtedy być może dotknę go lirzecki raz.

Janusz ROKIĆSKI

Sugestia, to jedna z najstarszych metod wywierania wpływu na psychofizyczny stan człowieka. Nie tylko psychoterapeutom jest znany związek między przeżywaniem bólu a sugestii. Każdemu z nas mogło się zdarzyć, że ból zęba ustał już w poradni stomatologa lub też sam kontakt z lekarzem złagodził chorobowe objawy.

Zapewne też niejedną z obecnych czy dawnych uczniów, czy studentów mógłby dać przykłady zdanych egzaminów poprzez sprytne zasugerowanie nauczycielowi rzekomej wiedzy.

Sztuka sugestii doczekała się szczegółowych badań i poufnych opracowań na potrzeby światowych koncernów handlowych, prześcigających się w szukaniu nowoczesnych sposobów zdobywania klientów. Specjaliści tej branży zarabiają krocie, a o ich uczniach zabiegają już także niektóre polskie firmy promocyjne

Póki co jednak studenci marketingu na Uniwersytecie Gdańskim zdobywają tylko podstawy nauki o sugestii. Od dawna już bowiem wiadomo, np. że wykorzystanie ukrytej sugestii może przynieść dobre rezultaty w leczeniu chorób lub przynajmniej zmniejszyć ich cierpienie. W praktyce polegało na stosowaniu tzw. placebo, czyli pastylek wypełnionych obojętną masą, bez żadnych wartości leczniczych. Chory borać je jest przekonany, iż

zazwyczaj dobry i skuteczny lek, który wkrótce przywróci mu zdrowie.

Teoretycznie rzecz biorąc lek bez wartości nie powinien poprawić stanu zdrowia, a jednak poprawia. I to niekiedy znaczenie. W jednym z amerykańskich szpitali pacjenci uskarżający się na nerwicowe dolegliwości żołądkowe zostali rozdzieleni na dwie grupy. Jednym oświadczone, że zaczynają brać nowy, święty lek, dzięki któremu w krótkim czasie wrócą do

zdrowia. Drugą grupę poinformowano, iż nowy specyfik nie jest dostatecznie przetestowany i trudno orzec o jego skuteczności. Po pewnym czasie okazało się, że u 70 proc. pacjentów z I grupy dolegliwości zmniejszyły się, podczas gdy w II grupie tylko 25 proc. odczuwało pewną poprawę. W rzeczywistości zaś wszystkim pacjentom podano identyczne pigułki zawierające jedynie substancję ocałkowicie obojętną. Nazwa placebo pochodzi z

łacińskiego placebo i oznacza "spodobać się". Jeszcze na początku XIX w. pisało, iż jest to lek, "który się przyjmuje ponieważ się podoba, a nie - ponieważ pomaga". Przez wiele lat trwały dyskusje nad medyczną wartością "pustynnej tabletki". Z jednej strony placebo stanowi formę

zawijania tabletek. Zarzut manipulacji pacjentem, jaki czasem można usłyszeć w odniesieniu do placebo, traci na sile, gdy okazuje się, że ta metoda jest skutecznym środkiem w leczeniu np. lekomanii (ochrona przed nadmiernym zażywaniem leków), a także zaburzeń snu. W

każdej chorobie składnik organiczny kojarzy się z psychicznym. Między psychiką a ciałem istnieje bowiem ścisła, nie do końca jeszcze poznana więź. Naturalna pigułka może być więc skutecznym bodźcem, który zapoczątkuje proces mobilizacji sił obronnych orga-

SIŁA SUGESTII

niem. W tym też kontekście skuteczną metodą terapii decyduje z jednej strony postawa i wiara pacjenta (wiadomo, wiara czyni cuda), z drugiej zaś postawa lekarza. Wynika z tego wniosek, iż zyciwy, budzący zaufanie lekarz może okazać się najlepszym placebo dla cierpiącego.

O tym, czy placebo okaże się skuteczną metodą terapii decyduje z jednej strony postawa i wiara pacjenta (wiadomo, wiara czyni cuda), z drugiej zaś postawa lekarza. Wynika z tego wniosek, iż zyciwy, budzący zaufanie lekarz może okazać się najlepszym placebo dla cierpiącego.

(en)

Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI • BUDUJ Z NAMI

SKUP ZŁOMU

- STALOWEGO (BLACHY, KAROSERIE, ZŁOM GRUBY)
- ŻELIWNIEGO (W KAŻDEJ POSTACI)
- USŁUGI CIĘCIA W TERENIE

Możliwość odbioru złomu własnym transportem

PIROSTAL TCZEW, ul. Czatkowska 1
(przy stoczni)
☎ (069) 31-28-49

czynne: pon.-piątek 7.00 - 15.00
soboty: 7.00 - 13.00

11216/A

30 LAT OBECNOŚCI NA RYNKU PRODUCENTÓW
MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
DBASZ O ZDROWIE SWOICH BLISKICH
KUPUJĄC
**EKOLOGICZNY
BETON KOMÓRKOWY**

OFERUJEMY RÓWNIEŻ
CIEPŁOCHRONNĄ ZAPRAWĘ MURARSKĄ

TERMOR

centrala 058 - 78 32 41 do 43 PPU „PREFABET” REDA
dział handlowy 058 - 78 31 15 84-240 REDA
marketing 058 - 78 32 41 wew. 32 ul. Gniewowska 5
fax 058 - 78 31 01 NIP 588-000-78-46

SAKOR

POLECA

- GLAZURE, TERAKOTE
- TAPEZY KRAJOWE I IMPORT
- FARBY, LAKIERY, IMPREGNATY, PĘDZLE
- ARMATURE SANITARNA, WODOCIĄGOWA I GRZEWCZA
- KOMPAKTY, MISKI USTĘPOWE, UMYWALKI
- BATERIE
- RURY I KSZTAŁTKI MIEDZIANE I PLASTIKOWE
- WANNY BLASZANE I AKRYLOWE
- ZLEWOZMYWAKI EMALIOWANE I NIERDZEWNE „FRANKE”
- KUCHNIE „AMICA”
- LUSTRA, SZAFKI I KOMPL. ŁAZIENKOWE
- ZAMKI I NARZĘDZIA
- OTULINY NA RURY
- DRZWI ANTYWŁAMANIOWE IZRAELSKIE
- DRZWI DREWNIANE, HARMONIKOWE

HURT, DETAL RATY !!

ADRES: TCZEW, ul. Żwirki (obok Manhattanu)
tel. 31-05-64; tel./fax 31-62-37
czynne: pon.-piątek 8.00-17.00
soboty 9.00-13.00

ZAPRASZAMY !

IEDZIANE

PRZEWANIA

I GAZOWYCH ZBIORNIKI NA PALIWO
JE CO I WODNE

KONAWSTWO

Granulacje
pyłno i włoskie

PPHU PROBE S.C.

Tczew, ul. 30 Stycznia 29
tel./fax (069) 31-67-15

poleca usługi w zakresie:

- LAKIEROWANIE PROSZKOWE
- stali i aluminium długości do 4m
- PIASKOWANIE - ścierniwe

KRÓTKIE TERMINY

110204/06

ERIE PCV oraz prod. USA

U nas
kupisz
TANIO!

OWA, PANELE PODŁOGOWE oraz wiele innych
(lite drewno) artykułów metalowych,
KOWE anitarnych, drzewnych,
malarskich
\ (ceny fabryczne) **Zapraszamy !**

PPHU DOMEX

PRODUCENT OKIEN PCV

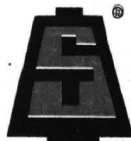
- system PANORAMA
- system niemiecki KBE

poleca: - ROLETY ZEWNĘTRZNE
- BOAZERIE PLASTIKOWA

NA ELEWACJE ZEWNĘTRZNE SIDING

ceny już od 17,86 zł/m² + VAT
MALBORK (Piaski), ul. Daleka 117 (były WZGS),
tel. (055) 72-12-13

WO HANDLOWE

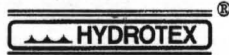
IA
30 8
x (058) 23-05-42

OFERUJE:

GEOWŁÓKNINY PRZESZYWANE 7/14 160 g/m² - poliester
220 g/m² - poliester
+ polipropylen
220 g/m² - poliester

GEOWŁÓKNINĘ PRZESZYWANĄ 7/14 310 g/m²
poliester
+ polipropylen

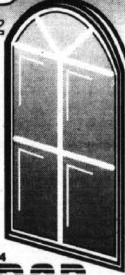
GEOWŁÓKNINĘ DROGOWĄ K-1 500g/m²

**OFEROWANE WŁÓKNINY SĄ WYSOKIEJ JAKOŚCI,
PRZEZNACZONE DO STOSOWANIA W BUDOWNICTWIE
DROGOWYM, MOSTOWYM, WODNYM,
MELIORACYJNYM I KOLEJOWYM.**

OKNA I DRZWI PCV I ALU

PRODUKCJA - MONTAŻ

SUPER
Raty !

- ŻALUZJE WSZYSTKICH TYPÓW
- MARKIZY, ROLETY, PŁISY
- REKLAMY WSZYSTKICH TYPÓW
- ROLETY ANTYWŁAMANIOWE

83-110 Tczew, ul. Wojska Polskiego 17, tel. 312-534
94-230 Białystok, ul. Młyńska 8, ul. Sobieskiego 14
tel. 710-037, 711-846, tel./fax 712-282
81-450 Sopot, ul. 3 Maja 56, tel. 50-29-68

BUDUJ

Z NAMI

Dział Marketingu
i Reklamy
Gdańsk,
Targ Drzewny 3/7
tel./fax (058) 31- 46-22
tel. (058) 31- 48- 65

projekcyjne z myślą o lokalach mieszkalnych i użytkowych, wykonane z miedzi i aluminium, zasilane z boku lub z dołu, wyposażone w nawierzchnię powietrzną, produkowane w 160 kolorach, 78 wielkościach (dl. 41-191 cm, wys. 20-80 cm), zainstalowane przez autoryzowanego instalatora, posiadają 10 letnią gwarancję.

Do 31.08.96 ceny promocyjne na elementy instalacji c.o. (rury, otuliny, zawory termostaticzne DANFOSS IHERZ, kotły, sterowniki itp.)

Konwektorowe grzejniki centralnego ogrzewania

colvector

Filia handlowa
GDYNIA, ul. Inżynierska 111
tel. 058 24 81 44, fax 57 85 52

Dystrybutorzy:
GRZYŻNA KLUK, Bytów, tel. 94 84
GRALANTA, Gdańsk, tel. 91 61 12
R. SIMONETI, Gdańsk, tel. 41 01 23
SKWIERCZ-INSTAL, Polchowo, tel. 72 23 83
ECO-COMPLEX, Reda, tel. 78 31 73
ECO-LUX, Słupsk, tel. 43 30 97
GAZ-KOMFORT, Słupsk, tel. 44 41 44
ZIBOR F.R., Toruń, tel. 54 83 04
INSTALCO, Władysławowo, tel. 74 09 15

nowoczesne, bezpieczne, eleganckie

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

BALTIC - STAL Sp. z o.o.
Gdańsk, ul. Przeloczna 66
tel./fax 37-37-67
**skupuje
ŻŁOM STALOWY**

- SZYNY UŻYWANE
- złom stalowy W-1, W-2 oraz NIEWSAD
- Jednostki pływające do złomowania
- atrakcyjne ceny

PLATNOŚĆ NATYCHMIASTOWA
Możliwość odbioru własnym transportem
SPRZEDAMY KOSTKI BALASTOWE ŻELIWNE
dwudziesto i pięćdziesięciokilogramowe

Zarząd Miasta Malborka
ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie projektu technicznego wielobranżowego bulwaru na zachodnią panoramę Zamku - jako części obszaru rowerowego z wyposażeniem w oświetlenie parkowe, małą architekturę, zieleni izolacyjną i ozdobną. W ofercie należy podać cenę opracowania, stosowaną do zakresu projektu oraz termin wykonania, uwzględniając konieczność rozpoczęcia prac realizacyjnych z dniem 1 września 1996 r. Oferty prosimy składać w zamkniętych kopertach z napisem: "Przetarg nieograniczony na opracowanie PT bulwaru" w terminie 7 dni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia w sekretariacie Urzędu Miasta Malborka, pl. Słowiański 5, pokój 117. Otwarcie ofert nastąpi w siedzibie zamawiającego w dniu 12 sierpnia 1996 r. o godz. 11.00. Szczegółowych informacji udzieli Wydział Planowania Przestrzennego, Architektury i Budownictwa tut. Urzędu, pokój 205, tel. (055) 72-29-70, 72-29-77 wew. 132.

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM mieszkanie 37 m² w Skarszewach, tel. (058) 86-34-66. 212459

SPRZEDAM dom jednorodzinny w Starogardzie Gd ul. Rzeczna 32, Roman Spirewski 212466

SPRZEDAM garaż na osiedlu Kopernika w Starogardzie Lubichowo, tel. (069) (85) 330 212471

SPRZEDAM działkę mieszkalno - usługową o pow. 271 m² z uzbrojeniem, plus plan budowy. Starogard, tel. (069) 286-99. 212476

JEZIORKO z ziemią sprzedam. Starogard, tel. (069) 232-89. 16210086

ZAMIENIĘ dom, budynek gospodarcze, garaż, 1,5 ha przy szosie (nadające się na działalność gospodarczą) na 2-pokojowe mieszkanie w bloku w Starogardzie względnie sprzedam. Wiadomość - Kottowska, Wolentla 1 k/Skórcza. 212409

"CONTRAKUS" Pośrednictwo w obrocie Nieruchomościami. Starogard, ul. Gimnazjalna 1/1 3, tel. (069) 232-89. 16210086

DZIAŁKA budowlaną w Koszówkach sprzedam. Starogard, tel. (069) 233-61. 16210087

SPRZEDAM mieszkanie M-3 w Starogardzie Gd Starogard, tel. (069) 289-86. 212514

SPRZEDAM działkę ziemie-słoniczo-budowlaną przy szosie do Kregu Starogard, tel. (069) 245-88, po 16.00. 212520

ZAMIENIĘ mieszkanie 1-pokojowe 34 m² na większe z dopłatą. Starogard, tel. 090524084. 212531

SPRZEDAM stodołę drewnianą do rozbiórki. Wiadomość: Sucumin 6, gm. Starogard. 212396

SPRZEDAM 8 ha ziemi w Koliczcu, k/ Starogardu. Kanka Piotr, Starogard, Hermanowo 46. 212372

SPRZEDAM barygastronomiczny (przenośny) z wyposażeniem. Starogard, tel. (069) 297-27. 212424

SPRZEDAM działkę budowlaną z rozpoczętą budową (ławy), projekt zwolnienie aktualnie, pow. 720 m² w Czarnej Wodzie. Czarna Woda, tel. (069) 88-74. 212448

SPRZEDAM dwie działki budowlane, uzbrojone, w Zielonej Górze, gm. Lubichowo. Wiadomość: Starogard, ul. Pomorska 37. 212382

SPRZEDAM działki budowlane o pow. 1000 - 1250 m² nad jeziorem w Rokocinie. Starogard, tel. (069) 246-85. 212282

SPRZEDAM dom z działką 1,73 ha, Podzamcze 8k, Kwidzyn. 180903

SPRZEDAM dom do remontu, 4 pokoje, kuchnia oraz mieszkanie 34 m² w Liczu, gm. Kwidzyn, tel. 11-20. 180916

DZIAŁKA budowlana 11 arów, Kwidzyn, Korzeniewo, tel. 77-24. 180919

SPRZEDAM dom w Prabutach 150 m², działka 2000 m², Prabuty, tel. 78-20-03. 180803

SPRZEDAM działki nad jeziorem "Czarne" Wiadomość: Stanisław Lenczewski, Czarne Górze, k Kwidzyna. 180836

WYNAJMĘ dom wolno stojący, na dogodnych warunkach. Malbork, tel. (055) 72-85-88 po godz. 20.00. 151469

KUPIĘ garaż w Malborku w rejonie ul. Andersa, Grudziądzkiej, Chopina, Wiosenna. Tel. (055) 72-81-14 po 18.00. 151482

KUPIĘ garaż w Malborku, Tel. (055) 72-55-46. 151488

DOM wolno stojący w Sztumie sprzedam, telefon (055) 77-34-33. 151430

SPRZEDAM ziemię orną 6 ha z budynkami w Staryni, tel. (055) 71-11-17. 151426

MIESZKANIE 4-pokojowe 60 m² VI p., Sienkiewicza, oraz mieszkanie 3-pokojowe, domy, działki, rozpoczęte budowy sprzedaje Agencja "Nowa" - Malbork, tel. 72-26-50 lub 72-72-17. 151451

SPRZEDAM pół bliźniaka w Malborku, wiadomość (055) 72-17-52 po godz. 20.00. 151461

SPRZEDAM działkę budowlano-usługową, 750 m² na Wielbarku, projekt i zezwolenie na budowę. Wiadomość: Malbork, tel. (055) 72-37-34. 151318

SPRZEDAM działki rekreacyjne w Konarzynie. Stara Kiszewa, tel. 249. (Gyf Kosciarski)

SPRZEDAM kamieniec w centrum Tczewa, Rumia, tel. (058) 71-35-48. 030752

HOMEK, mieszkanie w Tczewie - kupię, tel. (069) 31-11-91. 030753

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow. 700 m² w Tymawie (os. Lesne) w bardzo atrakcyjnym miejscu - przy ścianie lasu z widokiem na Wisłę i panoramę Gniewa. Działka uzbrojona (prąd, woda, kanalizacja, w najbliższym czasie gaz i telefon). Tczew (069) 31-14-96, 35-23-29. 070619

POSZUKUJĘ lokalu na terenie Malborka (100-300 m²). Tczew, tel. (069) 33-85-16. 070628

KUPIĘ dom lub dom do remontu w Tczewie, telefon (069) 31-33-28. 041826

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe, M-3, II piętro w Starogardzie, telefon (069) 295-39, po godz. 16.00. 041869

SPRZEDAM domek jednorodzinny Tczew, ul. Kilińskiego 8, tel. (055) 72-51-46. 041841

LOKAL handlowy lub jego część - kupię Tczew, tel. (069) 31-10-76. 041859

SPRZEDAM gospodarstwo rolne o pow. 2,3 ha (dom mieszkalny - stary, budynek gospodarczy - nowy) Jazwiska, cena 160 mln, tel. 35-28-81. 041851

NIERUCHOMOŚCI "Michał" - kupno, sprzedaż, zamiana, działki, domy, mieszkanie. Tczew, J. Dąbrowskiego 6, tel. (069) 31-36-37, pon - piątek, godz. 12.00 - 16.00. 040110

SPRZEDAM dom wolno stojący, w surowym stanie, na Górkach, tel. (069) 33-85-70. 041898

M-4 Tczew na M-3 Tczew, Malbork, tel. (069) 33-77-39. 041906

SPRZEDAM pawilon handlowy, drewniany z lokalizacją w dobrym miejscu na Czyżkowie, ul. Konarskiego 6 (przy pięci aut.) 030839

SPRZEDAM dom z oborą 4,31 ha, wokół lasu, blisko jeziora. Ewa Piotrowska, Laskowice 60. 030885

SPRZEDAM M-4 w Malborku, (3 pokoje - 64 m²). Tel. (055) 72-13-54. 030388

KUPIĘ mieszkanie 2-pokojowe (Malbork, Tczew) J. Augustyniak, Marusarzówny 1/8, 44-330 Jastrzębie Zdrój. 030387

AGENCJA "Kwadrat" - oferty sprzedaży bezprocentowej. Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 18, I p., telefon (069) 33-85-15, czynny 7.00 - 9.00 i 16.00 - 20.00. ru.030904

ODDAM w dzierżawę domek w centrum Tczewa o pow. 100 m², z dużym ogrodem. Wiadomość: tel. (069) 31-09-75 w godz. 14.00 - 16.00. 030820

AGENCJA "Kwadrat" wydzierżawia nieruchomości rolne, pow. 4 ha, tel. (069) 33-85-15, 7.00 - 9.00, ru.030904

SPRZEDAM dom jednopiętrowy 90 m² z działką o łącznej pow. 857 m² - "Abisynia", najchętniej z zamianą na mieszkanie spółdzielcze, tel. (069) 31-09-85. 030709

SPRZEDAM gospodarstwo rolne, 19 ha z inwentarzem żywym i martwym Trzecie-wiecz, woj. bydgoskie, tel. (052) 81-84-48. 120046

SPRZEDAM dom do remontu z działką 1500 m² Tczew, ul. Rutkowskiego 58. 430146

LOKALE

ZAMIENIĘ mieszkanie własnościowe o pow. 62 m² w Wandowie 61 na kwaterunkowe w Kwidzynie o podobnej powierzchni. Tel. 19-14. 180902

KUPIĘ mieszkanie dwupokojowe. Wiadomość: telefon 22-41 lub 44-39. 180895

KUPIĘ mieszkanie w Kwidzynie w nowym budownictwie, również z hipoteką. Telefon 51-88-47-04. 180901

SPRZEDAM mieszkanie 40 m² z działką ul. Orla 11. Wład: 055-79-34-31, ul. Orla 6/2. 180889

WYNAJMĘ w Kwidzynie sklep 35 m² + piwnica. Tel. (055) 79-25-87. 180909

WYNAJMĘ mieszkanie, 82-500 Kwidzyn, tel. (055) 18-50, po 18.00. 1800554

KIOSK wydzierżawie lub sprzedam Kwidzyn, telefon 24-16, wieczorem. 180923

KUPIĘ kawalerkę w Elblągu do 25 000 złotych, telefon (055) 72-36-41 wew. 533. 151427

ZAMIENIĘ mieszkanie własnościowe w Malborku M-2, 50 m² (2 pokoje) na większe. Wiadomość: Sztum, telefon 77-21-60, po godz. 20.00. 151465

PILNIE poszukuje lokalu o pow. 30 - 35 m² z CO, wodą, prądem na działalność usługową (garaż, hala) na terenie Malborka, tel. (055) 715-774. 151431

MIESZKANIE M-3 sprzedam lub zamienię na 3-pokojowe. Malbork, Sienkiewicza 45A/9. 151439

3 POKOJE 43 m² na Starym Mieście 41A/7, Malbork, odstąpię. 151458

POSZUKUJĘ kawalerki do wynajęcia Starogardzie. Tel. (055) 72-24-37, 72-55-63 w godz. 9.00-12.00. 171VAT

OKRĘGOWA Spółdzielnia Mieszkarska w Nowym Dworze Gd. poszukuje pomieszczenia do prowadzenia sklepu firmowego na terenie Malborka, tel. (055) 47-24-61. 171VAT

KUPIĘ mieszkanie 2-pokojowe. Tczew, tel. (069) 31-52-74. 0300760

KUPIĘ mieszkanie 2, 3-pokojowe w Tczewie, telefon (069) 31-23-86. 041733

KUPIĘ mieszkanie własnościowe 2-pokojowe na osiedlu Garnuszeńskiego, Śródmieście II, Tczew, telefon (069) 31-09-85. 030759

ZAMIENIĘ mieszkanie M-3 na większe może być zadłużone, telefon służbowy (069) 31-22-30, wew. 15 w godz. od 13.00 - 14.00. 041809

POSZUKUJĘ kawalerki, mieszkanie 2-pokojowe, niemieckiego 18, I p., telefon (022) 47-10-94, wieczorem. 040108

SPRZEDAM mieszkanie M-4, 52 m², VIII p. Tczew - Suchostrzygi, tel. (069) 31-63-05. 041854

KWATERUNKOWE 50 m². Sopot zamienię na mniejsze, własnościowe w Tczewie, tel. (069) 31-22-73. 041904

ZAMIENIĘ M-2 własnościowe, I piętro (30 m²) po remoncie na M-3 spółdzielcze lub większe (bez dopłaty, ze splanowanym kredytem), telefon (069) 31-68-78. 041890

W CENTRUM Tczewa do wynajęcia lokal 50 m² na sklep, biuro lub inną działalność, tel. (069) 31-42-41, od 7.00 - 15.00. 041885

ZAMIENIĘ mieszkanie trzy-pokojowe na dwupokojowe lub trzy-pokojowe. Tczew, tel. (069) 31-27-16, w godz. 8.00 - 12.00. 030834

ODDAM w dzierżawę pawilon murowany 60 m² na działalność handlową, produkcję, biura, itd. Tczew - Starówka, tel. (069) 33-89-52. 430147

WYNAJEM

PRZYJMĘ pannę lub małżeństwo na pokój z kuchnią w dzielnicy Gdańska w domu jednorodzinnym za opiekę nad rodzicami. Starogard, tel. (069) 231-56. 212498

WYDZIERŻAWIĘ pomieszczenie magazynowe 200 m² część hali usługowej. Informacje w Biurze Obsługi Klienta, tel. 31-14-71. VAT1070031

MŁODZI, po studiach, poszukują mieszkania do wynajęcia w Starogardzie. Skórcz, tel. grzechn. (069) (82) 46-88. 212477

ODDAM w najem lokal o pow. 53 m². Starogard Gd., al. Wojska Polskiego 28 na sklep mięsny lub inną działalność, tel. (069) 259-24, po 16.00. 212499

ODNAJMĘ pomieszczenie magazynowe 180 m² w Starogardzie ul. Droga Owidzka 1, 1, 3zł/m² + VAT. Starogard, tel. (069) 225-24. VAT10070

MŁODE, bezdzietne małżeństwo - poszukuje mieszkania do wynajęcia Kwidzyn, tel. (055) 79-63-13, w godz. 9.00 - 15.00. (94) 180900

ODNAJMĘ mieszkanie 60 m² trzy-pokojowe, urządzone w całości w Malborku, os. Poludnie z telefonem. Okres odpowiadający bez ograniczenia. Tel. (055) 72-53-77. 151473

DO wynajęcia pomieszczenia biurowe, produkcyjne, magazynowe. Znakomite położenie. Świątędzko wielu firm. Malbork, al. Wojska Polskiego 91, tel. (055) 72-33-48. 171VAT

POSZUKUJĘ mieszkania do wynajęcia. Malbork, tel. (055) 72-26-78. 151487

WYNAJMĘ na działalność gospodarczą warsztat o pow. 80 m² z ogrodzonym terenem, położony w Malborku przy ul. Dalekiej 67. Wiadomość: Malbork, tel. (055) 72-53-30. 151375

ODDAM w najem pawilon handlowy, 30 m² w Tczewie, na osiedlu Staszica, tel. (069) 31-25-87. 070659

ODDAM w najem pomieszczenie 80 m² na działalność handlową lub usługową w Tczewie, ul. Kosciuszki 14, tel. (069) 31-25-87. 070659

Hurtownia Urządzeń Grzewczych

- bojłery 5l - 200l
- przepływowe podgrzewacze wody
- grzejniki elektryczne 500 W - 3000 W
- grzejniki c.o. **PURMO**

Przed zbliżającym się sezonem grzewczym zapraszamy do współpracy odbiorców hurtowych, firmy usługowe - instalatorzy oraz sklepy.

Polecamy produkty wysokiej jakości firm:
● ELECTROLUX - AEG ● ARISTON ● KOSPEL

KASIA
80-451 Gdańsk, ul. Kościuski 6
tel./fax 44-10-31, tel. 44-10-30
83-000 Pruszcz Gdański
ul. Podmiejska 7
tel./fax 82-20-15 22099

HURTOWNIA ART. HYDRAULICZNYCH
Miejszawa Brzozowska
MALBORK, ul. Saperów 18, tel. (055) 72-83-56

- ☐ kształtki, baterie krakowskie po cenach fabrycznych
  - ☐ fajansy, zawory, piece
  - ☐ rury stalowe, pp, pe, pcv, miedz
  - ☐ usługi transportowe
- Prowadzimy sprzedaż ratalną** 17128

HURTOWNIA STALI I MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
PPU Submet
Tczew, ul. Jagiellońska (b. UNIMOR)
tel. (069) 31-01-73, 31-20-31, tel./fax (069) 31-10-33
polecia: blachy, kształtowniki, profile zamknięte, prety cegły, łazicki, styropian, wełna mineralna.
Świadczymy również usługi transportowe (dłużycy).
ZAPRASZAMY

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

PEDAGOG logopeda Starogard, tel. (069) 88 11-12. 212468

ABSOLWENTA Szkoły Gastronomicznej lub piekarską zatrudni pizzeria "TINO", Starogard Gd., aleja Wojska Polskiego 5. 212479

KIEROWNIKA sklepu i instalatorów sieci wodnokanalizacyjnej i CO, miedzi i tworzywo - zatrudni Starogard, tel. (069) 222-39 do 15.00. 212483

PRZYJMĘ kierowcę z kat. C+E do przewozu kontenerów Starogard, al. Jana Pawła II 15A/I. 212502

PRZYJMĘ pracownika do pracy w gospodarstwie rolnym. Wymagane uprawnień na ciągnik. Zdzisław Bakalarz, Wolent 59, 83-213 Pączewo, gm. Skórcz. 212519

ZATRUDNIĘ pracowników samodzielnymi z wysokim stażem w zawodzie stolarz meblowy, oraz uczeni na rok 1996/7. Starogard, tel. (069) 249-85 lub 090523449. 212390

STOLARZY, bardzo dobrych fachowców oraz uczeni w zawodzie stolarz - zatrudni Firma "Jawor" Starogard, tel. (069) 258-59. 210080

MECHANIKA pojazdów samochodowych z prawem jazdy kat. C, ze Skarszew lub okolic - zatrudni "ELAR", Skarszew, ul. Drogowców 11. 210081

ZATRUDNIĘ tynkarzy, płytkarzy Starogard Gd. telefon (069) 221-05. 212291

ZATRUDNIĘ pracownika do sklepu akwarystycznego. Starogard, ul. Rynek 24. 16210076

JEŻELI chcesz dorobić do pensji lub dynamicznie pokierować własnymi zarobkami zostań dystrybutorem zachodnich kosmetyków. Miejsce zamieszkania bez znaczenia. Skarszew, tel. (069) 88) 25-45 prosić Marię lub Andrzeja. 212305

AGENCJA zatrudni panie, zakwaterowanie. Gdańsk - Oliwa, tel. (058) 52-42-57. 211923

ZATRUDNIĘ mężczyznę w gospodarstwie rolnym, który odpowiadał będzie wymaganiom potrzebom, tel. 15-32. 180917

"CARO" (055) 333-960 zatrudni panie. 151433

ZATRUDNIĘ mechaników, blacharzy, lakierników, elektryków samochodowych najchętniej rencistów. Telefon (055) 72-27-39. 17/VAT

ZATRUDNIĘ rencistę z uprawnieńi pałacowa co. Malbork, tel. (055) 72-15-41 po 18.00. 17/VAT

KURSY spawania E+G CO₂+Ar w Wejherowie, tel. (058) 78-35-69. 460024

ZATRUDNIĘ opiekunkę do dziecka. Tczew, tel. (069) 33-76-11, po godz. 17.00. 030784

PRZYJMĘ opiekunkę do dziecka. Tczew, telefon (069) 31-25-37, po 19.00. 030783

OPIEKUNKĘ do dziecka, tel. (069) 31-60-29, po godz. 19.00. 070654

PPH "Browpol" Tczew, ul. Sadowa - zatrudni konwojentów. Wymagania wiek do 30 lat, uregulowany stosunek do służby wojskowej, preferowane wykształcenie średnie. Kandydatów prosimy o kontakt osobisty w godz. 9.00 - 15.00. 070624

ZATRUDNIĘ kierowcę - konwojenta z Tczewa i okolic, wymagane kategorie B,C,E, tel. (090) 50-14-30. 070643

POSZUKUJĘ osoby do opieki nad starszą panią. Tczew, tel. (069) 31-48-28. 070648

SZUKAM współnika do prowadzenia warsztatu samochodowego. Gniew, telefon 35-28-23. 041839

ZLECĘ wykonanie ocieplenia oraz elewacji domu jednorodzinnego w Tczewie, tel. (069) 31-14-73. 041850

MONTERÓW konstrukcji aluminiowych, slusarzy, spawaczy - zatrudni telefon 82-33-13, wew 36. 041800

ZATRUDNIĘ szklarza rencistę, emeryta. Tczew, telefon (069) 31-29-74. 041803

KSIĘGOWOŚĆ małych firm, tel. (069) 31-15-27, od 7.00 do 15.00. 041814

ZATRUDNIĘ osobę biegle pisałą na komputerze. Telefon 31-36-58, po 15.00. 041879

PRZYJMĘ dekarzy, praca w terenie, dowozi pracodawca PPHU "Wir" ul. Dąbrowskiego 20A. 03004094

ZATRUDNIĘ hydraulika (majster), z własnym samochodem, dobre zarobki, tel. (069) 31-62-30, (069) 31-65-71. 030838

ZATRUDNIEM na stałe brygadziście - monteru rurociągów okrętowych. "Metrob" Sp z o.o., tel. (058) 31-76-62, (058) 31-78-54. 7303096

ZATRUDNIEM wykwalifikowanych stolarzy i lakierników. Kontakt osobisty Stalarnia, Gdańsk, ul. Wschodnia 13, tel. (058) 39-09-01. 37-08-09. 2129596

ZATRUDNIĘ elektryka z uprawnieńi SEP. Tczew, tel. (069) 31-51-17. 030040

MOTORYZACYJNE

SPRZEDAM przyczepę kempingową z tropikiem nowy typ N126n, mało używaną 1991r. (0-55) 79-72-11 wieczorem. 180865

AKUMULATORY!!! - skład fabryczny, hurt-detal. Tczew, ul. Wigury 29, tel. (069) 31-61-13. 02/VAT

MOTORYZACYJNE usługi

TRANSPORT samochodów z zagranicy Bobowo, ul. Ogrodowa 14, k/Starogardu. 212454

WYJAZDY po tanie samochody do Niemiec. Starogard, tel. (069) 297-19. 212395

NAPRAWY blacharskie, lakiernicze, mechaniczne, samochodów ciężarowych i osobowych, konserwacja podwozi, piaskownica naczep, przyciep, ram, kół i innych. Dągpol, Skarszew, ul. Górna 5, tel. (069) 88) 22-92, 24-41, 22-56. 210066

SPAWANIE zderzaków, lamp, chłodnic itp. Starogard, ul. Zachodnia 4, czynnie 16.00 - 20.00. 212143

REFLEKTORY, zderzaki, chłodnice, lusterka, obla-chowywanie karosyjnje, inne, wszystkie marki, spawanie samochodowych elementów z tworzyw sztucznych. Starogard, ul. Andersa 62 a. 212328

POLMOZBYT Malbork, Kal-dowo, tel. 72-27-39 dokonuje przeglądy rejestracyjne pojazdów oraz wszelkie remonty samochodów. Specjalizacja: samochody osobowe i dostawcze krajowe. 17/VAT

AUTO - Bitex, konserwacja pojazdów "na gorąco" Moniuszki 85 Malbork (Nowa Wieś - 1000m za II przejazdem), 7.00 - 17.00. 151436

PRZYPROWADZĘ pomoce przy prowadzić samochód z RFN. Tanie i bezpiecznie. Malbork, Stare Miasto 44/7. 151458

WYPOŻYCZALNIA samochodów osobowych Malbork, (055) 72-29-01. 151448

MECHANIKA pojazdowa, geometria kół, przygotowanie pojazdu do przeglądu technicznego, konserwacja samochodu. Dąbrowka Malborska, tel. 77-19-26, w godz. 9.00 do 17.00. 151334

SPEDYCYJA JA-RO s.c. zatrudni przewoźników od 18-24 ton. Malbork, al. Wojska Polskiego 91, tel. fax. (055) 72-33-48, wew.36. 150037

SILNIKI oraz ich oprzyrządowanie, części zawieszenia, karoserii, oświetlenia itd. - używane do samochodów Toyota corolla, Mazda 626, 323, Mitsubishi colt, Renault 4, 11, 18, 20, Talbot, Peugeot 104, Fiat regata i 131, Ford, Opel, VW, BMW Tczew, ul. Spółdzielcza 6 (os. Staszica), tel. (069) 31-25-87. 070659

SZYBY samochodowe, wszystkich marek, nowe niższe ceny - sprzedaż, montaż. Malbork, ul. Bożna 11, tel. (055) 71-14-11. 17/VAT

AUTO - handel - Ibis Tczew, ul. Zwirki 6/4, tel. (069) 31-60-91, zaprasza od 12.00 do 17.00, przyjmie samochody w komis prowadzi sprzedaż, zamianę Superaty bez pierwszej wpłaty. 041712

AUTO-GLAS - szyby samochodowe: osobowe, dostawcze, ciężarowe, dachy uchylne - sprzedaż, montaż. Tczew, ul. Głowackiego 2A (STW), tel. (069) 31-06-05, wew. 38. 11/VAT

MOTORYZACYJNE sprzedaż

TANIO Avia A-21F, 1984r. silnik po remoncie. Starogard, tel. (069) 253-96. 212445

SPRZEDAM zamienię awię 86r. kontener, podwyższony z uszkodzonym blokiem, 2uk 86r. ze skrzynią nowego typu, Nysę 82 r Malbork, tel. (055) 72-27-39. 17/VAT

SPRZEDAM 2 autobusy, autosan y renault 21 GTX - 93 r., telefon (055) 79-26-34 lub 090504961. 180921

AUDI 100, 1988 rok, poj. 2300. Starogard, tel. (069) 281-82. 212533

AUDI 80, poj. 1.6 rok 1980, kol. wiśnia, tel. (069) 31-19-26. 041867

AUDI 100 2E, 1994, dodatki - tanio, tel. (069) 31-41-13, wieczorem. 041860

AUDI 100 D 85 r., 14 000 PLN. Tczew, tel. (069) 31-46-69, tylko w sobotę 14 00 - 18 00. 070650

AUDI 80, poj. 1300, 80 r. sprowadzony 93 r., alufelgi. Oglądacie środa po 15.00, niedziela. ul. Rutkowskiego 21B/50. 070647

BMW 316 1.8 i, benzyna, rok 1984, srebrny metalik. Kwidzyn, tel. (055) 79-36-89. 180927

BMW 320i, 1987, komputer, alu, cena 4100 DM (możliwość oczenia - olo 4800 zł), tel. (069) 295-21. 070641

DACIA Combi 1410, 1991 r., autolam, hak tanio sprzedam. Tel. 090-506356. 180928

SPRZEDAM Daihatsu charade 1.0, diesel, 1984 r., cena 6 800. Tczew, telefon (069) 31-29-69, po godz. 15.00. 030837

Auto-Handel
Firma „Mar-Pol“
al. Wojska Polskiego 91
Malbork, tel. 72-33-48
po 17.00 72-71-25

- sprzedaż komisowa samochodów
- bezpłatne zgłoszenia do komputerowej bazy danych
- dla kupujących fazy katalog
Samochód na raty!!! 17213

DAIHATSU Charade 1988. 1000 Diesel - 10 900 sprzedam. Sadlinki, 79-75-70. 180861

DAIHATSU - CHARADE 1.0D, XII 1984 - 7.2 tys. zł, tel. (055) 72-16-31. 151441

DAEWOO tico, 1993 rok - sprzedam lub zamienię na malucha. Gałkowski, Skórcz, ul. Szczęśliwa 11. 212511

CZĘŚCI do fiata 126p (silnik 600 kompletny, skrzynia biegów i inne części oraz koła kompletne sprzedam). Wiadomość: Starogard, ul. Lubichowska 103 (w podwórzu), od 8.00 - 22.00. 212475

SPRZEDAM fiat 126p, 1984r, Skórcz, ul. Plac Wolności 1. 212449

SPRZEDAM fiat 126p 1991/IV. Starogard, ul. Pomorska 11c/2. 212461

SPRZEDAM fiata 126p XI/1989 r. Starogard, tel. (069) 285-51 lub 247-65. 212452

SPRZEDAM 126p 1985r w bardzo dobrym stanie. Starogard tel. (069) 253-45. 212463

SPRZEDAM fiata 126p, rocznik 1984 r. Kwidzyn ul. Czerwonego Kapurka 40. 180891

FIAT 126p 1994r. 22500 km, turkus, radio, odtwarzacz, garazowany. Cena 8500 zł. Bagart 25, gm. Dzierżogół, tel. 76-15-18. 151479

SPRZEDAM fiata 126p, rok produkcji 1987. Stare Pole, tel. (055) 71-30-45. 151476

SPRZEDAM fiata 126p 650 rok 84/85 w stanie bdb alternator, radio, autoamt wycieraczek, opony i akumulator na gwarancji, i właściciel, pełna dokumentacja, cena 27.2. Trentkiewicz, Nowy Staw, Mickiewicza 16e/11, tel. (055) 715-143 w.208. 151483

FIATA 126p, 1989r. - sprzedam. Malbork, tel. (055) 72-43-87. 151486

SPRZEDAM 126p, rok produkcji 1977, po remoncie blacharki, tel. (069) 36-91-44. 041880

SPRZEDAM fiata 126p, rok produkcji 1991, tel. (069) 31-72-71. 041905

FIAT 126p, 1984, telefon (069) 31-66-73. 041895

FIAT 126p, 1990 r. i 1993 r., tel. (069) 88-24-46. 041900

FSO 1500, rok 1987, skrz. 5B, zamienię na malucha. Koseda Dariusz, Wielka Garc 6. 041892

FIAT 126p, 1986 r., cena 3100 zł, Czarlin 70E, Auto-Lakiernia. 041887

FIATA 126p, r. 1982 Tczew, Wincentego Pola 30, tel. (069) 31-58-83. 041899

FIAT 126p, czerwony, r. 1990, cena 52 mln. Kwidzyn, Odrowskiego 2/20. 180925

SPRZEDAM fiata 126, 1987, czerwony, lotnicze siedzenia, tel. 22-05. 180922

126P, 1986 rok, stan bardzo dobry. Pelplin, tel. (069) 36-19-44. 212509

FIAT 126p, 1990 rok i 1988 r. - sprzedam. Gałkowski, Skórcz, ul. Szczęśliwa 11. 212511

FIAT 126p, 1984 rok - sprzedam. Braun, tel. 16-19-082. 212512

SPRZEDAM fiata 126p, FL, 1988 r., stan bardzo dobry. Pelplin, os. Młodych 3/15, po 15.00. 212506

FIAT 126p, FL, 1987 rok, Starogard, tel. (069) 223-72, od 10.00 - 18.00. 212500

SPRZEDAM fiata 126p, 1984 rok, Linowiec 23, k/Starogardu. 212493

FIAT uno 1990/91 rok, silnik 1.0 wtrysk paliwa, katalizator, pełna dokumentacja - sprzedam. Starogard, tel. (069) 296-28. 212489

FIAT uno, 1993 rok, metalik, zakupiony w Polimozbycie - sprzedam. Lubichowo, tel. (069) (85) 389. 212490

SPRZEDAM 126p, 650 cm³, rok 1978, po blacharcie. Tczew, ul. Jedności Narodu 21B/11. 041876

FIAT 126p, FL, IX 1993 r., przebieg 30 tys km, tel. (069) 31-08-12. 041853

SPRZEDAM fiata 126p, 1979/1985, po remoncie, 2.2 tys. lub zamienię na VW golf do remontu. Tczew, tel. (069) 33-76-83. 030830

SPRZEDAM fiata 126p, rok 1988, silnik polonaze, skrzynia 5-biegowa Tczew, ul. Orkzei 8, tel. (069) 31-00-77. 030822

126p, 81, biały, zabany, gazarowany, i właściciel, cena 2 400 zł. Tczew, tel. (069) 31-54-32. 070644

SPRZEDAM fiata 126p, rok prod. 92 Malbork, ul. Wybickiego 30b/1. 151371

FIATA 126p, 1983 r. Starogard, tel. (069) 240-49. 212360

SPRZEDAM fiata 126p, rok 1983, karos 85 Tczew, tel. (069) 31-71-83. 030790

FORD courier 1.8 D, 1992r. osobowo-towarowy, oszkloiny, biały Smetowo, ul. Sportowa 5, tel. (069) 16-19-055. 212485

FORD escort, 1989r. sprzedam. Starogard tel. (069) 233-10. 212486

FORD escort, 1993r. poj. 1.6 - 16 V, 46 tys km., wspomaganie, regulacja kierownicy, otwierany dach, radio, kolor bordowy, perła Skórcz, tel. (069) 82-47-67. 212469

SPRZEDAM Forda Orion 1.4 CLX 92/93r. 40tys przebiegu, srebrny metalik, serwo, zylinderach + inne dodatki, Kwidzyn, ul. Kościuszki 42, tel. 38-33. 180890

FORD fiesta, 1.1, marzec 89 r., 10 tys km, szyberdach, czerwony Tczew, al. Zwycięstwa 18/45, Vip., po godz. 15.00. 041889

SPRZEDAM ford escort, 1.4 i, CLX, 1992 r., tel. 79-27-98. 180917

FORD escort, 1.6 D, XI 1986 r., autoalarm, oznakowane szyby, 5-bieg Tczew, tel. (069) 31-87-61. 430151

SPRZEDAM ford scorpio, 86, 2,9 dm³, granat metalik, ABS, centralny zamek, pilot, klima, autoalarm, szyberdach, radiomagnetofon. kontakt: tel. (055) 79-72-40 od 10.00 - 18.00, tel. (055) 79-73-41 od 20.00 - 9.00. 180053

FORD fiesta, 1.1, rok 1993, Tczew, tel. (069) 31-61-42. 070622

GARBUS, 1973, stan bardzo dobry, tel. (069) 31-16-45. 030831

OKAZYJNIE tanio sprzedam honda accord, 1.6 EX, 1983 rok. Starogard, telefon (069) 215-78. 212524

IFE asenizacyjną - sprzedam. Skórcz, tel. (069) (82) 47-05. 212470

JAWA 350, 89 r., tel. 36-77-55. 041813

SPRZEDAM jelicz 325, rok 1981, cena 12.5 tys, tel. (055) 79-48-85. 212497

SPRZEDAM jelicz 325, rok 1981, cena 12.5 tys, tel. (055) 79-48-85. 212497

SPRZEDAM jelicz 325, rok 1981, cena 12.5 tys, tel. (055) 79-48-85. 212497

SPRZEDAM jelicz 325, rok 1981, cena 12.5 tys, tel. (055) 79-48-85. 212497

SPRZEDAM jelicz 325, rok 1981, cena 12.5 tys, tel. (055) 79-48-85. 212497

SPRZEDAM jelicz 325, rok 1981, cena 12.5 tys, tel. (055) 79-48-85. 212497

SPRZEDAM jelicz 325, rok 1981, cena 12.5 tys, tel. (055) 79-48-85. 212497

ŁADA 21072, 1.3 stan bdb, hak, radiomagnetofon, nadkoka, wersja finska, 7 tys. zł. Tczew, tel. (069) 31-34-47. 030829

SPRZEDAM lub zamienię Mazda 323, poj. 1.3, rok 1980, Duża Wieś), Działdowska 42 (Zakład Mechaniczny). 151490

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

VECTOR - AUTOMANDEL
Gdynia, ul. Morska 491
(obok salona FSO)
tel./fax 23-60-98 wew. 44
tel. kom. 090 50-81-25
- osobowe, dostawcze,
czyszczenie i motocykle
- **SUPERKARTY** bez pierwszego
wpłaty i bez poręczycieli
- skup samochodów
- **Zamianuj** przyjęcie
samochodów w rozliczenie
Zapraszamy codziennie
od 10.00 do 18.00

OPEL kadett 1,6i, 1988r. prod. auto-alarm, multi-lock, radio-pionier, 15 000. Tel. (055) 72-16-35. 151484

POLONEZ 1980 r. - sprzedam Starogard, tel. (069) 233-10. 212486

POLONEZ 1992 r. biały, garazowany, pierwszy właściciel Starogard, tel. (069) 233-61. 16210087

SPRZEDAM poloneza caro, poj. 1,6 1993 r. Starogard, tel. (069) 298-07. 212478

SPRZEDAM poloneza caro 1,6 GLE 09 93 r. Stan bardzo dobry. Tel. (055) 782-009 wew. 327. 180896

POLONEZ caro rok prod. 1993/94, silnik 1,6. Tel. 30-72. 180911

SPRZEDAM nowego poloneza po wypadku. Wiadomości. Piekło 44. 151487

POLONEZ 1989 r., 6,5 tys. zł. Kwidzyn, tel. 33-13, od 8.00 do 18.00. 180926

SPRZEDAM poloneza rocznik 1990. Wiadomości. Karpiny, poczta Sadlinki, tel. 76-30. 180924

POLONEZ 1,6, 94/95, wspomaganie kierownicy, blokada Dan-lock, znakowany, metalik. tel. (051) 245-57. 053

SPRZEDAM poloneza. 1991 rok Starogard, tel. grzezn. (069) 232-08. 212494

SPRZEDAM poloneza. 1990 rok. Bączek 36/12, gm. Skarszewy. 212493

POLONEZ 1983 r., nadwozie 1988 r., stan dobry. Tczew (069) 132-12-65. 070567

POLONEZ 1989 r., stan bardzo dobry. Tczew, telefon (069) 33-88-32. 070549

POLONEZ caro, 94/96, 1400 GLI, biały, alufelgi, autoalarm, sprzęt radiowy, stan idealny, cena 17 tys. zł. Tczew, ul. Saperska 67/7, tel. (069) 31-54-32. 070644

POLONEZA, 1989 r. Tczew, tel. (069) 31-06-04. 070646

POLONEZ 1600 GLE, 92 r., 53 tys km, platyna-metalik, znakowany, AL, RM, H. Tczew, tel. (069) 31-06-70, po 16.00. 041814

TANIO sprzedam przyczepę campingową, zachodnią z pełnym wyposażeniem, ocio-na, tel. (069) 31-43-48. 041895

SPRZEDAM przyczepę 3 t. Koteże 14, gm. Starogard. 212481

PRZYZCZEPĘ campingową "Niewiadów" 126. Starogard, tel. (069) 297-19. 212525

PRZYZCZEPKĘ Niewiadów N-250 - sprzedam. Malbork, tel. (055) 72-13-71. 151434

SPRZEDAM Peugeot 205 GLD 1,8 diesel. Tel. 10-43. 180893

PEUGEOT 205, 1,8 D, 1984 - sprzedam, tel. (069) 31-69-99. 070658

SPRZEDAM peugeot 205, diesel, 1986 rok - pilnie. Starogard, ul. Cesarza 22. 212528

PEUGEOT 305, benzyna, poj. 1476 cm³, rok prod. 1983, cena 7 000. telefon (069) 31-08-91. 070625

RENAULT 19 Chamade, sprodawany w całości 06.1996, rok prod. XII 1990, cena 20500 zł. P. Burzyński, tel. (055) 72-36-71 wew. 41, 46, tel. (058) 41-35-21. 151470

SPRZEDAM renault 19, 1991 rok, model GTS, poj. 1,4, kolor ciemna zielona, przeb. 68 tys. km, centrał zamek na pilota, elektryczne szyby, radio z panelem, CD, stan bardzo dobry, cena 18 tys. zł. tel. (069) 36-77-63. 212508

SPRZEDAM SHL M11, sprawną, 350 zł. tel. (069) 31-41-87. 041877

SILNIK po remoncie do mercedesa 190 D oraz zuka bez kabiny, rama - skrzynia ładunkowa i ogumienie nowe. Tel. (055) 71-32-44. 151485

SPRZEDAM silnik C-385 do remontu oraz volca vectra, 1,8 i, 1992 rok, cena 27 000 zł. tel. (069) 36-85-59. 041889/041882

SPRZEDAM skodę favorit, 135 LS, 1993 r., mały przebieg, stan techniczny bardzo dobry. Starogard Gd., tel. (069) 284-09, po 16.00. 212456

SKODĘ 1983 r. - sprzedam. Starogard, tel. (069) 233-10. 212486

SPRZEDAM skodę favorit - 1991, toyotę haice - 1982 (bus), fiata 126p - 1991 055/782-191. 180892

SKODA 105S, rok 1983, stan dobry. Tel. (055) 72-45-83. 151480

SPRZEDAM star 200, 1978 rok, Starogard, tel. (069) 220-97, po 17.00. 212516

SPRZEDAM stara 28, tylny most "Autosan", klacz 2-letnią. Czatkowy 9. 030826

SPRZEDAM okazynie stara 3W-200, skrzyniowy Starogard, tel. (069) 210-52. 212394

STAR 200L sprzedam, Malbork, tel. (055) 72-33-63. 151445

STAR 3W 200, wyrotka, 1981 rok - sprzedam, Lubichowo, ul. Dworcowa 57. 212281

SIERRA combi 1,6, 1990 r., tel. (056) 86-00-17, po godz. 16.00. 041892

SPRZEDAM toyota corolla, 1.8 DXL, 1991 rok, diesel, 4-drzwiowy bogate wyposażenie. Bobowo, ul. Gdanska 59. 212515

SPRZEDAM trabanta Kwidzyn, tel. 45-45. 180907

SPRZEDAM tarpana nie zarejestrowanego, składak, silnik FSO 1500, rok 1985, rama 1989, skrzynia 4-biegowa, tel. (069) 36-92-48. 041880

TRUCK gubisch, kompletny, 60 cm, tel. telefon (069) 35-24-67, 35-22-96. 0410167

GOLF II, 1989 r. - sprzedam. Starogard, tel. (069) 233-10. 212486

VW GOLF 1,3 benzyna, 1992 r. Kwidzyn, tel. 41-84. 180897

SPRZEDAM VW Polo, poj. 09, rok 1977, Kwidzyn, ul. Staszica 23/6. 180908

PASSAT II combi 81r, 1,3 benz. oznakowany, 7 tys. Malbork, ul. Jasna 9/65. 151463

SPRZEDAM vw golf cabrio, 8000 DM, białe tablice. Tel. (055) 72-60-32. 151471

VW PASSAT 1,8i rok 1989, szyberdach, alarm, radio. Malbork, tel. (055) 72-21-84. 151478

PASSAT 1,6D - 83r, passat 1,5-77r, golf 1,1 - 78r. charade 1,0D - 86r, tarpan - 83 r. Szum, ul. Paderewskiego 4/B, tel. (055) 77-33-15. 151477

VW PASSAT turbo diesel, 1987r. Tel. (055) 72-12-62. 151481

VW GOLF 1,1, składak, 1993 r., nadwozie 1979 r., tel. (069) 31-14-46. 041838/041897

VW GARDNER, 1973 r., silnik 1,2, Kwidzyn, ul. Hallera 33, tel. 25-08. 180914

SPRZEDAM VW golf III, poj. 1,9 GTI, diesel, rok prod. 1994, Kwidzyn, tel. (055) 79-33-46. 180913

SPRZEDAM VW golf II, 1,6 D, 1986 r. Tczew, tel. (069) 33-75-11. 430150

SPRZEDAM VW transporter, 1,6 D, oszklony, rok 1984, stan dobry. Subkowy, ul. Włobczyńskiego 51, tel. (069) 36-85-22. 070660

VW GOLF II, 1986 rok, 1600 benzyna, bezwypadkowy, 2-drzwiowy, srebrny metalik, cena 13 300 zł - sprzedam. Starogard, tel. (069) 244-12. 212487

VW PASSAT combi, 1987 rok, 1,6 diesel - sprzedam lub możliwość zamiany. Starogard, tel. (069) 245-98. 212443

SPRZEDAM VW golf, diesel, rok 1985/86, oraz przyczepę 2-osiołową, wym. 190 x 380. Pelplin, tel. (069) 36-19-76. 212501

SPRZEDAM VW passat, diesel, rok 1985, stan idealny. Starogard, tel. (069) 222-01. 212552

SPRZEDAM VW passat combi, poj. 1600, benzyna, 1987 rok, Starogard, tel. (069) 229-55 lub 293-39. 212522

VW GOLF II, XI 1990 rok, poj. 1,3, wtrysk - sprzedam. Starogard, tel. (069) 296-94. 212530

VW PASSAT, 1,6 diesel, 1982 rok, sprodawany w całości, skrzynia 5 biegowa, pełna dokumentacja. Zblewo, tel. (069) (84) 441, po 19.00. 212503

VW PASSAT 1983 r., przebieg 169 tys km, silnik 1300, cena 9000 zł Starogard, tel. (069) 246-63. 212536

VW GOLF 1,6 GTD, 1987 r., skrzynia V, el. szyby, obrotniczek, cena 13,9 tys. zł., Fiat 125 - 1979 r. Tel. (069) 31-14-71 i 31-32-24. 070661

GOLF 1,3 benzyna, 1990 rok, 4-drzwiowy, kolor srebrny metalik, przeb. 48 tys. km, wyposażenie - szyberdach, radiomagnetfon - sprzedam. Starogard, ul. Kleeberga 25. 212517

VW GOLF II, 1990 rok, poj. 1300, natrysk. Starogard, tel. (069) 258-25. 212513

SPRZEDAM VW passat, 1,6 85 r., tel. (055) 79-45-23. 180886

PASSAT - Combi - 84 (białe tablice), M-k, Stare Miasto 4/47. 151458

SPRZEDAM VW garbusa lub zamienię na 126p Krzysztof Budlewski, Gronajny 26, po 18.00. P0384

SPRZEDAM VW golf, 78r., 1500 b. (przejsiółkowa), Tczew, ul. Jodłowa 1C/8, tel. (069) 31-16-75. 030817

VW GOLF II, poj. 1,3, benzyna, katalizator, rok pr. 1986, Mercedes 190 E, rok 1,8, benzyna, katalizator, rok pr. grudzień 1991, tel. (069) 31-55-64. 070655

SPRZEDAM Żuk skrzyniowy, opłandekowany, 86r., 4,2 tys. Fiat 1500, 87 r., 4 tys., FSO 1500, 88 r., 5,2 tys. Kwidzyn, tel. 33-26. 180912

ŻUK A-11, 88 r. - sprzedam. Kwidzyn, tel. 21-92. 180918

ŻUK, 1981 r. blaszak - sprzedam. Kwidzyn, ul. Kraskiego 13. 180905

SPRZEDAM zuka skrzyniowego, 83-240 Lubichowo, ul. Słoneczna. 212467

MOTORYZACyjNE
kupno

KUPIĘ fiata ritmo na części lub do remontu. Lubichowo, tel. (069) (85) 372. 212453

TRABANTA - kupię. Starogard, tel. (069) 233-86. 212492

AUTA powypadkowe, do remontu - kupię. Elbląg, tel. (090) 26-72-15. 120039

KUPIĘ każdy samochód powypadkowy, skorodowany, do remontu. Malbork, tel. (090) 26-72-38. 120039

ZDECYDOWANIE kupię auto do remontu, cena obejtna Starogard, tel. (090) 26-72-15. 120039

SKUPIJĘ auta powypadkowe do remontu, zniszczone po spaleniu - natychmiast kupię. Tczew, tel. (090) 26-72-38. 120039

KUPIĘ fiata 126p (również do remontu), tel. (069) 36-92-32. 070558

FIAT ducato, 91-94 w dobrym stanie lub inny do 2,5 T, tel. (058) 57-90-33. 71306

KUPIĘ samochód zachodni do 20 tys. zł Starogard, tel. (069) 245-98. 212443

FIAT ducato, 91/94, w dobrym stanie lub inny do 2,5 T, tel. (058) 57-90-33. 713066

KUPIĘ VW golf lub inny zachodni, nie składak. 86/93. Tczew, tel. (069) 31-10-76. 041859

POLMOZBYT Malbork Kaldowo, tel. 72-27-39 kupi do remontu na części żuki, nisy, tarpany, polonoy oraz zbedne części i podzespolo do samochodow krajowych. 17NAT

KUPIĘ blok lub silnik do AWI 3 tony oraz Migomat, butle CO₂, acetylen oraz gietarkę do blach. Malbork, telefon (055) 72-27-39. 17NAT

SPRZET rolniczy

MŁOCARNIĘ WC-7, prasę do słomy - sprzedam. Lipniki, Królewskie 15, gm. Lubichowo. 212457

SPRZEDAM ładowacz "NIJIN". Jerzy Gromowski, Stara Jania 40, gm. Smetowo. 212458

BIAŁORUŚ z osprzętem, 1982r. rozrzutnik obornika jednoosiowy, maszynę do młócenia - 7 - sprzedam. Koteże 24, gm. Starogard. 212664

SPRZEDAM prasę rolującą i siewnik Koteże (Wybudowanie 1P Kłaczewa), gm. Starogard Chodorowski. 212459

SPRZEDAM ciągnik z przednim napędem MTZ-82, 1989 rok, duża kabina, stan bdb. Gajewski, Nowy Bukowiec, gm. Skórcz. 212505

CIĄGNIK Białoruski, 1981 rok - sprzedam. Muchowski Henryk, Skórcz, ul. Orzechowa 1 (wjazd z ul. Ogrodowej). 212468

SPRZEDAM C-355, super "Zętor", Piesienica 16, gm. Zblewo. 212527

SPRZEDAM ciągnik Zetor z silnikiem Essa Zblewo, ul. Kościelna 26, po godz. 15.00. 212287

CIĄGNIK C-360, przyczepka do przewozu zwierząt, brony - 14, plug 2-skokowy - sprzedam. Starogard, tel. (069) 212-06. 212415

SPRZEDAM ciągnik MT2 82 - 1985 r., U-902 - 1984 r., siewnik zbożowy "Poznanianek 2", siewnik talerzowy 3,6 m (055) 782-722. 180894

CIĄGNIK Ursus C360-3P, 1987r. Janówka, gm. Stare Pole, J.Sobków. 151466

SPRZEDAM BIZON - 18 000 zł, Ursus 6-cylindrowy z przednim napędem po kapitalnym. Malbork, ul. Boczna 11, tel. (055) 72-83-68. 151491

KABINA C-360 "Sokołka", plug 5 skibowy duży, opieczki bu-raków - sprzedam. Malbork (055) 72-37-00. 151422

KUPIĘ rozrzutnik do obornika Tczew, tel. (069) 31-26-89. 070639

SPRZEDAM kombajn zbożowy "Bizon" w dobrym stanie, 18 000 zł Borey, tel. (055) 71-28-13. 041794

PILNIE - sprzedam ciągnik 1012, turbo, cena do uzgodnienia Alfons Kuberna, Pudzrowo, 83-340 Sierakowice. 041818

DWA kombajny Bizon, z 56 - sprzedam. Tczew, tel. (069) 31-08-14. 040188

C-360-3P, 1988 r. - sprzedam lub zamienię na kombajn Bizon. Stanisław Gajowiak, Kuchnia 13, gm. Gniew. 041875

SPRZEDAM sztaplarkę za-czepianą do ciągnika, tel. (069) 36-92-48. 041880

SPRZEDAM ciągnik C-360 z kabiną, stan bardzo dobry, mało używany, telefon (069) 88-24-46. 041901

CIĄGNIK C-335 - sprzedam. Tczew, tel. (069) 31-63-67. 030786

RÓŻNE

WCZASY Borzechowo, tel. (069) 84 885. 212208

LEKI: fuszycza, nowotwory - odstąpię. Kwidzyn, ul. Krańcowa 10c/16. 180906

ROTTWEILERA łanio sprzedam, bez rodowodu Malbork, tel. (055) 72-70-73. 151489

MORZE, las, dyskoteki, wczasy, weekendy. Telefon (055) 47-83-47. 151220

NADZÓR BHP, szkolenia, regulatory Tczew, telefon (069) 33-77-10, po godz. 17.00. 070178

ZA długojego meza Władysława Styczyńskiego nie odpowiadam - Jolanta Styczyńska. 041863

UNIWAŻNIAM legitymację nr 7506/N. 041866

EKSSPORT ślimaków do Francji, tel. (069) 31-69-32. 041902

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM tokarnię do drewna. Starogard, ul. Kleeberga 24, (os łapiszewo). 212484

KOSIARKĘ spalinową samojedną do trawy (fiat turbo) - sprzedam. Starogard, tel. (069) 237-88. 212452

SPRZEDAM maszynę do prostowania drutu Lubichowo, tel. (069) (85) 372. 212453

SPRZEDAM łanio mebelki kuchenne, stół plus 4 taborety (styl kaszubski) - drewnopodobne. Starogard, tel. (069) 284-50 po 18.00. 212537

ZAMRAŻARKĘ 400 ltr. Starogard, tel. (069) (88) 11-12. 212468

KALORYFERY żeliwne, używane, w dobrym stanie, czysto 3 drzwi oszklone, pokojowe Starogard ul. Sucharskiego 33, po 17.00. 212472

TANIO sprzedam z rozbiórki dźwigarki 8, bloczki gipsowe 60x24x48. Wiadomości RSP portierka, Lipia Góra, gm. Morzeszczyn, od 18.00 - 20.00. 212480

SPRZEDAM mikrofalowy Moulinex, półocznia, mały używany - 450 zł. Pelplin, Wybudowanie 4, po godz. 16.00. 212482

SPRZEDAM pustaki białe, oraz drzwi balkonowe Starogard, tel. (069) 230-25. 212488

SPRZEDAM betoniarke 250 l. Starogard ul. Kociewska 26. 212491

KWALIFIKOWANE NASIONA ROŚLIN ROLNICZYCH

- ZBOŻA, RZEPAK ***

- TRAWY MOTYLKOWE i inne ***

- POKARM DLA GOLEBI, PAPUG itp. ***

- DLA PIEKARŃ: MAK, SOJA, LEN SŁONECZNIK

POLECA: „AGROL” PRUSZCZ GD. ul. GRUNWALDZKA 62 tel. 82-32-03

SPRZEDAM amigę 600, kpl. + dyskiety. Starogard, tel. (069) 231-56. 212488

SPRZEDAM nowe rowery górskie z oprzyrządowaniem, "Altus" lub "Aliwo", cena 800 zł Starogard, tel. (069) 215-58. 212523

SPRZEDAM konia. Piesienica 16, gm. Zblewo. 212527

PODŁOGA PANELOWA
36 zł/m² z VAT
DRZWI PORTA
ceny fabryczne
Tczew
abc ul. 30 Stycznia 35
tel. (069) 31-06-87

SPRZEDAM garaż blaszak. Starogard, ul. Górna 1, po 15.00. 212529

WYŻYŁY niemiecki. Witucki, Lipniki Szlacheckie 21D, gm. Starogard. 212532

SPRZEDAM nowe rowery górskie, cena 450 zł oraz anteny satelitarne, cena 400 zł. Starogard, tel. (069) 215-58. 212421

TAPICERSTWO - producent oferuje: meble tapicerskie, sofę 3,2 l, komplety wyposażenia, rogówki bez narozu za gotówkę i na raty. Starogard, ul. Skośna 20, tel. (069) 286-19. VAT210058

TORF - Szpegawa, Starogard, tel. (069) 214-07. 212131

PUSTAKI - produkcja, sprzedaż - betonowe i szklawce - transport zwiur, Starogard, ul. Skośna 20, tel. (069) 286-19. 210058

SPRZEDAM monety 100 i 10 000 zł, 100 000 Solidarności Jabłowo 41, tel. (069) 243-10. 212399

CEGLE na komin, wózek, koła od Rometa, udźwig 150 kg. Starogard, tel. (069) 285-86. 212378

SPRZEDAM szafki odzieżowe metalowe - 100 szt., w cenie 40 zł oraz stoły śluskarskie, dwustanowiskowe - cena 200 zł, imada 50l. Starogard, tel. (069) 250-51 w. 26. 210083

DALMATYŃCZYKI szczeniaki 7-tygodniowe, bardzo ładne, szczeniaki Kwidzyn ul. Szeroka 40, tel. 055 79-49-58. 180904

KAFELKI podłogowo-ścienne (9m²) mozaika bezowa. Kwidzyn, 79-41-10, 79-41-56. 180908

SPRZEDAM narybek karpia i pstraga stawowego. Wiadomości Kwidzyn, ul. Młynarska 6, tel. (055) 79-41-25. 180910

JAMNIKI długowłose, tel. (055) 75-19-85. 180772

SPRZEDAM stęp elektryczny, żelbet, 8 m, lada chłodnicza 380 V, haki wędliniarskie z półką - tanio, telefon (055) 75-10-19, po 20.00. 180983

SPRZEDAM dom piętrowy o pow. 360 m² na działce 1000 m². Nebrowo W., K. Kwidzyna, tel. (055-75) 15-87. 180887

DOBERMANY - szczeniaki, rodowode o doskonałym pochodzeniu, zaszczepione - po kwarantannie, tel. (055) 79-49-58. 180885

NIEMIECKIE urządzenia do samoczynnego zamykania drzwi. Malbork, telefon (055) 72-43-54. 151481

SPRZEDAM czarne jamniki. Dzierzgoń, telefon (055) 76-21-12. 151488

PAWILONY ogrodowe 3mx3m, cena 195 zł z VAT namioty 2-osobowe z matami, cena 300 zł z VAT. Telefon (055) 72-60-32. 151471

SPRZEDAM maszyny masarskie. Malbork, telefon (055) 72-43-87. 151486

SZCZENIĘTA rasy pudel karłowaty włoś krępy, tel. (055) 72-24-81, po godz. 15.00. 151429

POLECA:
„AGROL” PRUSZCZ GD. ul. GRUNWALDZKA 62 tel. 82-32-03

HURTOWNIA GDAŃSKA
al. Rzeczpospolitej 4
☎(058) 83-02-11 w

REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY • REKLAMY

KOMANDOR
SZAFY, GARDEROBY, WNĘKI Z DRZWIAMI PRZESUWANymi
KOMANDOR
 Zabudowa wnętrza na dowolny wymiar
LUSTRA DRZWI PRZEJŚCIOWE

PROMOCJA
 rabat do 30%

Gdańsk, ul. Prusa 2, tel. 41-80-86
 ul. Grunwaldzka 586, tel. 0-90 50-84-63
 Starogard Gd., osiedle 60-lecia 1E, tel. 291-96
 Tczew, ul. Wąska 2, tel. 31-37-84

INDECO®
 FUNKCJONALNA I NOWOCZESNA ZABUDOWA WNĘTRZ
 KANADYJSKIE DRZWI SUWANE
5 lat gwarancji!

Odpiszesz od podatku! Sprzedaż ratami!

Zygmunt Halicki Starogard Gd.
 090/505286
 Kwidzyn ul. Kamienna 11B tel. (055) 40-34 ul. Zbożowa 5 tel. (055) 37-66

EKSPOZYCJE STAŁE

Starogard Gd. MEBLE-HALICKI ul. Lubichowska 7 tel. (069) 229-02 281-27
 Tczew sklep meblowy CORTEX ul. Mickiewicza 19, lp. tel. (069) 246-68 Starogard Gd.

PARKIET DĘBOWY I BUKOWY

OKLEINY SOSNOWE I LIŚCIASTE

TARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ OFERUJE

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO „FORNITEX” Sp. z o.o.
 ul. Tartaczna 1
 84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 72-13-60 do 62
 fax 0-58/ 72-13-61

KONKURENCYJNE CENY BONIFIKATY
DARMOWE CZEKI HOTELOWE

P.P.W. „LAKMA” S.A. CIESZYN

SKŁAD FABRYCZNY W GDYNI OFERUJE PAŃSTWU:

- * FARBY: emulsyjne, akrylowe, do malow. dachów
- * FARBY I EMALIE: akrylowe, olejne, nitro, chlorokauczukowe, epoksydowe
- * FARBY, LAKIERY, IMPREGNATY do drewna i mebli
- * LAKIERY samochodowe
- * SZPACHLE: „NOVOL”, „MIPOL”
- * FARBY PROSZKOWE: „Faprokpsydy”
- * FARBY DO ZNAKOWANIA JEZDNI
- * SILIKONY, PIANKI MONTAŻOWE, SZPACHLE
- * KLEJE DO PARKIETU, TAPET I STYROPIANU: wikal, osakryl, lateks, styrokol-eko
- * KOMPLEKSOWY SYSTEM OCIEPLEŃ BUDYNKÓW
- * ZAPRAWY KLEJOWE: Ceresit, Atlas-spolny
- * GŁADZIE TYNKOWE: Cokol, Megaron
- * AKCESORIA MALARSKIE, ROZCIEŃCZALNIKI

SPRZEDAŻ HURTOWA
GDYNIA, UL. POLSKA 13
TEL./FAX 274-696

Ceresit (Henkel)

- KLEJE DO GLAZURY I TERAKOTY
- LISTWY DO GLAZURY I TERAKOTY
- SPOINY BIAŁE I KOLOROWE
- MASY SAMOPÓZIOMUJĄCE
- ZAPRAWY WODOSZCZELNE I SZYBKOWIĄZĄCE
- DOMIESZKI DO USZCZELNIENI BETONU
- FARBY MINERALNE, STRUKTURALNE, ELEWACYJNE
- SZPACHŁÓWKI, GIPSY DO TYNKÓW
- IMPREGNATY GRUNTUJĄCE
- PREPARATY GRZYBOBÓJCZE

SYSTEMY OCIEPLEŃ METODĄ WSI

- SIATKA Z WŁÓKNA SZKLANEGO
- KLEJE DO STYROPIANU
- TYNKI DEKORACYJNE

CERTYFIKAT JAKOŚCI ISO 9001

BUDUJ Z NAMI!

HURTOWNIA PRZEDSTAWICIEL PRODUCENTA:
 Gdańsk, ul. Struga 16 (wjazd przez stację CPN)
 tel. kom. 090-50-31-19

tel. 32-48-18 wew. 35, 36 fax 32-48-18 wew. 36,
 32-04-23 wew. 35, 36 (058) 81-87-81

WEXIM

Spółka z o.o.
 80-227 Gdańsk, ul. Do Studzienki 28
 tel./fax (058) 41-07-96

Specjalistyczna hurtownia, bezpośredni importer

OFERUJE
 pełną gamę armatury grzewczej i sanitarnej firm:

GIACOMINI
 * zawory i głowice termostatyczne
 * zawory powolne do grzejników
 * zawory kulowe
 * odpowietrzniki
 * termometry i termomanometry
 * armatura olejowa
 * rozdzielacze kotłowe
 * kompletny system ogrzewania podłogowego

TACO
 * automatyczne odpowietrzniki do grzejników
SPECK
 * pompy 3-biegowe do instalacji c.o.
CORAM
 * akcesoria i dywaniki łazienkowe - promocja

ZAPRASZAMY
 pon.-pt. 8.00-16.00, soboty pracujące 8.00-14.00
OFERUJEMY RABATY

Forma Handlowo-Usługowa s.c.
 Meble do sklepów, biur i gastronomii

Tylko SŁON poda Ci dłoń

W związku z likwidacją naszego sklepu w Tczewie zapraszamy naszych klientów do Gdańska - Wrzeszcza

ul. Słowackiego 3, róg ul. Grunwaldzkiej
 tel. (058) 48-35-35, 48-32-74, 41-55-41

Dla mieszkańców Tczewa i okolic rabat 5%

GDAŃSK-WRZESZCZA ul. Słowackiego 3 tel. (058) 41 55-41
 ELBLĄG ul. 250. rocznicy 17 tel./fax (058) 23 61 33
 GDAŃSK ul. Wrzeszcza 3 tel./fax (058) 48 35 35

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawy materiałów niemieckiej firmy

WEGNER

- * płyty laminowane gr. 8,10,16,19 mm,
- * białe robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13
 tel. 0-58/37-57-60, 37-08-09

jakość doskonała cena bardzo atrakcyjna!
 pełna gama kolorów

Studio Rustika

* Panele podłogowe w cenie detalicznej już od 50 zł za m² !!

OTULINY IZOLACYJNE RUR

poliuretan
steinonorm® 300

polietylen
steinoflex 400

PRODUKT POLSKI-GENY PRODUCENTA

Producent: **MPIS S.A. Warszawa**

Dystrybutor regionalny: **F.B.H. INBUD**

Gdynia, ul. Hutnicza 42
 tel./fax 23 37 90, 23 50 77, fax 29 73 83

REKLAMY O REKLAMY O REKLAMY O REKLAMY O REKLAMY O REKLAMY O REKLAMY O REKLAMY

Trwa lato. W chwilach, gdy na dłużej wychodzi zza chmur słońce - trwa swoisty wyciąg po najładniejszą opaleniznę. I niestety, jak co roku mało kto bierze pod uwagę fakt, że brązowa karnacja nabyta kosztem wielogodzinnego prażenia się na słońcu, w bliższej lub dalszej przyszłości może mieć fatalne skutki. Zwłaszcza gdy dotyczy to osób po trzydziestce

Słońce nie dla wszystkich

Pani Joanna Nowakowska - lekarz o specjalnościach dermatologa i rehabilitanta, od lat pracująca w renomowanych ośrodkach czasowych w kraju i za granicą (ostаточно w jurackiej "Bryzie") twierdzi, że pomimo nagłaśniania tej prawdy, jeszcze niewielu miłośników słońca poważnie bierze i do siebie informacje, że spontaniczne opalanie się nie każdemu służy.

- Szczególnie ostrożnie - mówi - powinny korzystać z plażowania osoby mające skłonności do rozszerzonych naczynek krwionośnych. Słońce bowiem dodatkowo pogarsza sytuację, gdyż siateczka rozszerzonych i popękanych naczynek krwionośnych staje się coraz rozleglejsza. Że reagują na słońce także osoby dotknięte tradzikiem różowatym. Wykwity - rumienie ulegają zaostreniu, przybiera grudek i krostek, nasilają się bóle i pieczenie. Opalanie jest szkodliwe również dla osób cierpiących na tzw. liszaj rumieniowaty. Jest to choroba skóry twarzy, rzadziej sklepienia głowy, cechująca się obecnością ognisk zaczerwienionych o szerokiej powierzchni, które stosunkowo rozszerzają się ulegając w częściach środkowych lekkim zbliżnawaceni. Pod wpływem słońca choroba pogłębia się.

Słońca powinny również unikać kobiety o nadmiernym owłosieniu nad górną wargą i na brodzie. Pod wpływem słońca włoski szybciej rosną, stając się grubsze, twardsze, gęściejsze i oczywiście bardziej widoczne.

Powinny się go także wystrzegać osoby o cerze bardzo suchej. W tym wypadku rachunek wystawiony za opalanie jest szczególnie wysoki. Skóra staje się po prostu starsza i bardziej zniszczona, niż wskazuje na to wiek. Z badań wynika, że słońce najbardziej niebezpieczne jest dla osób o skórze jasnej, czyli dla

silną nerwicę czy zylaki podudzia. Unikać go powinni przyjmujący leki zwiększające wrażliwość na światło, a więc niektóre antybiotyki, retinoidy, fanacil itp. Ostrożnie też należy dawkować słońce przy używaniu zieleńca dziurawca i jego pochodnych. W razie wątpliwości warto, a nawet trzeba, poradzić się lekarza.

Znacznie z drowsza bywa biała twarz. Zdaniem lekarzy nadmiar słońca szkodzi nie tylko urodzie. Nie mają oni nic przeciwko 10-30 minutowej kąpieli słonecznej osób w pełni zdrowych, ponieważ słońce wzmacnia siły życiowe organizmu i sprawia, że staje się on odporniejszy na wszelkie infekcje. Jednocześnie ostrzegają,

że zbyt długie plażowanie działa wprost przeciwnie. Słońce w nadmiarze jest często czynnikiem destrukcyjnym. Organizm słabnie, staje się mniej odporny. Słońce może osłabić czasowo odporność organizmu na choroby

i spowodować "przebudzenie" się wirusów w okresie inkubacji. W niektórych przypadkach nawet krótki kontakt ze słońcem może spowodować w organizmie silniejsze objawy choroby, który chroni przed chorobami. W czasie plażowania budzą się szczególnie dwa wirusy, powodujące na ciele liszaje i brodawki. Są to pochodzący z plażowiczów - opryszczka i przeziębienie.

Inną konsekwencją nadmiernego opalania są długotrwałe przebarwienia skóry, zwane ostudą. Występuje ona nie tylko u kobiet w ciąży, ale również u osób cierpiących na inne dolegliwości, np. wątroby, nerki, zaburzenia hormonalne, a nieraz nawet u tych, u których lekarz nie stwierdził żadnej choroby. Pod wpływem nadmiernego opalania u niektórych osób, zwłaszcza o jasnej karnacji, występują patologiczne ogniska rogowacenia. U innych tworzą się znamiona, naczyniaki, brodawki, i to nie tylko na twarzy, lecz również na szyi i dekolcie, a nawet w okolicach pach. Nadmierne opalanie może być też przyczyną powstawania raka skóry. 80 proc. przypadków nowotworów skóry to tzw. rak świetlny.

Innymi słowy, zamiast leżenia plażkiem na plaży, lepiej odbywać długie spacery, uprawiać sporty, jak najwięcej przebywać jednak w cieniu, gdzie słońce także dochodzi.

(dm.)

blondynów i rudyh

Opalanie szkodzi także ludziom cierpiącym na choroby serca, niewydolność układu krążenia, nadciśnienie tętnicze, choroby płuc oraz mającym dolegliwości tarczycy lub bardzo

EUROPEJSKI
FUNDUSZ
LEASINGOWY

Nr 1 w Polsce

- wpłata początkowa od 10 % wartości
- specjalne warunki dla stałych klientów

Nasze przedstawicielstwa:

Gdańsk, ul. Heweliusza 11, p. 1510
tel. 462-462, 314-247, fax 310-153
Gdynia, ul. Śląska 35/37, tel./fax 211-463

SAMOCHÓD CIĘŻAROWY
W KAROSERII OSOBOWEGO
TEL. 090 505-976

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE
SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownice
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność
Serwis, tel. (058) 20-32-64

RATY LEASING

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 20-02-47, tel./fax 20-30-24
Gdańsk, ul. Chopina 40, tel./fax 45-45-00
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel. (055) 34-51-46

CHŁODNICTWO - KLIMATYZACJA

- KOMORY CHŁODNICZE KLIMATYCZNE I MROŻNIE o dowolnych wymiarach
- KLIMATYZATORY

magazynowe	krajowe
socialne	i
biurowe	zagraniczne
- INSTALACJE CHŁODNICZE

freonowe
amoniakowe
- WENTYLATOROWE CHŁODNIE WODY OBIEGOWEJ

P.U.W. METROB Sp z o.o., 80-752 Gdańsk, ul. Na Sępcie 1d
tel. 31-76-62, 31-78-54, fax 31-59-56

Projekty
Porady
Wykonanie

ARCHES
MALBORK

Biuro Finansowo - Rachunkowe

82-200 Malbork, ul. Żeromskiego 36
tel./fax (055) 72-55-73

Zakres działania:

- podatkowe księgi przychodów i rozchodów oraz księgi rachunkowe
- prowadzenie spraw odwoławczych przed organami podatkowymi
- badania bilansów (auditing)
- doradztwo podatkowe
- sporządzanie analiz finansowo - księgowych łącznie z przepływami pieniężnymi
- opracowywanie biznes planów

Wszystko dla dzieci

"KOKA"

- bielizna niemowlęca
- odzież dziecięca
- akcesoria firm CHICCO, DADA i inne
- zabawki pluszowe

Duży wybór, jakość, atrakcyjne ceny.
Zapraszamy pon.-pt. 8.00 - 16.00, sob. 8.00 - 12.00

HURTOWNIA
Gdańsk-Przymorze
ul. Arkońska 3
tel. 52-12-26
wew. 215

ELBLĄG, ul. Gdyńska 30
tel./fax 32-27-07; 32-15-20

HURT-DETAL ● IMPORT-EXPORT

Producent opakowań z tektur
falistych i litych oferuje:

- pułki
- kraty
- przekładki
- nadruki

Haraczownicy w mundurkach

Policja w Orniecie zlikwidowała szkolny gang składający się z 7 uczniów klas od szóstej do ósmej Szkoły Podstawowej nr 1, którzy mają na swoim koncie przynajmniej 35 rozbojów, 5 kradzieży z włamaniem, jedną kradzież zuchwałą oraz wybiecie 50 szymb w swojej szkole.

Sprawa trafiła już do braniewskiego Sądu dla nieletnich. Dopóki ujawnienia "rozbojniczej" działalności, która trwała nieprzerwanie od września 1995 do marca 1996 roku, doszło zupełnie przypadkowo, podczas wizyty w szkole dzielnicy, który ufał się tam w zupełnie innej sprawie.

- Zauważył on placzącego w kącie i jak się później okazało pobitego chłopca, który zrelacjonował mu przebieg rozboju - mówi zastępca komendanta Komisarzatu Policji w Orniecie, komisarz Jarosław Hofman. Ustalił, że "haraczownicy", to chłopcy z rodzin zagrożonych patologią, a swoje ofiary upatrzyli wśród młodszych, choć zdarzało im się ogrybić starszych.

HT

Tczew, ul. Polna 1
tel./fax (069) 31-11-41

FIRMA HINC - TRADE

IMPORT - EXPORT - HANDEL HURTOWY

zaprasza codziennie od 9.00 do 17.00

w soboty od 9.00 do 14.00

OFERUJEMY W HURCIE I DETALU:

- WYKŁADZINY DYWANOWE krajowe i importowane (Belgia, Holandia, USA) o szerokości 2, 3, 4, 5 m,
- DYWANY I CHODNIKI
- WYKŁADZINY PCV krajowe i importowane (2, 3, 4 m)

Wykładziny dywanowe,
biurowe z atestem na
antyelektrostatyczność
i trudnopalność

UWAGA!
Zakupiona
wykładzina PCV
i dywanową
odliczysz
sobie od podatku

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY
TRANSPORT
W PROMIENIU 20 km

Zarząd Miejski w Kwidzynie

z a w i a d a m i a ,

że zamierza zbyć udziały w Przedsiębiorstwie
Usług Sanitarnych - spółka z o.o. w Kwidzynie

Osoby fizyczne lub prawne zainteresowane ich nabyciem winny zgłosić swoją wolę wzięcia udziału w rokowaniach w tej sprawie

Zgłoszenia należy przysyłać w zamkniętych kopertach pod adres Urzędu Miejskiego, ul. Warszawska 18, 82-500 Kwidzyn w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 sierpnia 1996 roku